

UNION BANK SH.A.
Raporti i Audituesit të Pavarur
dhe Pasqyrat Financiare të Veçanta
me dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023

PËRMBAJTJA

OPINIONI I AUDITUESIT TË PAVARUR.....	
PASQYRA E VEÇANTË E POZICIONIT FINANCIAR	1
PASQYRA E VEÇANTË E FITIM HUMBJES DHE E TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHPËRFSHIRËSE	2
PASQYRA E VEÇANTË E NDRYSHIMEVE NË KAPITALIN AKSIONAR	3
PASQYRA E VEÇANTË E FLUKSEVE MONETARE	4
1. HYRJE	5
2. BAZA E PËRGATITJES.....	6
3. NDRYSHIME NË POLITIKAT KONTABËL DHE SHËNIMET SHOQËRUESE.....	7
4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL.....	7
5. PËRDORIMI I GJYKIMEVE, VLERËSIMEVE DHE SUPOZIMEVE.....	26
6. ARKA DHE LLOGARI ME BANKËN QENDRORE	28
7. DEPOZITA DHE LLOGARI ME BANKAT.....	29
8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT	30
9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT.....	33
10. INVESTIME NË FILIALE.....	38
11. AKTIVE TË PATRUPËZUARA	39
12. AKTIVE TË TRUPËZUARA	40
13. AKTIVET ME TË DREJTË PËRDORIMI DHE DETYRIME PËR QIRATË	41
14. INVESTIMI NË PASURI TË PALUAJTSHME.....	42
15. AKTIVE TË MARRA NË PRONËSI	43
16. AKTIVE TË TJERA	44
17. DETYRIME NDAJ BANKËS QENDRORE.....	44
18. DETYRIME NDAJ BANKAVE DHE INSTITUCIONEVE FINANCIARE	45
19. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE	46
20. DETYRIME TË TJERA.....	48
21. BORXH I VARUR.....	48
22. KAPITALI AKSIONAR.....	49
23. TË ARDHURAT NGA INTERESAT	50
24. SHPENZIMET PËR INTERESA	50
25. TË ARDHURAT NGA KOMISIONET	50
26. SHPENZIMET PËR KOMISONE	50
27. SHPENZIMET NETO PËR ZHVLERËSIM TË AKTIVEVE FINANCIARE	51
28. E ARDHURA NETO NGA TREGTIMI	51
29. REZULTATI NETO NGA VEPRIMET VALUTORE	51
30. TË ARDHURA TË TJERA, NETO	51
31. SHPENZIME PERSONELI	52
32. SHPENZIME TË TJERA ADMINISTRATIVE.....	52
33. TATIMI MBI FITIMIN	53
34. ANALIZA E MATURITETIT TË AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE.....	55
35. INFORMACION SHITESË MBI PASQYRËN E FLUKSIT TË PARASË.....	56
36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA	56
37. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME	59
38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR	61
39. PARAQITJA DHE VLERËSIMI I VLERËS SË DREJTË.....	83
40. MENAXHIMI I KAPITALIT.....	84
41. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT	85

Ernst & Young Certified Auditors
Albania Branch
NUIS: K61911012I
Ibrahim Rugova Str, Sky Tower, 6th floor
1001, Tirana, Albania

Tel: +35542419575
ey.com

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Aksionarët e Union Bank sh.a.

Raporti i audituesit mbi pasqyrat financiare të veçanta

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të veçanta të Union Bank sh.a. (më poshtë "Banka"), që përfshijnë pasqyrën e veçantë e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2023, pasqyrën e veçantë e fitim humbjes dhe e të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse, pasqyrën e veçantë e ndryshimeve në kapitalin aksionar dhe pasqyrën e veçantë e flukseve monetare për vitin që mbyllet më këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël materiale.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të veçanta paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2023, dhe performancën financiare dhe flukseve monetare për vitin e mbyllur më atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF-të").

Baza për opinionin

Ne e kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin *Përgjegjësia e Audituesit për auditimin e pasqyrave financiare të veçanta* të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në pajtim me Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) ("Kodi i BSNEPK") dhe me Kodin e Etikës të Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar të Shqipërisë ("Kodi IEKA"), së bashku me kërkesat etike të Ligjit Nr. 10091, datë 5 mars 2009 "Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar", të ndryshuar, që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me Kodin BSNEPK dhe Kodin IEKA.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Informacione të tjera të Përfshira në Raportin Vjetor 2023 të Union Bank sh.a.

Informacione të tjera përfshijnë informacione në Raportin Vjetor të Bankës për vitin 2023, përgatitur në përputhje me nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25\2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare", përveç pasqyrave financiare të veçanta dhe këtij raporti të audituesit. Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Raporti Vjetor i Bankës për vitin 2023 pritet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit.

Opinionit ynë mbi pasqyrat financiare të veçanta nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim ndonjë lloj konkluzioni që jep siguri në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare të veçanta, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuara më lartë kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë inkoherenca materiale me pasqyrat financiare të veçanta apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare të Veçanta

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të veçanta në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme, që Drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të veçanta që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare të veçanta, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare të veçanta

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare të veçanta në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston.

Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare të veçanta.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- ▶ Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalisë materiale të pasqyrave financiare të veçanta, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidencën auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontroleve të brendshme.
- ▶ Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionimi mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- ▶ Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga drejtimi.
- ▶ Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Bankës për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare të veçanta, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Banka të ndërpresë veprimtarinë.
- ▶ Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare të veçanta, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare të veçanta paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e Union Bank sh.a., përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Ernst & Young - Ekspertë Kontabël të Autorizuar
Dega në Shqipëri

Ernst & Young Albania
20 qershor 2024
Tiranë, Shqipëri

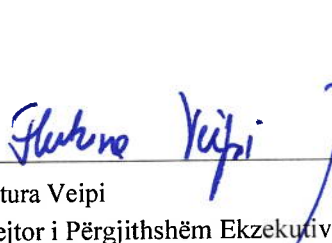
Mario Vangjel
Auditues Ligjor

PASQYRA E VEÇANTË E POZICIONIT FINANCIAR

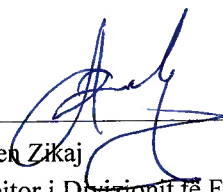
Vlerat në '000 Lekë

	Shënime	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Aktivet			
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	6	14,935,022	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat	7	2,499,989	5,144,143
Investime në letra me vlerë – VDFH (Tregtimi)	8	55,833	72,867
Investime në letra me vlerë - VDATGJ	8	1,061,589	679,413
Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar	8	31,977,229	28,393,425
Hua dhe paradhënie për klientet	9	46,166,907	41,679,420
Tatim fitim i parapaguar	34	2,512	38,071
Aktive të tjera	16	287,525	317,771
Aktive të marra në pronësi	15	329,189	239,040
Investim në pasuri të paluajtshme	14	195,660	429,105
Investime në filiale	10	285,436	161,002
Aktive të trupëzuara	11	436,363	325,169
Aktive të trupëzuara	12	522,981	476,122
Aktive me të drejtë përdorimi	13.1.1	494,457	514,985
Aktive tatimore të shtyra	33	67,794	48,830
Totali i aktiveve		99,318,486	91,852,015
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	17	7,227,975	6,868,994
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare	18	7,678,176	6,855,970
Detyrime ndaj klientëve	19	73,986,210	68,762,107
Detyrime të tjera	20	615,075	518,565
Detyrime për qiratë	13.1.2	525,037	585,825
Borxh i varur	21	1,102,740	808,173
Totali i detyrimeve		91,135,213	84,399,634
Kapitali			
Kapitali aksionar	22	3,883,813	3,883,813
Primi i aksioneve	22	175,600	175,600
Rezerva ligjore dhe të tjera	22.1	1,107,600	941,502
Rezerva për vlerën e drejtë		(63,999)	(107,726)
Fitimi i akumuluar		3,080,259	2,559,192
Totali i kapitalit		8,183,273	7,452,381
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		99,318,486	91,852,015

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv me 27 mars 2024 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

 Flutura Veipi
 Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv

 Arten Zikaj
 Drejtor i Divizionit të Financës

Pasqyra e veçantë e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave të veçanta financiare.

PASQYRA E VEÇANTË E FITIM HUMBJES DHE E TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHPËRFSHIRËSE

Vlerat në ‘000 Lekë

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhura nga interesat	23	4,619,979	3,645,570
Shpenzime për interesat	24	(1,161,056)	(717,666)
Të ardhura neto nga interesat		3,458,923	2,927,904
Të ardhura nga komisionet	25	712,798	565,172
Shpenzime për komisionet	26	(98,935)	(106,572)
Të ardhura neto nga komisionet		613,863	458,600
Shpenzimet neto nga zhvlerësimi i aktiveve financiare	27	(501,052)	(384,668)
Fitimi neto nga tregtimi	28	22,085	(3,076)
Fitim nga shitja e aktiveve financiare -VDATGJ	8	1,342	-
Rezultati neto nga veprimet valutore	29	(118,654)	20,151
Ndryshimi i vlerës së drejtë të investimeve në pasuri të paluajtshme	15	(3,262)	(19,598)
Të ardhura nga qiradhënia e pasurive të paluajtshme	14.2	9,383	1,801
Të ardhura nga dividendi	11	50,007	27,000
Të ardhura të tjera, neto	30	109,255	125,173
Ndryshimi i vlerës së realizueshme të aktiveve të marra në pronësi	15	(165,911)	(9,214)
Shpenzime të tjera për provigjone		-	-
Amortizimi i aktiveve të trupëzuara	11	(76,606)	(47,605)
Amortizimi i aktiveve të trupëzuara	12	(99,250)	(89,887)
Amortizimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	13.2	(168,750)	(153,388)
Shpenzime personeli	31	(991,163)	(774,176)
Shpenzime të tjera administrative	32	(1,187,527)	(988,473)
Fitimi para tatimit		952,683	1,090,544
Tatimi mbi fitimin	33	(155,518)	(172,827)
Fitimi vitit		797,165	917,717
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse, neto nga tatimi		43,727	(109,663)
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin		840,892	808,054

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv me 27 mars 2024.

Pasqyra e veçantë e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave të veçanta financiare.

PASQYRA E VEÇANTË E NDRYSHIMEVE NË KAPITALIN AKSIONAR

Vlerat në '000 Lekë

Shënime	Kapitali aksionar	Primi i aksioneve	Rezerva ligjore dhe të tjera	Rezerva e vlerës së drejtë	Fitimi i akumuluar	Totali
Gjendja më 1 janar 2022	2,717,813	175,600	894,676	1,937	2,954,301	6,744,327
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin						
Fitimi i vitit	-	-	-	-	917,717	917,717
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse neto nga tatimi	-	-	-	(109,663)	-	(109,663)
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin	-	-	-	(109,663)	917,717	808,054
Veprimet me pronarët regjistruar direkt në kapital						
Kontribut për rritjen e kapitalit	1,166,000	-	-	-	(1,166,000)	-
Krijimi i rezervave të tjera	22.1	-	46,826	-	(46,826)	-
Dividentet e shpërndarë	22	-	-	-	(100,000)	(100,000)
Totali i kontributeve të dhe për pronarët	1,166,000	-	46,826	-	(1,312,826)	(100,000)
Gjendja më 31 dhjetor 2022	3,883,813	175,600	941,502	(107,726)	2,559,192	7,452,381
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin						
Fitimi i vitit	-	-	-	-	797,165	797,165
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse neto nga tatimi	-	-	-	43,727	-	43,727
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin	-	-	-	43,727	797,165	840,892
Veprimet me pronarët regjistruar direkt në kapital						
Kontribut për rritjen e kapitalit	-	-	-	-	-	-
Krijimi i rezervave të tjera	22.1	-	166,098	-	(166,098)	-
Dividentet e shpërndarë	22	-	-	-	(110,000)	(110,000)
Totali i kontributeve të dhe për pronarët	-	-	166,098	-	(276,098)	(110,000)
Gjendja më 31 dhjetor 2023	3,883,813	175,600	1,107,600	(63,999)	3,080,259	8,183,273

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv me 27 mars 2024. Pasqyra e veçantë e ndryshimeve në kapitalin aksionar duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përberëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

PASQYRA E VEÇANTË E FLUKSEVE MONETARE

Vlerat në '000 Lekë

Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Flukset e parasë nga aktiviteti operativ:		
Fitimi para tatimit	952,683	1,090,544
Rregullime për zërat jo-monetare:		
Të ardhura nga interesat	23 (4,619,979)	(3,645,570)
Shpenzime për interesat	24 1,161,056	717,666
Amortizimi i aktiveve të trupëzuara	12 99,250	89,887
Amortizimi i aktiveve të trupëzuara	11 76,606	47,605
Amortizimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	13.1 168,750	153,388
Të ardhura nga dividendi	10 (50,007)	(27,000)
Humbje neto nga zhvlerësimi i kredive	27 501,052	384,668
Ndryshimi i vlerës së realizueshme të aktiveve të marra në pronësi	15 165,911	9,214
Ndryshimet e vlerës së drejtë të investimeve në pasuri	14 3,262	19,598
Të ardhura nga çregjistrimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	13.2 1,064	(421)
Fitimi /humbje nga ndryshimi në vlerën e drejte	38,482	5,157
Provizione për shpenzime të tjera	24 -	(17,961)
Efektet e rivlerësimit	1,185,454	510,800
Fitimi neto nga shitja dhe fshirja e aktiveve të trupëzuara	-	(287)
Fitim/humbja neto nga shitja e aktiveve të marra në pronësi	7,271	40,062
	(309,145)	(622,650)
Ndryshimet në:		
Depozita dhe llogari me bankat	833,225	(1,373,304)
Hua dhe paradhënie për klientët	(4,892,546)	(6,282,449)
Aktive të tjera	(5,035)	131,549
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare	804,490	734,149
Detyrime ndaj klientëve	5,033,508	5,536,022
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	343,776	4,168,788
Detyrime të tjera	104,914	12,049
Arkëtime nga shitja e aktiveve të marra në pronësi	11,534	65,482
Interesi i arkëtuar	4,515,663	3,576,413
Interesi i paguar	(934,102)	(696,708)
Tatim fitimi i paguar	(146,477)	(279,775)
Paraja neto e gjeneruar nga aktiviteti operativ	5,359,805	4,969,566
Flukset e parasë nga veprimtaritë investuese:		
Blerja e aktiveve të trupëzuara	11 (187,803)	(141,539)
Blerja e aktiveve të trupëzuara	12 (146,109)	(105,336)
Arkëtime nga shitja e aktiveve të trupëzuara	-	8,673
Arkëtime nga shitja e investimeve në pasuri	-	26,500
Rritje në investimin në Filial	(124,434)	-
Rritje në investimin në letra me vlerë	35 (4,390,354)	(1,784,001)
Dividendë të arkëtuar	10 77,007	-
Arkëtime nga investimet në qira neto	6,545	6,661
Paraja neto e përdorur për aktivitetet investuese	(4,765,148)	(1,989,042)
Flukset e parasë nga veprimtaritë financuese		
Dividendë të paguar	22 (110,000)	(100,000)
Ripagimet e detyrime për qira	13 (155,287)	(152,427)
Borxhi i varur	35 291,130	316,570
Flukset e parasë nga veprimtaritë financuese	25,843	64,143
Rritje neto në para dhe ekuivalentet e saj gjatë vitit	620,500	3,044,667
Efkti i rivlerësimit të parasë dhe ekuivalentëve të saj	(829,940)	(376,669)
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fillim të vitit	10,890,822	8,222,824
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fund të vitit	10,681,382	10,890,822

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv më 27 mars 2024. Pasqyra e veçantë e flukseve monetare duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

1. HYRJE

Union Bank Sh.a. (“Banka”) është një institucion financiar i regjistruar si bankë tregtare më 9 janar 2006 bazuar në Vendimin nr. 101, datë 28 dhjetor 2005 të Bordit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë (BSH). Aktiviteti i Bankës i nënshtrohet Ligjit nr. 8269 datë 23 dhjetor 1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, Ligjit nr. 9662 datë 18 dhjetor 2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë” si dhe në përputhje me të gjitha rregullat dhe rregulloret e aprovuara nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë.

Banka është një bankë tregtare, e cila ofron shërbime bankare për individë dhe kompani në Republikën e Shqipërisë. Banka është regjistruar si shoqëri aksionare me numër regjistrimi 33563 datë 26 maj 2005, datë në të cilën Banka filloi aktivitetin e saj tregtar. Banka mori licencën për aktivitete bankare më 9 janar 2006.

Bazuar në marrëveshjen e shitblerjes të nënshkruar më shtator 2014, në 22 dhjetor 2014, Banka bleu 100% të aksioneve të Landeslease Sh.a. (“Filiali”). Filiali është një shoqëri lizingu shqiptar, e regjistruar si një shoqëri aksionare, e cila u regjistrua dhe filloi të operonte më 5 prill 2005.

Gjatë vitit 2023, pas marrjes së vendimeve të strukturave të brendshme përkatëse si dhe miratimit të Bankës së Shqipërisë, nëpërmjet blerjes së aksioneve të sapoemetuara, strukturës aksionere të Filialit iu shtua Unioni Financiar Tiranë Sh.p.k. Pas kësaj, Banka zotëron 81% të aksioneve të Filialit.

Më 1 nëntor 2018, Banka nënshkroi një marrëveshje shitblerjeje me aksionarët e Bankës Ndërkombëtare Tregtare sha (“BNT”) për blerjen 100% të aksioneve të BNT, një bankë shqiptare, e regjistruar si shoqëri aksionare më 1996 dhe e licencuar më 20 shkurt 1997. Blerja u finalizua më 20 mars 2019, pas marrjes së miratimit paraprak nga Banka e Shqipërisë në datën 18 mars 2019. Regjistrimi i aksioneve të BNT në qendrën Kombëtare të Biznesit u krye me 27 mars 2019. Bashkimi ligjor dhe operacional u finalizua në datën 1 gusht 2019 (“Data e Bashkimit”).

Këto pasqyra janë pasqyra financiare të veçanta të Bankës (“Mëma”). Përgatitja e këtyre pasqyrave financiare të veçanta kërkohet nga legjislacioni tatimor vendas. Përveç këtyre pasqyrave, Banka përgatit pasqyra financiare të konsoliduara në përputhje me kërkesat e SNRF 10. Ato pasqyra financiare të konsoliduara janë të Bankës dhe Filialit të saj (së bashku “Grupi”). Pasqyrat financiare të Filialit përfshihen në pasqyrat financiare të konsoliduara duke filluar nga data në të cilën fillon ushtrimi i kontrollit të Bankës mbi të e deri në datën në të cilën ky kontroll pushon së ekzistuari (shih Shënimin 2.5).

Më 31 dhjetor 2023 Banka operonte me një rrjet prej 32 degësh dhe agjencish (31 dhjetor 2022: 32) në të gjithë Shqipërinë. Selia qendrore e Bankës ndodhet në Tiranë, Shqipëri

Drejtuesit dhe administrimi i Bankës më 31 dhjetor 2023*Bordi Drejtues (Këshilli Mbikëqyrës)*

Edmond Leka	Kryetar
Niko Leka	Zv.Kryetar
Varuzhan Piranjani	Anëtar
Henry Russell	Anëtar
Flutura Veipi	Anëtar (dhe Drejtor i Përgjithshëm)
Gazmend Kadriu	Anëtar
Teuta Baleta	Anëtar
Kreshnik Dibra	Anëtar

Komiteti i Kontrollit

Teuta Baleta	Kryetar
Varuzhan Piranjani	Anëtar
Sonila Bicaku	Anëtar

Drejtimi Ekzekutiv

Flutura Veipi	Drejtor i Përgjithshëm
Suela Bokshi	Zv/Drejtor i Përgjithshëm dhe Drejtor i Divizionit të Operacioneve

2. BAZA E PËRGATITJES

2.1 Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat e veçanta financiare të Bankës janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRF”) të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (“BSNK”).

2.2 Baza e përgatitjes

Banka paraqet pasqyrën e saj të veçantë të pozicionit financiar sipas likuiditetit bazuar në synimin dhe aftësinë e perceptuar të Bankës për të rikuperuar/shlyer pjesën më të madhe të aktiveve/detyrimeve të zërit përkatës të pasqyrës financiare. Një analizë në lidhje me rikuperimin ose shlyerjen brenda 12 muajve nga data e raportimit (aktuale) dhe më shumë se 12 muaj pas datës së raportimit (jo-aktuale) është paraqitur në Shënimin 34.

Pasqyrat financiare të veçanta të Bankës janë përgatitur mbi bazën e kostos historike me përjashtim të Pasurive të paluajtshme të mbajtura për investim, Letrat me Vlere me VDFH dhe Letrat me vlerë me VDAGJ të cilat matën me vlerën e drejtë dhe inventarëve të kolateraleve të marra në pronësi të cilat matën me më të voglën midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme.

2.3 Monedha funksionale dhe ajo e prezantimit

Këto pasqyra financiare të veçanta të Bankës janë paraqitur në Lek Shqiptar (Lek), e cila është monedha funksionale e Bankës. Gjithë informacioni i paraqitur në Lek është rumbullakosur në mijëshen më të afërt, përveçse kur është shprehur ndryshe.

2.4 Vijueshmëria

Drejtimi i Bankës ka vlerësuar aftësinë e tij për të vazhduar në vijimësi dhe është i kënaqur që ka burimet për të vazhduar biznesin për të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, drejtimi nuk është në dijeni për ndonjë pasiguri materiale që mund të hedhë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar si vijimësi. Prandaj, pasqyrat financiare të veçanta vazhdojnë të përgatiten mbi bazën e parimit të vijueshmërisë.

2.5 Pasqyrat financiare të veçanta

Banka e regjistron investimin në Filialin e saj (Shënimi 1 dhe Shënimi 10) me kosto. Banka njeh dividendet e marrë nga Filiali në fitim ose humbje në pasqyrat e saj financiare të veçanta kur e drejta për të marrë dividendet është përmbushur. Banka ka aplikuar të gjitha SNRF-të në fuqi në paraqitjen e shënimeve sqaruese në pasqyrat financiare të veçanta.

Banka plotëson kriteret e përjashtimit të SNRF 10 për të mos përgatitur pasqyra financiare të konsoliduara që përfshijnë filialet e saj, pasi konsolidohet më tej nga mëma (aksionari fundor), Unioni Financiar Tirana.

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në baza të veçanta (të pakonsoliduara), në përputhje me legjislacionin tatimor në Republikën e Shqipërisë. Banka vullnetarisht përgatit pasqyra financiare të konsoliduara që përfshijnë dhe filialin e saj, të cilat mund të gjenden në adresën elektronike të Bankës: <https://unionbank.al/>. Informacion mbi treguesit financiarë kryesorë të filialit para konsolidimit jepet në shënimin 10.

Filialet janë investime të kontrolluara nga Banka. Banka ‘kontrollon’ një investim nëse është i ekspozuar ndaj, apo ka të drejta mbi kthimin e ndryshueshëm nga përfshirja në investim dhe ka mundësinë për të ndikuar mbi këtë kthim nëpërmjet pushtetit të tij mbi investimin. Banka rivlerëson nëse ka kontroll nëse ka ndryshuar një apo më shumë nga elementët e kontrollit. Këto përfshijnë rrethana në të cilat të drejtat mbrojtëse të patura (psh. ato që rezultojnë nga një marrëdhënie kredidhënie) bëhen të rëndësishme dhe bëjnë që Banka të këtë pushtet mbi investimin.

Përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare të veçanta duhet t’i lexojnë së bashku me pasqyrat financiare të konsoliduara të Bankës për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2023, në mënyrë që të sigurojnë një informacion të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatet operacionale dhe ndryshimeve në pozicionin financiar të Bankës si një të tërë.

2.6 Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare të veçanta në përputhje me SNRF-të kërkon që Drejtimi të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe vlerave të raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen vazhdimisht. Rishikimet ndaj vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën ndodh rishikimi dhe në periudhat e ardhshme që afektohen/preken nga këto ndryshime.

2. BAZA E PËRGATITJES (VAZHDIM)

2.6 Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Drejtimi beson se vlerësimet dhe supozimet bazë janë të duhura dhe se, si rrjedhojë, pasqyrat financiare të veçanta paraqesin saktë pozicionin dhe rezultatin financiar në veçanti, informacionin rreth elementëve kryesorë të pasigurisë së vlerësimeve dhe gjykimeve kritike për aplikimin e politikave kontabël të Bankës. Këto kanë efekt të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta të cilat janë përshkruar në shënimin 5.

3. NDRYSHIME NË POLITIKAT KONTABËL DHE SHËNIMET SHOQËRUESE

3.1 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara

Standarde dhe interpretime të tjera aplikohen për herë të parë në 2023, por ato nuk kanë ndonjë ndikim në pasqyrat financiare të veçanta të Bankës shiko shënimin 4.32.

Banka nuk ka filluar aplikimin përpara datave efektive të ndonjë standardi, interpretimi apo rishikimi tjetër të dalë, por ende të pa hyrë në fuqi, shiko shënimin 4.33.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL

Banka ka aplikuar në mënyrë konsistente politikat e mëposhtme kontabël për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

4.1. Filiali dhe konsolidimi

Filialet janë entitete të kontrolluara nga Banka. Banka përgatit pasqyrat financiare të veçanta dhe të konsoliduara në përputhje me SNRF-të. Filiali mbahet me kosto në pasqyrat financiare të veçanta. Pasqyrat financiare të konsoliduara janë të përgatitura në mënyrë vullnetare nga Banka pavarësisht se Banka përmbush kriteret përjashtuese të SNRF-ve për përgatitjen e tyre, pasi pasqyrat financiare të Bankës konsolidohen nga aksionari fundor.

4.2. Transaksionet në monedhë të huaj

Veprimet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Zërat monetarë në monedhë të huaj në datën e raportimit janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë. Fitim/humbja nga monedhat e huaja për zërat monetare është diferenca midis koston së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të vitit, e axhustuar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë vitit, dhe koston së amortizuar në monedhë të huaj të konvertuar me kursin e këmbimit në fund të vitit.

Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë, janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën në të cilën është përcaktuar vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë në monedhë të huaj që maten me kosto historike janë konvertuar duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

Diferencat që vijnë nga kurset e këmbimit e prej konvertimeve janë njohur përgjithësisht në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithpërfshirëse. Fitimet/ humbjet neto nga këmbimi përfshijnë të gjitha diferencat nga kurset e këmbimit që kanë të bëjnë me transaksionet spot me datë likuidimi dy ditë pune pas datës së veprimit, megjithëse këto transaksione njihen në datën e likuidimit.

4.3. Interesat

Sipas SNRF 9, të ardhurat nga interesat regjistrohen duke përdorur metodën e normës efektive të interesit ("NEI") për të gjithë instrumentet financiarë të matur me koston e amortizuar, instrumentet financiarë të dizenuar me Vlerë të Drejtë në fitim humbje ("VDFH"). Të ardhurat nga interesi për instrumentet financiare që sipas SNRF 9 maten me Vlerë të Drejtë në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse ("VDATGJ"), gjithashtu regjistrohen duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Shpenzimet për interesa për të gjitha detyrimet financiare të matur me koston e amortizuar, gjithashtu regjistrohen duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Norma efektive e interesit është norma me të cilën skontoohen ekzakhtësisht pagesat e vlerësuara të ardhshme të mjeteve monetare ose arkëtimet përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, ose kur është e përshtatshme për një periudhë me të shkurtër, duke arritur në vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.3. Interesat (vazhdim)

NEI (dhe për këtë dhe kosto e amortizuar e një aktivi) përllogaritet duke marrë në konsideratë ndonjë skontim apo prim në blerje, komisionet dhe kosto të tjera që janë pjesë integrale e NEI-t. Banka njeh të ardhurat nga interesat duke përdorur një normë kthimi që përfaqëson vlerësimin më të mirë të një norme konstant kthimi gjatë jetës së pritshme të huasë. Për këtë njeh efektin e normave të ndryshme të interesit të aplikuar në faza të ndryshme, dhe karakteristika të tjera të ciklit të jetës së produktit (duke përfshirë parapagimet, gjobat dhe komisionet).

Nëse pritshmëritë në lidhje me flukset e parasë për aktivin financiar rishikohen për arsye të tjera përveç të rrezikut të kredisë, rregullimi regjistrohet si një rregullim pozitiv apo negativ në vlerën e mbartur të aktivitetit në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar kundrejt një rritje apo ulje të të ardhurave/shpenzimeve nga/për interesi/a, e përllogaritur duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Për instrumentet financiare me normë të ndryshueshme, rivlerësimi periodik i flukseve të parasë që reflekton lëvizjet në normat e interesit të tregut gjithashtu ndikon normën efektive të interesit, por kur instrumentet janë njohur si fillim me vlerë të barabartë me principalin, rivlerësimi i pagesave të ardhshme të interesit nuk ndikon në mënyrë të ndjeshme vlerën e mbartur të aktivitetit ose pasivit.

Interesat dhe të ardhura të ngjashme

Të ardhurat neto nga interesi përbëhen nga të ardhurat nga interesat dhe shpenzimet për interesa të përllogaritura duke përdorur si metodën e normës efektive të interesit dhe metoda të tjera për to. Këto shpalosen të veçanta në pasqyrën e të ardhura dhe shpenzimeve si për të ardhurat, ashtu edhe shpenzimet për interesat për të dhënë një informacion simetrik dhe të krahasueshëm. Në shpenzimet/të ardhurat nga interesat e përllogaritura duke përdorur metodën e normës efektive të interesit, Banka përfshin vetëm ato interesa të instrumenteve financiare që paraqiten në këtë shënim.

Të ardhura të tjera nga interesi përfshijnë interesin për instrumentet financiare të përcaktuara në FVPL të ndryshme nga ato të mbajtura për tregtim, duke përdorur normën e interesit kontraktual. Të ardhurat/shpenzimet nga interesi për të gjitha aktivitet/detyrimet financiare të tregtueshme njihen si pjesë e ndryshimit të vlerës së drejtë në 'të ardhurat neto nga tregtimi'.

Banka përllogarit të ardhurat nga interesat duke aplikuar normën efektive të interesit në vlerën bruto të aktivive financiare të cilat nuk janë të zhvlerësuar. Kur një aktiv financiar zhvlerësohet dhe për këtë arsye quhet si “Klasa 3”, Banka i përllogarit të ardhurat nga interesat duke aplikuar normën efektive të interesit mbi vlerën neto të aktivitetit financiar. Nëse aktivi financiar përmirësohet dhe nuk është më i zhvlerësuar, Banka e kthen mënyrën e përllogaritjes së të ardhurave nga interesi mbi vlerat bruto të tij.

Për aktivitetet financiare të blera apo të krijuara tërësisht të zhvlerësuar (“POCI”) (siç shpjegohet në shënimin 4.12.1), Banka përllogarit të ardhurat nga interesat duke përllogaritur NEI-in të rregulluar dhe më pas duke e aplikuar atë normë mbi koston e amortizuar të aktivitetit.

NEI i rregulluar është norma e interesit e cila, në njohjen fillestare, skonton flukset e ardhshme të parashikuara (duke përfshirë dhe humbjen kreditore) në vlerën e amortizuar të aktivitetit POCI. Më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022, Banka nuk ka në portofolin e saj ndonjë aktiv POCI.

4.4. Të ardhurat dhe shpenzimet për komisione

Banka fiton të ardhura nga komisionet nga një shumëllojshmëri shërbimesh të cilat ia ofron klientëve të saj. Të ardhurat dhe shpenzimet për komisione që janë pjesë e normave efektive të interesave të një aktivi apo detyrimi financiar përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Komisionet dhe tarifatat për të cilat Banka merr përsipër detyrimin për të kryer një shërbim, apo një detyrim performues, ndaj klientëve, njihen si të ardhura nga shërbimet bankare bazuar në SNRF15. Të ardhura nga Kontratat me Klientët. Kushtet e punës për shërbimet bankare (kontratat) zakonisht nuk përfshijnë detyrime performimi të shumëfishta të bashkuara në një vlerësim dhe për pasojë nuk ka një gjykim të rëndësishëm të alokimit të çmimit të transaksionit. Për më tepër, shërbimet bankare të ofruara nga Banka kanë një kohëzgjatje me pak së një vit ose rinovohen në bazë vjetore (për shembull mirëmbajtja e llogarive). Për pasojë, Banka ka përdorur përshtatshmërinë praktike të standardit dhe nuk ka nevojë të paraqesë informacion rreth shumës së agreguar të çmimit të lidhur me pjesën e pakënaqur të detyrimeve të performancës.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.4. Të ardhurat dhe shpenzimet për komisione (vazhdim)

Deyrimet e performancës përmbushen ose në një moment në kohë, ku e ardhura nga komisioni njihet kur shërbimi është kryer dhe transferuar tek klienti, ose përgjatë kohës gjatë së cilës Banka përmbush shërbimin gjatë një periudhe të rënë dakord dhe klienti e merr shërbimin gjatë gjithë kësaj kohe, dhe e ardhura njihet gjatë gjithë periudhës në fjalë. Përkatësisht, të ardhurat nga komisionet njihen si më poshtë:

- Të ardhurat nga komisionet e fituara nga shërbimet që sigurohen gjatë një periudhë të caktuar kohe.

Komisionet e fituara për ofrimin e shërbimeve gjatë një kohë të caktuar njihen gjatë kësaj kohe. Këto komisione përfshijnë komisionet për mirëmbajtje llogarie, karta, shërbim E-banking, komisione për letrat e kredisë ose garancive bankare dhënë klientëve.

- Të ardhura nga komisionet të fituara nga shërbimet financiare dhe nga ekzekutimi i transaksioneve.

Këtu përfshihen komisione të fituara nga urdhërat e pagesave apo transfertave të klientëve dhe shërbimeve të tjera bankare të ofruara klientëve. Këto komisione apo komponentë të tyre që janë të lidhur me një zhvillim të caktuar, njihen në të ardhura kur kryhen shërbimet me të cilat janë të lidhura.

4.5. Humbje neto nga çregjistrimi i aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar ose me VDATGJ

Humbja neto nga çregjistrimi i aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar ose me VDATGJ përfshin humbjen (ose fitimin) njohur në shitjen ose çregjistrimin e aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar, përllëgaritur si diferencë midis vlerës kontabël (përfshirë këtu dhe zhvlerësimin) dhe arkëtimeve të marra.

4.6. Të ardhura nga dividendët

E ardhura nga dividenti njihet kur vendoset e drejta për të marrë pagesën e tij.

4.7. Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin e vitit përmban tatimin e vitit aktual dhe atë të shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në pasqyrën e veçantë të fitim ose humbjeve të periudhës me përjashtim të rasteve që lidhen me zëra që njihen direkt në kapital ose në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse.

4.7.1. Tatimi aktual

Tatimi aktual është shuma e pagueshme ose e arkëtueshme në lidhje me fitimin ose humbjen e tatueshme për vitin, duke përdorur normat në fuqi në datën e raportimit, dhe ndonjë rregullim për tatimin e pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme.

4.7.2. Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet mbi diferencat e përkohshme që rezultojnë midis bazës tatimore dhe vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve në pasqyrat financiare të veçanta. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme që lindin në momentin e njohjes fillestare të aktiveve ose detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as fitimin/humbjen kontabël dhe as atë të tatueshëm.

Matja e tatimit të shtyrë pasqyron pasojat tatimore që do të ndjekin mënyrën në të cilën Banka pret, në fund të periudhës raportuese, për të rimarrë ose të shlyejë vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë është matur me normat e tatimit që pritet të aplikohen mbi diferencat e përkohshme në periudhën kur detyrimi është likuiduar apo aktivi është realizuar, bazuar në normat tatimore e ligjore në fuqi në datën e raportimit. Aktivitet dhe detyrimet tatimore të shtyra kompesojnë njëra-tjetren kur ka një të drejtë ligjore të zbatueshme për të kompesuar aktivitet dhe detyrimet tatimore aktuale dhe kur ato lidhen me tatimet mbi të ardhurat të vëna nga i njëjti autoritet i taksave.

Taksat shtesë që rrjedhin nga shpërndarja e dividendëve nga Banka njihen në të njëjtën kohë kur njihet detyrimi për të paguar dividendët.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për humbjet/kreditet e mbartura dhe diferencat e përkohshme të zbritshme, deri në masën që është e mundur që të kemi të ardhura të tatueshme kundrejt të cilave ky aktiv tatimor pritet të përdoret. Aktivi tatimor i shtyrë rishikohet në çdo periudhë raportimi dhe zvogëlohet deri në masën që nuk ka mundësi që përfitimi i lidhur nga tatimi të mund të realizohet.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.7. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

4.7.3. Ekzpozimet tatimore

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse taksa apo interesa shtesë mund të jenë të pagueshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësimet dhe supozimet dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacionet e reja mund të bëhen të disponueshme dhe të bëjnë që Banka të ndryshojë vendimin e saj në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime në detyrimet tatimore do të ndikojnë shpenzimet tatimore në periudhën në të cilën është bërë një përcaktim i tillë.

4.8. Instrumentet financiare – Njohja fillestare

4.8.1. Data e njohjes

Aktivitet dhe detyrimet financiare, me përjashtim të kredive e paradhënies dhënë klientëve dhe detyrimeve ndaj klientëve, fillimisht njihen në datën e tregëtimit që është data në të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Kjo përfshin mënyrën standarde të tregëtimit: blerje ose shitje e aktiveve financiare që kërkojnë dorëzimin e aktiveve brenda një afati kohor, përgjithësisht të përcaktuar me rregullore apo konventë në treg. Huatë dhe paradhëniet dhënë klientëve njihen kur fondet janë transferuar në llogaritë e klientëve. Banka njeh detyrimet ndaj klientëve kur fondet janë transferuar në Bankë.

4.8.2. Matja fillestare e instrumenteve financiare

Klasifikimi i instrumenteve financiarë në njohjen fillestare varet nga termat e tyre kontraktuale dhe modeli i biznesit për të menaxhuar këto instrumente, siç përshkruhet në Shënimin 4.9.1.1. Instrumentet financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë, me përjashtim të rasteve të aktiveve dhe detyrimeve financiare të regjistruar si aktive që maten me vlerën e drejtë nepërmjet fitimit ose humbjes (“VDFH”), për cilat kostot e transaksionit shtohen apo zbriten nga kjo vlerë. Llogaritë e arkëtueshme maten me çmimin e transaksionit. Në rastet kur vlera e drejtë e një instrumenti financiar në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit, Banka regjistron fitimin ose humbjen e Ditës së parë, siç përshkruhet më poshtë.

4.8.3. Fitimi ose humbja e ditës së parë

Në rastet kur vlera e drejtë e një instrumenti ndryshon nga vlera e drejtë në njohjen fillestare dhe vlera e drejtë bazohet në teknika vlerësimi që përdorin vetëm inputet e vëzhgueshme në transaksionet e tregut, Banka njeh diferencën midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë në të ardhurat neto të tregëtimit. Në ato raste kur vlera e drejtë bazohet në modele për të cilat disa nga inputet nuk janë të vëzhgueshme, diferenca midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë shtyhet në kohë dhe njihet vetëm në fitim ose humbje kur inputet bëhen të vëzhgueshme ose kur instrumenti çregjistrohet.

4.8.4. Kategoritë e aktiveve dhe detyrimeve financiare

Banka klasifikon të gjitha aktivet e saj financiare në bazë të modelit të biznesit për menaxhimin e aktiveve si dhe kushteve kontraktuale të aktiveve, të matura me:

- Koston e amortizuar (shih Shënimet 4.19, 4.20 dhe 4.21)
- VDATGJ (shih Shënimin 4.21)
- VDFH (shih Shënimin 4.21)

Banka klasifikon dhe mat portofolin për tregëtim me VDFH. Ajo mund të caktojë instrumente financiare në VDFH, dhe për këto eliminon ose ulë ndjeshëm mospërputhjet e matjes ose të njohjes.

Banka klasifikon detyrimet e saj financiare, përveç angazhimeve të huasë dhe garancive financiare, si të matura me koston e amortizuar të shpejtuar në Shënimet 4.11.2.2.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.9. Aktivet dhe detyrimet financiare

4.9.1. Depozita dhe llogari me bankat, Hua dhe paradhënie për klientët, Letra me vlerë të investimit me kosto të amortizuar

Banka mat Depozita dhe llogari me bankat, Hua dhe paradhënie për klientët dhe Letrat me vlerë të investimit me koston e amortizuar vetëm nëse të dyja kushtet e mëposhtme janë përmbushur:

- Aktivi financiar mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e aktiveve financiare për të mbledhur flukse monetare kontraktuale; dhe
- Kushtet kontraktuale të aktivit financiar japin në datat e specifikuar flukse monetare të cilat përbëhen vetëm nga pagesa e principalit dhe interesit për shumën e papaguar të tij (SPPI).

Detajet e këtyre kushteve jepen më poshtë.

4.9.1.1. Përcaktimi i modelit të biznesit

Banka përcakton modelin e saj të biznesit në nivelin që reflekton më mirë mënyrën se si menaxhon grupet e aktiveve financiare për të arritur objektivin e saj të biznesit.

Modeli i biznesit të Bankës nuk vlerësohet bazuar në instrumentë individual, por në nivel portofolësh të grupuara dhe bazohet në faktorë të vëzhgueshëm si:

- Mënyra e vlerësimit dhe raportimit të performancës e modelit të biznesit dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi që janë vlerësuar dhe raportuar tek personeli drejtues të njësisë ekonomike,
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aseteve financiare të mbajtura në atë model biznesi) dhe, në veçanti, mënyrën se si menaxhohen ato rreziqe
- Si kompensohen menaxherët e biznesit (për shembull, nëse kompensimi i tyre bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të menaxhuara apo në flukset monetare kontraktuale të mbledhura)
- Frekuenca e pritshme, vlera dhe koha e shitjeve janë gjithashtu aspekte të rëndësishme të vlerësimit të modelit të biznesit të Bankës

Vlerësimi i modelit të biznesit bazohet në skenare të pritshëm, pa marrë në konsideratë skenaret e "rastit me të keq" ose "rastin e stresit". Nëse flukset e mjeteve monetare pas njohjes fillestare realizohen në një mënyrë të ndryshme nga pritshmeritë fillestare të Bankës, Banka nuk ndryshon klasifikimin e aktiveve të mbetura financiare të mbajtura në atë model biznesi, por përfshin informacion të tillë gjatë vlerësimit të aktiveve financiare të sapo origjinuara ose ato të blera në vazhdim.

4.9.1.2. Testi SPPI

Si një hap i dytë i procesit të klasifikimit, Banka vlerëson kushtet kontraktuale të aktiveve financiare për të identifikuar nëse ata përmbushin testin SPPI. 'Principalit' për qëllim të këtij testi përcaktohet si vlera e drejtë e aktivit financiar në njohjen fillestare dhe mund të ndryshojë gjatë jetës së aktivit financiar (për shembull, nëse ka shlyerje të principalit ose amortizimin e primit / skontos).

Elementet me të rëndësishëm të interesit në kuadër të marrëveshjes së huadhënies janë zakonisht konsiderata për vlerën kohore të parasë dhe rrezikut të kredisë. Për të bërë vlerësimin SPPI, Banka zbaton gjykimin dhe shqyrton faktorët relevantë si monedha në të cilën është shprehur aktivi financiar dhe periudha për të cilën është përcaktuar norma e interesit.

Ne të kundërt, kushtet kontraktuale që paraqesin një ekspozim më pak së minimumi ndaj rreziqeve ose paqëndrueshmëri në flukset monetare kontraktuale që nuk kanë lidhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, nuk krijojnë flukse kontraktuale të mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit mbi tepricën e huasë. Në raste të tilla, aktivi financiar kërkohet të matet në VDFH.

4.9.2. Instrumentet financiare të mbajtur për tregtim

Banka i klasifikon aktivet financiare si të mbajtura për tregtim kur ato janë blerë kryesisht për fitim afatshkurtër nëpërmjet aktiviteteve tregtare ose janë pjesë e një portofoli instrumentesh financiare që menaxhohen së bashku, për të cilat ka dëshmi të një modeli të gjenerimit të fitimi afatshkurtër. Aktivet e mbajtura për tregtim regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhurat neto nga tregtimi. Të ardhurat nga interesi regjistrohen në të ardhurat neto nga tregtimi sipas kushteve të kontratës, ose kur vendoset e drejta për pagesë. Të përfshira në këtë klasifikim janë letrat me vlerë të borxhit që janë blerë kryesisht për qëllime të shitjes në periudhën afatshkurtër.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.9. Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

4.9.3. Instrumentet financiare të matur me VDATGJ

Banka klasifikon instrumentet financiare si të matur me VDATGJ kur të dy kushtet e mëposhtme përmbushen:

- Aktiviteti mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është si mbajtja e aktiveve për të mbledhur flukse monetare kontraktuale si dhe për shitje
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar përmbushin testin SPPI.

Matja e mëpasshme e aktiveve me VDATGJ bëhet me vlerën e drejtë me fitimin dhe humbjen që rezulton nga ndryshimi në vlerën e drejtë që njihet në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse. Të ardhurat nga interesat dhe fitimet nga kurset e këmbimit njihen në të ardhurat dhe shpenzimet në të njëjtën mënyrë si ato të aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar siç shpjegohet në Shënimin 4.3.

Përlllogaritja e HPK për aktivet financiare të matur me VDATGJ shpjegohet në Shënimin 4.12.3. Kur Banka ka me shumë së një investim në të njëjtën letër me vlerë, ato konsiderohen si të shitur sipas parimit “i pari që hyn është i pari që del”. Në çregjistrimin e tyre, fitimet ose humbjet kumulative që më parë janë njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse, riklasifikohen nga këtu në të ardhurat dhe shpenzimet.

4.9.4. Borxhi i emtuar dhe fonde të tjera hua

Pas matjes fillestare, borxhi i emtuar dhe fondet e tjera hua më pas maten me koston e amortizuar. Kostoja e amortizuar llogaritet duke marrë parasysh çdo zbritje ose primi në fondet e emtuara, dhe kostot që janë pjesë integrale e NEI. Shpalosjet për borxhin e emtuar të Bankës përcaktohen në Shënimin 21.

4.10. Riklasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

Nëse modeli i biznesit sipas të cilit Banka mban aktivet e saj financiare ndryshon, aktivet financiare të prekura nga ky ndryshim riklasifikohen. Kërkesat e klasifikimit dhe matjes që lidhen me kategorinë e re zbatohen në mënyrë prospektive që nga dita e parë e periudhës së parë të raportimit pas ndryshimit në modelin e biznesit që rezulton në riklasifikimin e aktiveve financiare të Bankës. Gjatë vitit ushtrimor dhe periudhës së mëparshme kontabël nuk ka pasur ndryshime në modelin e biznesit sipas të cilit Banka mban aktivet e saj financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë riklasifikime. Detyrimet financiare nuk riklasifikohen.

4.11. Çregjistrimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

4.11.1. Çregjistrime nga modifikimet thelbësore

Banka çregjistron një aktiv financiar, të tillë si një hua për një klient, kur termat dhe kushtet janë rinegociuar në atë masë që, në thelb, bëhet një hua e re, me diferencën e njohur si fitim ose humbje nga çregjistrimi, deri në masën që një humbje nga zhvlerësimi nuk është regjistruar ende. Huatë e reja të njohura klasifikohen si Klasa 1 për qëllimet e matjes HPK, përveç nëse kredia e re, konsiderohet të jetë POCL.

Gjatë vlerësimit nëse do të çregjistrohet një hua për një klient, ndër të tjera, Banka konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Ndryshimi në monedhën e huasë
- Futja e një tipari të instrumentit të kapitalit
- Ndryshimi në kundërparti
- Nëse modifikimi është i tillë që instrumenti nuk do të përmbushë me kriterin e SPPI

Nëse modifikimi nuk rezulton në flukse të mjeteve monetare që janë në thelb të ndryshme, modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin. Bazuar në ndryshimet në flukset e mjeteve monetare të skontuara me NEI fillestare, Banka regjistron një fitim ose humbje modifikimi, në masën përgjithësisht në humbjes nga zhvlerësimi.

4.11.2. Çregjistrime të tjera përveç së ato nga modifikimet thelbësore

4.11.2.1. Aktive financiare

Nje aktiv financiar (ose, kur është e mundur, një pjesë e një aktiviteti financiar ose pjesë e një grupi të aktiveve financiare të ngjashme) çregjistrohet kur të drejtat për të marrë flukse monetare nga aktiviteti financiar kanë skaduar. Banka, gjithashtu çregjistron aktivin financiar nëse ajo ka transferuar aktivin financiar dhe transferimi kualifikohet për çregjistrim.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.11. Çregjistrimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)

4.11.2 Çregjistrime të tjera përvec se ato nga modifikimet thelbesore (vazhdim)

4.11.2.1. Aktivet financiare (vazhdim)

Banka ka transferuar aktivin financiar nëse dhe vetëm nëse:

- Banka ka transferuar të drejtat e saj kontraktuale për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar; ose
- Ajo ruan të drejtat për flukset e mjeteve monetare, por ka marrë detyrimin për të paguar plotësisht flukset monetare të marra pa vonesa materiale për një palë të tretë nën një marrëveshje 'kalimtare'.

Marrëveshjet kalimtare janë transaksione ku Banka ruan të drejtat kontraktuale për të marrë flukset e mjeteve monetare të një aktivi financiar ("aktivi origjinal"), por merr një detyrim kontraktual për të paguar këto flukse monetare në një ose më shumë njësi ekonomike ('përfituesit eventual'), kur të gjitha tri kushtet e mëposhtme janë plotësuar:

- Banka nuk ka asnjë detyrim të paguajë shumat për përfituesit eventual, përveç nëse ka arkëtuar shuma ekuivalent nga aktivi origjinal, duke përjashtuar paradhëniet afatshkurtra me të drejtën për rimarrjen e plotë të shumës së huasë plus interesin e përlogaritur me normat e tregut
- Banka nuk mund të shesë ose të vendosë si kolateral aktivin fillestar përveçse si siguri për marrësit eventual

Banka duhet të dorezojë çdo fluks parash që mbledh në emër të përfituesve eventual pa vonesë materiale. Përveç kësaj, Banka nuk ka të drejtë të riinvestojë flukse të tilla të parasë, me përjashtim të investimeve në mjete monetare ose ekuivalent të parasë duke përfshirë interesin e fituar, gjatë periudhës midis datës së arkëtimit dhe datës së dërgesës së kërkuar për përfituesit eventualë.

Një transferim kualifikohet për çregjistrim vetëm nëse:

- Banka ka transferuar thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit; ose
- Banka nuk ka transferuar as ruajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit, por ka transferuar kontrollin e aktivit

Banka e konsideron kontrollin të transferuar nëse dhe vetëm nëse transferuesi ka aftësinë praktike për të shitur aktivin në tëresinë e tij për një palë të tretë të palidhur dhe është në gjendje ta ushtrojë atë aftësi në mënyrë të njëanshme dhe pa vendosur kufizime shtesë për transferimin.

Nëse Banka as nuk ka transferuar e as nuk ka mbajtur në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet dhe ka mbajtur kontrollin e aktivit, aktivi vazhdon të njihet vetëm në masën e përfshirjes së vazhdueshme të Bankës, rast në të cilin, Banka njih edhe një detyrim të lidhur me të. Aktivet e transferuara dhe detyrimi i lidhur me të maten në një bazë që reflekton të drejtat dhe detyrimet që Banka ka mbajtur. Përfshirja e vazhdueshme që merr formën e një garancie mbi aktivin e transferuar matet me vlerën me të ulët midis vlerës kontabël fillestare të aktivit dhe shumën maksimale të konsideratës që mund t'i kërkohet Bankës të paguaj.

Nëse përfshirja e vazhdueshme merr formën e një opsioni të shkruar ose të blerë (ose të dyja) në aktivin e transferuar, përfshirja e vazhdueshme matet në vlerën që Banka do të kërkohej të paguajë gjatë riblerjes.

4.11.2.2. Detyrimet financiare

Një detyrim financiar çregjistrohet kur detyrimi i lindur prej tij zbatohet, anulohet ose skadon. Kur një detyrim financiar ekzistues zëvendësohet nga një tjetër nga i njëjti huadhënës në kushte thelbësisht të ndryshme, ose kushtet e një detyrimi ekzistues ndryshohen në mënyrë substanciale, zëvendësimi ose modifikim i tillë trajtohet si një çregjistrim i detyrimit fillestar dhe njihet e një detyrimi të ri. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar fillestar dhe vlerës së paguar njihet në fitim ose humbje.

4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare

4.12.1. Vështrim i Përgjithshëm i parimeve të HPK

Banka ka regjistruar një fond zhvlerësimi për humbjet e pritshme të kredisë për të gjitha huatë dhe aktivet e tjera financiare të borxhit që nuk mbahen në VDFH, së bashku me angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, në këtë pjesë të gjitha të quajtura si 'instrumente financiare'. Instrumentet e kapitalit nuk janë subjekt i zhvlerësimit sipas SNRF 9.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

4.12.1. Veshtrim i Përgjithshëm i parimeve të HPK (vazhdim)

Fondi i zhvlerësimit HPK bazohet në humbjet e kredisë që pritet të lindin gjatë jetës së aktivitetit (humbja e pritshme përgjatë gjithë jetës së kredisë ose HPK përgjatë gjithë jetës), përveç nëse nuk ka pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga krijimi, rast në të cilin, fondi bazohet në humbjen e pritur të kredisë në 12 muaj (HPK12m) siç është shënuar në Shënimin 4.12.2. Politikat e Bankës për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë janë paraqitur në Shënimin 38.1.2.2.

Me përjashtim të aktiveve financiare POCI (të cilat janë konsideruar më poshtë), HPK-të kërkohet të maten nëpërmjet një fondi për humbje në një shumë të barabartë me:

- HPK 12-mujore, dmth HPK gjatë gjithë jetës që rezulton nga ato ngjarje dështimi në instrumentet financiare që janë të mundshëm brenda 12 muajve pas datës së raportimit; ose
- HPK përgjatë gjithë jetës, dmth HPK gjatë jetës që rezulton nga të gjitha ngjarjet e mundshme të dështimit gjatë jetës së instrumentit financiar.

Banka mat fondin e humbjeve në një shumë të barabartë me HPK përgjatë gjithë jetës, përveç për sa vijon, për të cilën ato maten si HPK 12 mujore:

- Letrat me vlerë të investimit të cilat përcaktohen të kenë rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit; dhe
- Instrumente të tjera financiare në të cilët rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare.

Si HPK përgjatë gjithë jetës ashtu dhe HPK12m janë llogaritur në baza individuale ose në bazë kolektive, në varësi të natyrës së portofolit të instrumenteve financiare. Politika e Bankës për grupimin e aktiveve financiare të matura në baza kolektive është shpjeguar në Shënimin 38.1.3.1.

Banka ka krijuar një politikë për të kryer një vlerësim, në fund të çdo periudhe raportuese, nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, duke marrë parasysh ndryshimin në rrezikun e dështimit që ndodh gjatë jetës së mbetur të instrumentit financiar. Kjo shpjegohet me tej në Shënimin 38.1.2.3. Bazuar në procesin e mësipërm, Banka grumbullon kreditë e saj në Klasën 1, Klasën 2, Klasën 3 dhe POCI, siç përshkruhet më poshtë:

- Klasa 1: Kur kreditë njihen për herë të parë, Banka njih një zhvlerësim në bazë të HPK12m. Kreditë e Klasës 1 gjithashtu përfshijnë kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Klasa 2.
- Klasa 2: Kur një kredi ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një fond për HPK përgjatë gjithë jetës-. Kreditë e Klasës 2 gjithashtu përfshijnë kredi, ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Klasa 3.
- Klasa 3: Huatë që konsiderohen të zhvlerësuara plotësisht (siç janë shënuar në Shënimin 38.1.2.1). Banka regjistron një fond për HPK përgjatë gjithë jetës.
- POCI: Aktivitetet e blera ose të origjinuara tërësisht të zhvlerësuara ("POCI") janë aktivitetet financiare që janë të zhvlerësuara që në njohjen fillestare. Aktivitetet POCI regjistrohen me vlerën e drejtë në njohjen fillestare dhe të ardhurat nga interesi njihen më pas në bazë të një NEI të rregulluar. HPK-të njihen ose rimerren vetëm në masën që ka një ndryshim pasues në humbjet e pritshme të kredisë.

Për aktivitetet financiare për të cilat Banka nuk ka shpresa të arsyeshme për rikuperimin e të gjithë shumës së mbetur, ose një pjesë të saj, vlera kontabël bruto e aktivitetit financiar zvogëlohet. Ky konsiderohet një çregjistrim (i pjesshëm) i aktivitetit financiar.

Banka ka klasifikuar të gjitha aktivitetet financiare të zhvlerësuara të përfituara nëpërmjet kombinimit të biznesit në të njëjtin klasifikim si më parë dhe jo si POCI, sa kohë që Banka ka blerë dhe më pas është bashkuar me një biznes si një i tërë.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

4.12.2. Përlllogaritja e HPK-ve

Banka llogarit HPK-të në bazë të skenarëve të ponderuar me probabilitet të ndodhjes për të matur mungesat e flukseve të pritshëm të arkëtimeve, të skontuara në një përafrim me NEI. Një mungesë e arkëtimeve të pritshme është diferenca midis flukseve të mjeteve monetare kontraktuale të pritshme dhe atyre që njësia ekonomike pret të arkëtoje.

Mënyra e llogaritjeve HPK është përshkruar më poshtë dhe elementet kryesore janë si vijon:

- **PM – Mundësia e mospagesës (“PM”)** është një vlerësim i mundësisë së dështimit gjatë një horizonti kohor të dhënë. Një dështim mund të ndodhë vetëm në një kohë të caktuar gjatë periudhës së vlerësimit, nëse aktivi nuk është çregjistruar më parë dhe vazhdon të qëndrojë në portofolin e Bankës. Koncepti i PM-së shpjegohet më tej në Shënimin 38.1.2.4.1.
- **EM – Ekspozimi në rast mospagese (“EM”)** është një vlerësim për ekspozimin në një datë të ardhshme dështimi, duke marrë në konsideratë ndryshimet e pritshme në ekspozim pas datës së raportimit, duke përfshirë parapagimet e principalit dhe interesit, të skeduluara në kontratë apo jo, tërheqjet e pritshme në angazhime për financim të dhëna, dhe interesa të përlllogaritur nga pagesat e pakryera, duke zbritur vlerën e drejtë të skontuar të kolateralit.. EM shpjegohet më tej në Shënimin 38.1.2.4.3.
- **HM – Humbja në rast mospagese (“HM”)** është një vlerësim i humbjes që del në rastin kur ndodh një dështim në një kohë të dhënë. Ai bazohet në diferencën midis flukseve kontraktuale të arkëtimeve dhe atyre që huadhënësi pret të arkëtojë, duke përfshirë dhe realizimet e atyre që vijnë nga ndonjë kolateral i marrë. Kur EM vlerësohet neto nga kolaterali, asnjë fluks monetar nga realizimi i kolateralit nuk përfshihet në HM. Zakonisht shprehet në përqindje të EM-së. HM shpjegohet më tej në Shënimin 38.1.2.4.4. Këto parametra rrjedhin nga modelet statistikore të zhvilluara brenda Bankës dhe të dhëna të tjera historike. Ato janë rregulluar për të pasqyruar informacionin e për ndikimet të elementëve potencial të ardhshëm siç shpjegohet në Shënimin 38.1.2.4.2. Humbjet nga zhvlerësimi dhe rimarrjet janë llogaritur dhe tregohen veçmas nga humbjet e modifikimit ose fitimet që llogariten si një rregullim i vlerës kontabël bruto të aktivitetit financiar.

Mekanika e metodës HPK është përmbledhur më poshtë:

- **Klasa 1:** HPK12m llogaritet si pjesë e HPK përgjatë gjithë jetës që përfaqësojnë HPK-të që rezultojnë nga ngjarjet e dështimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Banka llogarit fondin e HPK12m bazuar në pritshmërinë e një mospagimi që ndodh në 12 muajt pas datës së raportimit. Këto probabilitete të dështimit të pritur 12-mujor aplikohen mbi një EM të parashikuar dhe shumëzohen me HM-në e pritshme.
- **Klasa 2:** Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga krijimi i saj, Banka regjistron një fond për HPK përgjatë gjithë jetës. Mekanika është e ngjashme me ato të shpjeguara më sipër, por PM-të dhe HM-të vlerësohen gjatë gjithë jetës së instrumentit. Mungesat e arkëtimeve të pritura të parave skontohen me NEI origjinale.
- **Klasa 3:** Për huatë që konsiderohen si të zhvlerësuara (siç përcaktohet në Shënimin 38.1.2.1), Banka njih HPK përgjatë gjithë jetës për këto kredi. Metoda është e ngjashme me atë për aktivet e Klasës 2, me PM të vendosur në 100%. Kjo llogaritje është bërë për tre skenar (një skenar bazë, një optimist dhe një pesimist).
- **POCI:** Aktivet POCI janë aktive financiare që janë të zhvlerësuara që në njohjen fillestare. Banka njih vetëm ndryshimet kumulative në HPK përgjatë gjithë jetës që nga njohja fillestare, skontuar nga NEI e rregulluar.
- **Angazhimet e huasë dhe letrat e kreditit:** Gjatë vlerësimit të HPK-ve për angazhimet e huazuara, Banka vlerëson pjesën e pritshme të angazhimit të huasë që do të tërhiqet gjatë jetës së tij të pritshme. HPK pastaj bazohet në vlerën aktuale të mungesave të pritura në flukset e mjeteve monetare nëse kredia është tërhequr. Mungesat e arkëtimeve të pritshme skontohen me NEI e pritshme të huasë. Për kartat e kreditit dhe kreditë rrotulluese që përfshijnë si një hua dhe një angazhim të patërhequr, HPK llogariten dhe paraqiten së bashku me huanë. Për angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit, HPK njihet brenda Provizioneve.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

4.12.2 Përlllogaritja e HPK-ve (vazhdim)

- Kontratat e garancisë financiare: Detyrimi i Bankës sipas secilës çdo garanci matet me vlerën më të lartë të shumës së njohur fillimisht, pakësuar me amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave, dhe provizioneve HPK. Për këtë qëllim, Banka vlerëson HPK-të bazuar në vlerën aktuale të pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin për një humbje kredie që ajo shkakton. Mungesat e arkëtimeve skontoohen me një normë interesi të rregulluar nga rreziku që lidhet me ekspozimin. HPK-të që lidhen me kontratat e garancisë financiare njihen brenda Provizioneve.

4.12.3. Instrumentet e matura me vlerën e drejtë përmes ATGJ

HPK për instrumentet e borxhit të matura në VDATGJ nuk ul vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare në pasqyrën e pozicionit financiar, e cila mbetet në vlerën e drejtë. Në vend të kësaj, një shumë e barabartë me zhvlerësimin që do të lindte nëse aktivet mateshin me koston e amortizuar njihet në ATGJ si një shumë e akumuluar e zhvlerësimit, me një ngarkesë korresponduese për fitimin ose humbjen. Humbja e akumuluar e njohur në ATGJ riciklohet në fitim dhe humbje me çregjistrimin e aktiveve.

4.12.4. Informacion për ngjarje që priten të ndodhin

Në modelet e saj HPK, Banka mbështetet në një gamë të gjerë të informatave të ardhshme, si input ekonomik, si:

- Rritja e Produktit të Brendshëm Bruto (“PBB”)
- Normat e papunësisë
- Inflacioni
- Kurset e këmbimit, etj

4.12.4. Informacion për ndodhi që priten të ndodhin (vazhdim)

Inputet dhe modelet e përdorura për llogaritjen e HPK-ve nuk mund të kapin gjithnjë karakteristikat e tregut në datën e pasqyrave financiare. Për të pasqyruar këtë, rregullime cilësore bëhen herë pas herë si rregullime të përkohshme, kur dallimet e tilla janë dukshëm materiale. Informata të hollësishme rreth këtyre inputeve dhe analizës së ndjeshmerisë jepen në Shënimin 38.1.2.4.2.

4.12.5. Paraqitja e fondit për zhvlerësim HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Fondet e zhvlerësimit për HPK janë paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës si më poshtë:

- Aktivet financiare të matura me koston e amortizuar: si zbritje nga vlera kontabël bruto e aktivitet;
- Kontratat e angazhimeve të huasë dhe kontratat e garancive financiare: përgjithësisht si një provizion;
- Kur një instrument financiar përfshin si një komponent të tërhequr dhe një komponent të patërhequr angazhimi, dhe Banka nuk mund të identifikojë HPK-në për komponentin e angazhimit të kredisë veças nga ato për pjesën e tërhequr: Banka paraqet një fond të kombinuar zhvlerësimi për të dy komponentet. Shuma e kombinuar paraqitet si një zbritje nga vlera kontabël bruto e komponentit të tërhequr.

4.13. Përmirësimet e kredisë: vlerësimi i kolateralit dhe garancitë financiare

Për të zbutur riskun e kredisë në aktivet financiare, Banka kërkon përdorimin e kolateraleve, kurdo që është e mundur. Kolaterali është i formave të ndryshme, si depozita, letra me vlerë, garanci, pasuri e patundshme, të drejta dhe inventare. Kolaterali, përveç atij të sekuestruar, nuk regjistrohet në pasqyrat financiare të Bankës.

Flukset e pritshme nga përmirësimet e kredisë të cilat, në bazë të SNRF-ve, nuk kërkohen të njihen me vete dhe që konsiderohen pjesë e kushteve kontraktuale të një instrumenti i cili është subjekt i zhvlerësimit, përfshihen në matjen e atij zhvlerësimi. Në këto kushte, vlera e drejtë e kolateralit ndikon përlllogaritjen e HPK-ve. Kolaterali zakonisht vlerësohet të paktën në lindjen e kredisë dhe në varesi të llojit të tij, rivlerësohet një herë në vit ose një herë në tre vjet. Megjithatë, disa kolaterale, për shembull, depozitat apo letrat me vlerë vlerësohen në bazë ditore. Detajet e ndikimit të përmirësimeve të kredisë të Bankës, jepen në Shënimin 38.1.4. Për aq sa është e mundur, Banka përdor të dhënat e tregjeve aktive për të vlerësuar aktivet financiare të mbajtura si kolateral. Aktivet e tjera të cilat nuk kanë vlera tregu të matshme, vlerësohen duke përdorur teknikat e vlerësimit. Kolaterale jo-financiare, si pasuritë e patundshme, vlerësohen në bazë të të dhënave të siguruara nga palë të treta, si vlerësues të pavarur, ose bazuar në indeksin e çmimeve të shtëpive. Garancitë e mbajtura përfshihen në matjen e kredisë HPK kur ose ato specifikohen në Kushtet kontraktuale të kredisë ose përndryshe janë pjesë përbërëse e kredisë, në atë që ato formonin një pjesë të bazës mbi të cilën kredia u dha.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.14. Kreditë e ristrukturuara dhe të modifikuara

Banka në disa raste bën modifikime në Kushtet fillestare të kredisë si një përgjigje ndaj veshtirësive financiare të kredimarrësit, në vend që të sekuestrojë kolateralët e kredisë. Banka e konsideron një hua të ristrukturuar kur këto modifikime bëhen si rezultat i veshtirësive financiare aktuale apo të pritshme të kredimarrësit dhe që Banka në të kundërt nuk do të kishte rënë dakord për to, nëse kredimarrësi do të kishte një situatë të shëndetshme financiare. Treguesit e veshtirësive financiare përfshijnë shkelje të kufijve të treguesve financiar të dakorduar në marrëveshje, ose shqetësime të ngritura nga Departamenti i Riskut të Kredisë. Ristrukturimi mund të përfshijë dhe riskedulime të pagesave të dakorduara si dhe dakordësinë për kushte të reja të huasë. Pas rinegocimit të kushteve të reja, zhvlerësimi matet duke përdorur normën fillestare NEI të përlloritur përpara modifikimit të kushteve. Politikat e Bankës për monitorimin e huave të ristrukturuara ndihmojnë në rritjen e sigurisë që arkëtimet e ardhshme të jenë të mundshme të kryhen.

Vendimet për çregjistrimin dhe riklasifikimin midis Klasës 2 dhe Klasës 3 merren në baza individuale. Nëse këto procedura identifikojnë një humbje në lidhje me një hua, ajo shpaloet dhe menaxhohet si një hua e ristrukturuar në Klasën 3 deri në mbledhjen e plotë të saj apo në fshirjen e saj nga librat kontabël.

Kur një hua është ristrukturuar ose modifikuar por nuk është çregjistruar, Banka gjithashtu rivlerëson nëse ka patur një rritje të rëndësishme të rrezikut të saj të huasë, siç tregohet në Shënimin 38.1.2.2.

Banka gjithashtu konsideron nëse aktivi duhet të klasifikohet në Klasën 3. Një herë që një aktiv është klasifikuar si ristrukturim, ai do të qëndrojë i tillë për të paktën një periudhë provë prej 24 muajsh.

Detajet për aktivet e ristrukturuara shpalosen në Shënimin 38.1.2.1.

Nëse modifikimet janë thelbësore, kredia çregjistrohet siç tregohet në Shënimin 4.11.

4.15. Kompesimi

Aktivitet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar, atëherë dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të kompesuar shumat dhe ajo synon ose të shlyejë ato në një bazë neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet sipas SNRF, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme si për shembull ato të aktivitetit tregtar të Bankës.

4.16. Fshirja

Aktivitet financiare fshihen pjesërisht ose tërësisht vetëm kur Banka ka ndaluar ndjekjen e rikuperimit. Për fshirjen e kredive, Banka ndjek kërkesat rregullatore, ku huatë e tilla duhet të klasifikohen në kategorinë “E humbur” të rrezikut të kredisë, me më shumë se 365 ditë në vonesë për dy vitet e fundit dhe një fond provigjoni prej 100% për to. Megjithatë, Banka mund të mos e kryejë fshirjen në rast se:

1. bazuar në analizën e situatës financiare të kredimarrësit dhe cilësisë së kolateralit, gjen mundësinë për shlyerjen/ ripagimin e kredisë në fjalë.
2. huatë në procesin e ristrukturimit, për të cilat në çdo rast, nuk mund të kalojnë periudhën 6 mujore nga dita që kanë plotësuar kushtet për t'u fshirë.

Nëse shuma që duhet të fshihet është më e madhe se fondi i zhvlerësimit të akumuluar, diferenca fillimisht trajtohet si shtesë e këtij fondi i cili me pas zerohet ndaj vlerës kontabël bruto.

4.17. Matja me koston e amortizuar

Kosto e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi. Çdo rikuperim i mëvonshëm kreditohet në të ardhura të tjera.

4.18. Matja e vlerës së drejtë

‘Vlera e drejtë’ është çmimi me të cilin aktivi mund të shitet, ose do të paguhej për të transferuar një detyrim, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në një treg primar ose në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm në të cilin Banka ka akses në atë datë.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.18. Matja e vlerës së drejtë (vazhdim)

Për të treguar se si janë nxjerrë vlerat e drejta, instrumentet financiare janë riklasifikuar bazuar në një hierarki të teknikave të vlerësimit, siç përmbledhet më poshtë:

- Niveli 1: Ato ku inputet e përdorura në vlerësim janë çmimet e kuotuar të parregulluara në tregjet aktive për një instrument identik në të cilat Banka ka qasje në datën e matjes.
- Niveli 2: Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuara duke përdorur: çmimet e kuotuar të tregut në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; çmimet e kuotuar për instrumente të ngjashme në tregje që konsiderohen më pak së aktive; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjithë inputet e rëndësishme janë direkt ose indirekt të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.
- Niveli 3: Kjo kategori përfshin gjithë instrumentet ku teknikat e vlerësimi përfshijnë inpute të cilat nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe inputet e pavëzhgueshme mund të ketë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të kuotuar për instrumente të ngjashme, ku rregullime të rëndësishme të pavëzhgueshme ose supozime janë të nevojshme për të reflektuar diferencat midis instrumenteve.

Kur është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmim të kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg quhet aktiv në qoftë së transaksionet në lidhje me aktivin apo detyrimin zhvillohen me frekuencë dhe volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të çmimeve në baza të vazhdueshme.

Nëse nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv, atëherë Banka përdor teknika vlerësimi të cilat maksimizojnë përdorimin e inputeve përkatëse të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të kishin parasysh në vendosjen e çmimit të një transaksioni. Vlera e drejtë tregohet në Shënimin 39.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit - dmth vlera e drejtë e konsideratës së dhënë ose të marrë.

Nëse Banka përcakton së vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe së vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim identik e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi e cila përdor vetëm të dhëna nga tregjet e vrojtueshme, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë është njohur në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetëgjatësinë e instrumentit, por jo me vonë se vlerësimi që mbështetet plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet.

Në qoftë së një aktiv ose detyrim i matur me vlerën e drejtë ka një çmim të ofruar dhe një çmim të kërkuar, atëherë Banka mat aktivet dhe pozicionet e gjata në çmimin e ofruar dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra në çmimin e kërkuar. Vlera e drejtë e një llogarie kursimi nuk është më pak se shumica e pagueshme sipas kërkesës, skontuar nga data e parë kur mund të kërkohet pagimi i shumës. Banka njih transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë të cilës ky ndryshim ka ndodhur.

4.19. Paraja dhe ekuivalentet e saj

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë para në arkë, balanca në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorim dhe aktive financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj të cilat, kanë rrezik të pakonsiderueshëm ndryshimi të vlerës së tyre të drejtë, dhe përdoren nga Banka për menaxhimin e angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar.

4.20. Depozita dhe llogari me bankat dhe Hua dhe paradhënie për klientët

“Depozita dhe llogari me bankat” dhe “Hua dhe paradhënie për klientët” në pasqyrën e pozicionit financiar, përfshijnë hua dhe paradhënie të matura me koston e amortizuar (Shënimi 4.8.4). Fillimisht ato maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për ta rishitur këtë aktiv (ose një aktiv thelbësisht të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (repo të anasjellta), marrëveshja kontabilizohet si një hua apo paradhënie dhe aktivi i lidhur me të nuk njihet në pasqyrat e veçanta financiare të Bankës.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.21. Letra me vlerë investimi

“Letra me vlerë investimi” përfshijnë letra me vlerë që matën me koston e amortizuar ose ato që maten me vlerë të drejtë në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve ose ato që maten me vlerë të drejtë në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse (Shënimi 4.8.4). Letrat me vlerë investimi maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Letrat me vlerë që mbahen VDATGJ, më pas matën me vlerën e tyre të drejtë, duke regjistruar fitim humbjen që krijohen nga ndryshimi i vlerës së tyre të drejtë në “të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse”. Letrat me vlerë që mbahen për tregtim, më pas matën me vlerën e tyre të drejtë, duke regjistruar fitim humbjen që krijohen nga ndryshimi i vlerës së tyre të drejtë në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve.

4.22. Qiratë

Banka vlerëson në lindjen e kontratës nëse një kontratë është apo përmban një qira. Që do të thotë nëse kontrata jep të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar për një periudhë kohë në këmbim të një shume.

4.22.1. Banka si qiramarrëse

Banka zbaton një qasje të vetme për njohjen dhe matjen e të gjitha qirave me përjashtim të qirave afatshkurtra dhe qirave të aktiveve me vlerë të vogël. Banka njeh detyrimin për qiratë për të kryer pagesat e qirave dhe të drejtën e përdorimit të aktivitetit që përfaqëson të drejtën për të përdorur aktivin bazë.

4.22.1.1. Aktiv me të drejtë përdorimi

Banka njeh aktiv me të drejtë përdorimi në datën e fillimit të qirasë (data në të cilën aktivi bazë është i vlefshëm për t’u përdorur). Aktivi me të drejtë përdorimi matet me kosto, duke i zbritur ndonjë amortizim të akumuluar apo ndonjë humbje nga zhvlerësimi, dhe të rregulluar për ndonjë rimatje të detyrimit për qira. Kosto e aktivitetit me të drejtë përdorimi përfshin vlerën e detyrimit për qira të njohur, kostot e drejtpërdrejta fillestare të kryera, dhe pagesat e qirave të kryera në apo para datës së fillimit të qirasë, pakësuar me çdo stimul qiraje të marrë. Aktivi me të drejtë përdorimi amortizohet në bazë lineare gjatë jetës së qirasë. Aktivitetet me të drejtë përdorimi paraqiten brenda Shënimit 13.1.1.

4.22.1.2. Detyrimet për qira

Banka njeh detyrimin për qira në datën e fillimit të qirasë, të matur si vlerë aktuale e pagesave për t’u kryer të qirave gjatë gjithë jetës së qirasë. Pagesat e qirave përfshijnë pagesat fikse (pakësuar me ndonjë stimul të marrë për qiratë), pagesat e ndryshueshme të qirasë që varen në një indeks ose një normë, dhe pagesat e pritshme sipas vlerës së mbetur të garancive. Pagesat e qirasë gjithashtu përfshijnë dhe çmimin e ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Banka ka siguri në arsyeshme në ushtrimin e tij dhe pagesat e gjobave për përfundimin e qirasë, nëse afati i qirasë reflekton ushtrimin e një opsioni për përfundimin e qirasë. Qiratë e ndryshueshme të cilat nuk varen nga një indeks apo normë, njihen si shpenzime të periudhës në të cilën ndodh ngjarja apo kushtet për shkaktimin e tyre.

Banka në përlllogaritjen e vlerës aktuale të pagesave të qirasë përdor normën rritëse të huamarrjes në datën e fillimit të qirasë, pasi norma e interesit e përcaktuar e qirasë nuk mund të jetë lehtësisht e gjetshme. Pas datës së fillimit, vlera e detyrimit për qira rritet për të reflektuar interesin në detyrimin e qirasë dhe pakësohet për të reflektuar pagesat e kryera të qirasë. Përveç kësaj, vlera kontabël e detyrimit për qira rimatet nëse ka një modifikim, një ndryshim në afatet e qirasë, një ndryshim në pagesat e qirasë (psh. ndryshim i pagesave të ardhshme që rezultojnë nga një ndryshim në indeks ose normë të përdorur për të përcaktuar këto pagesa të qirave) ose ndryshim në vlerësimin e opsionit për të blerë aktivin bazë. Kur detyrimi për qira rimatet në këtë mënyrë, regjistrohet dhe një rregullim korrespondues i vlerës kontabël të aktivitetit me të drejtë përdorimi, ose regjistrohet në fitim humbje në rast së vlera kontabël e aktivitetit me të drejtë përdorimi është zero.

Detyrimet për qiratë paraqiten në një zë më vete në bilancin e veçantë të Bankës dhe shpalosen në Shënimin 13.1.2.

4.22.1.3. Qiratë afatshkurtra dhe qiratë e aktiveve me vlerë të ulët

Banka zbaton lehtësirat e njohjes për qiratë afatshkurtra për qiratë e disa degeve të saj (ato qira që kanë maturimin deri në 12 muaj nga data e fillimit dhe nuk kanë një opsion për blerje). Po ashtu zbaton dhe lehtësirat e njohjes për disa pajisje zyre të cilat janë konsideruar si me vlerë të ulët. Pagesat e qirasë për qiratë afatshkurtra dhe ato të aktiveve me vlerë të ulët njihen si shpenzime gjatë afatit të kontratave të qirave përkatëse.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.22. Qiratë (vazhdim)

4.22.2. Banka si qiradhënëse

Qiratë në të cilat Banka nuk transferon në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësise së aktivitet bazë klasifikohen si qira operationale. Të ardhurat nga këto qira njihen në bazë lineare përgjatë jetës së qirasë dhe përfshihen në të ardhurat në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për shkak të natyrës së tyre operationale. Kostot fillestare direkte të bëra për të negociuar dhe përfunduar një qira operationale i shtohen vlerës kontabël të aktivitet bazë dhe njihen si shpenzim gjatë jetës së qirasë në të njëjtën bazë si e ardhura e qirasë. Të ardhurat nga qiratë në kontigjencë njihen në periudhën në të cilën ato janë fituar.

4.22.3. Nënqiraja

Banka në disa raste është nënqiradhënëse (qiradhënës i ndërmjetëm) i aktivitet me të drejtë përdorimi. Si një qiradhënës i ndërmjetëm, Banka e klasifikon nën qiranë si një qira financiare apo operationale si më poshtë:

- Nëse qiraja kryesore është qira afatshkurtër që Banka, si qiramarrëse, e ka njohur si të tillë, nënqiraja klasifikohet si qira operationale,
- Në të kundërt, nënqiraja klasifikohet duke iu referuar aktivitet me të drejtë përdorimi që vjen nga qiraja kryesore, dhe jo duke iu referuar aktivitet bazë. Një qira klasifikohet si qira financiare nëse transferon në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë nga aktivitet me të drejtë përdorimi që rrjedhin nga qiraja kryesore; në të kundërt, ajo klasifikohet si një qira operationale.

Për nënqiratë të klasifikuara si qira financiare, Banka regjistron Aktivitet me të drejtë përdorimi dhe një Investimin neto në nënqira; çdo diferencë midis Aktivitet me të drejtë përdorimi dhe investimit neto në nënqira, njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve. Në datën e fillimit, Investimi neto në nënqira financiare matet me një vlerë të barabartë me vlerën aktuale të pagesave të qirasë të Aktivitet me të drejtë përdorimi bazë përgjatë afatit të qirasë.

Investimi neto në qira paraqitet nën “Aktive të tjera” në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar.

Për nënqiratë e klasifikuara si qira operationale, Banka njih të ardhurat nga qiraja financiare në baza lineare përgjatë afatit të qirasë. Aktivitet respektiv i dhënë me qira përfshihet në pasqyrën e pozicionit financiar bazuar në natyrën e tij.

4.23. Aktive të qëndrueshme të trupëzura

4.23.1. Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara maten me kosto pakësuar me amortizimin e akumuluar dhe ndonjë zhvlerësim të akumuluar për humbje.

Kosto përfshin shpenzime të cilat i atribuohen direkt blerjes së aktivitet. Kosto e aktiveve të ndërtuara vetë përfshin dhe koston e materialeve dhe punën direkte, kosto të tjera direkt të atribuueshme në bërjen e aktivitet të gatshëm për punë, dhe kur Banka ka detyrimin për të hequr një aktiv apo ta restaurojë atë, kosto e vlerësuar e çmontimit dhe heqjes së pjesë si dhe restaurimi i vendit në të cilin ato ndodhen. Programet kompjuterike që janë pjesë e funksionimit të pajisjes në të cilën ato janë instaluar, kapitalizohen si pjesë e asaj pajisjeje.

Në rast se pjesë të një aktivitet kanë afate përdorimi të ndryshme, ato regjistrohen si njësi më vete (përbërësit kryesorë) të aktiveve të trupëzuara.

Të ardhurat apo humbjet nga nxjerrja jashtë përdorimit të një aktivitet të trupëzuar (llogaritur si diferencë midis arkëtimit nga nxjerrja jashtë përdorimit dhe vlerës kontabël të aktivitet) njihen si të ardhura të tjera në pasqyrën e fitimit humbjeve.

4.23.2. Kostot e mëpasshme

Kostot e mëpasshme kapitalizohen vetëm nëse është e mundshme që përfitimet ekonomike që i atribuohen atyre do të rrjedhin te Banka në të ardhmen. Të gjitha kostot e tjera të riparimit dhe mirëmbajtjes regjistrohen në shpenzimet kur ndodhin.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)**4.23. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara (vazhdim)****4.23.3. Amortizimi**

Aktivet e qëndrueshme të trupëzuara amortizohen duke filluar nga dita që ato janë vënë në përdorim, ose përsa i përkët aktiveve të ndërtuar vetë, nga dita e përfundimit dhe e bërjes gati për përdorim. Amortizimi llogatitet për të gjithë jetën e aktivitetit mbi koston e asetit minus vlerën e tij të mbetur. Amortizimi njihet në pasqyrën e fitimit humbjeve.

Amortizimi i vitit është llogaritur sipas metodës së vlerës së mbetur në përputhje me normat e mëposhtme:

	Norma vjetore
Pajisje kompjuterike	25%
Pajisje zyre	20%
Pajisje elektronike dhe elektrike	20%
Instalime	20%

Përmirësimet në ambjentet e marra me qira nga Banka amortizohen duke përdorur metodën lineare gjatë kohës me të shkurtër midis afatit të qirasë dhe jetës së tyre. Afati i përdorimit të këtyre përmirësimeve varion nga 3 në 15 vjet. Aktivet në proces nuk amortizohen. Metodatat e amortizimit, jeta dhe vlera e tyre e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen në rast se ka nevojë.

4.24. Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Programet kompjuterike të blera nga Banka maten me kosto duke i zbritur amortizimin e akumuluar dhe zhvlerësimin kur është i aplikueshëm. Shpenzimet e mëpasshme në programe kompjuterike kapitalizohen vetëm nëse ato rrisin përfitimet ekonomike të ardhshme të aktivitetit për të cilin bëhen. Të gjitha shpenzimet e tjera regjistrohen kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim humbje gjatë jetës së dobishme të aktivitetit, duke u nisur nga data në të cilën është i vlefshëm për punë. Aktivet në proces nuk amortizohen.

Programet kompjuterike amortizohen sipas metodës së vlerës së mbetur me normë vjetore amortizimi 25%, ndërkohë aktivet e tjera të patrupëzuara, që përfshijnë liçenca dhe komisione të paguara për qasje në sisteme elektronike e shërbime të përdorura nga Banka, amortizohen sipas metodës lineare me normë vjetore amortizimi 15%.

Metodat e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e tyre e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen në rast se ka nevojë.

4.25. Investime në pasuri të paluajtshme

Investimet në pasuri të paluajtshme janë aktive të mbajtura ose për të fituar të ardhura nga qiraja ose për rivlerësime të vlerës së tyre ose për të dyja, por jo për përdorim në prodhim apo furnizim me të mira materiale, shërbime apo për qëllime administrative. Banka mban investime në pasuritë e paluajtshme si pasojë e përfitimit të tyre nëpërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve. Pasuritë e paluajtshme për investim maten fillimisht me kosto dhe më pas me vlerën e drejtë, ku çdo ndryshim i tyre njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes në zërin “të ardhura të tjera”.

Çdo fitim apo humbje e gjeneruar gjatë shitjes së pasurive të paluajtshme të mbajtura për investim (të llogaritur si diferencë midis të ardhurave nga shitja dhe vlerës kontabël të këtij aktivi) njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Në rast se përdorimi i këtij aktivi ndryshon në mënyrë të tillë që riklasifikohet si aktiv i trupëzuar ose aktiv i mbajtur për shitje, vlera e drejtë e tij në momentin e riklasifikimit bëhet kosto e tij për regjistrimet kontabël të mëpasshme.

4.26. Inventarët dhe aktivet e marra në pronësi

Inventarët dhe aktivet e marra në pronësi fillimisht maten me kosto dhe më pas me më të voglën e koston dhe vlerës neto të realizueshme (“VNR”). Kosto përfshin të gjitha kostot e bërjes, kostot e konvertimit dhe kosto të tjera që mund të ndodhin për të sjellë inventarin në vendndodhjen aktuale. Vlera neto e realizueshme është çmimi i vlerësuar i shitjes gjatë një situatë normale biznesi, pakësuar me kostot e vlerësuar për realizimin dhe ato të vlerësuar të nevojshme për të bërë shitjen.

Inventarët përfshihen në Aktive të tjera në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar. Banka mban inventarët në formën e inventarëve për konsum. Inventarët për konsum janë materiale të blera me qëllim konsumin e tyre gjatë ofrimit të shërbimeve bankare.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.26. Inventarët dhe aktivet e marra në pronësi (vazhdim)

Kolaterale të marra në pronësi janë pasuri të paluajshme të përfituara nëpërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet e klientëve. Për transferimet nga Investime në pasuri të paluajshme që mbahen me vlerë të drejtë tek Inventarët, si kosto për kontabilizimin në këtë kategori do të jetë vlera e drejtë në datën në të cilën bëhet transferimi.

Çdo zvogëlim në VNR njihet si një shpenzim në periudhën në të cilën ky zvogëlim ndodh; çdo rimarrje njihet në pasqyrën e veçantë të të ardhurave dhe shpenzimeve në periudhën në të cilën rimarrja ndodh.

4.27. Humbje nga zhvlerësimi i aktiveve jofinanciare

Vlera kontabël e aktiveve jofinanciare të Bankës, përveç tatimeve të shtyra, rishikohen çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për zhvlerësim. Në rast se ka një tregues të tillë, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit. Humbja nga zhvlerësimi njihet në rast se vlera kontabël e aktivitetit është më e madhe se vlera e tij e rikuperueshme.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi është vlera më e madhe midis vlerës në përdorim dhe vlerës së drejtë duke zbritur koston për shitje. Në përcaktimin e vlerës në përdorim, flukset e vlerësuar të pritshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerën në kohë të parasë në treg dhe risqet specifike të aktivitetit. Humbjet për zhvlerësim njihen në pasqyrën e veçantë të fitim humbjeve.

Humbja për zhvlerësim kthehet mbrapsht deri në masën që vlera kontabël nuk kalon vlerën e mbartur të aktivitetit, neto nga zhvlerësimet e amortizimet, e cila do të ishte në rast se nuk do të ishin njohur humbje nga zhvlerësimi.

4.28. Depozitat, marrëveshjet e riblerjes dhe borxhi i varur

Depozitat, marrëveshjet e riblerjes dhe borxhi i varur janë burimet e Bankës për financim.

Kur Banka shet një aktiv financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për të riblerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (repo), marrëveshja kontabilizohet si një detyrim financiar, dhe aktivi vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të veçanta të Bankës.

4.29. Provizionet

Provizioni është njohur nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv që mund të matet me besueshmëri, dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizionet janë përcaktuar duke skontuar flukset e pritshme të ardhshme të mjeteve monetare me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe, sipas rastit, rreziqet specifike ndaj detyrimit. Efektet e vlerës kohore nëpërmjet skontimeve njihen si kosto financiare.

4.30. Garancitë financiare, letërkreditë dhe angazhimet e patërhequra për kreditë

Si pjesë e biznesit të saj, Banka lëshon garanci financiare, të përbërë nga letra kredie, garanci dhe pranime.

Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda Provigjoneve) me vlerë të drejtë, duke qënë primi i marrë. Pas njohjes fillestare, detyrimi i Bankës sipas secilës garanci matet me vlerën më të madhe mes shumës së njohur fillimisht pakësuar me amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe një fond zhvlerësimi HPK siç përcaktohet në Shënimin 37.

Primi i marrë njihet në pasqyrën e të ardhurave në të ardhurat nga komisionet në përpjesëtim të drejtë gjatë jetës së garancisë.

Angazhimet për kredi dhe letrat e kredive janë angazhime nën të cilat, gjatë kohëzgjatjes së angazhimit, Bankës i kërkohet të ofrojë një hua me terma të paracaktuar për klientin. Ngjashëm me kontratat e garancisë financiare këto kontrata janë në kuadër të kërkesave të HPK.

Vlera nominale kontraktuale e garancive financiare, letrave të kreditit dhe angazhimeve të kredisë, ku huatë e dakorduara për t'u ofruar janë në terma të tregut, nuk regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar. Vlerat nominale të këtyre instrumentëve së bashku me HPK-të përkatëse janë shpalosur në Shënimin 37.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.31. Kapitali

Elementet e Kapitalit janë kapitali aksionar, primet e aksioneve dhe rezervat. Rezervat përfshijnë rezervat ligjore dhe të përgjithshme (Shënimi 22.1), rezervën nga bashkimi dhe rezervën nga vlera e drejtë. Rezerva për vlerën e drejtë përfshin ndryshimin neto në vlerën e drejtë për instrumentet e klasifikuara si VDATGJ, pakësuar me zhvlerësimin për HPK. Lëvizjet në elementet e kapitalit janë treguar në Shënimin 22.

4.32. Përfitimet e punonjësve

Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet për planet e përcaktuara të pensioneve njihen si një shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan kontribute të detyrueshme për sigurimet shoqërore për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributësh pensioni të përcaktuar.

Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet afatshkurtra për përfitimet e punonjësve maten në një bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime kur ofrohet shërbimi. Një provigjon është njohur për shumën që pritet të paguhet si bonus afatshkurtër në para ose planeve me ndarje fitimi nëse Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të shkuara të ofruara nga punonjësi, dhe detyrimi mund të matet me besueshmëri.

4.33. Adaptimi i standardeve dhe interpretimeve të reja dhe të rishikuara

Standardet e mëposhtme, të cilat janë kryesisht amendime të standardeve ekzistuese dhe interpretime të nxjerra nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve kontabël janë efektive për periudhën aktuale, por adaptimi i tyre nuk ka sjellë ndonjë ndryshim në politikat kontabël të Bankës:

- **SNRF 17: Kontratat e sigurimit** - Standardi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 me aplikim më të hershëm të lejuar, me kusht që njësia ekonomike të zbatohet gjithashtu SNRF 9 Instrumentet Financiare në ose përpara datës kur zbaton për herë të parë SNRF 17. Ky është një standard i ri gjithpërfshirës i kontabilitetit për kontratat e sigurimit, që mbulon njohjen dhe matjen, paraqitjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese. SNRF 17 zbatohet për të gjitha llojet e kontratave të sigurimit të lëshuara, si dhe për garancitë dhe instrumentet financiare të caktuara me kontrata pjesëmarrjeje diskrecionale. Përveç përjashtimeve të përshkruara më poshtë, Banka nuk ka identifikuar kontrata që rezultojnë në transferimin e rrezikut të rëndësishëm të sigurimit, dhe për këtë arsye ka arritur në përfundimin se SNRF 17 nuk ka një ndikim material në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023.
- **SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe Deklarata e Praktikës së SNRF 2: Shpalosja e politikave të Kontabilitetit (Ndryshimet):** Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023 me leje për aplikim të mëhershëm të lejuar. Ndryshimet ofrojnë udhëzime për zbatimin e gjykimeve të materialitetit në dhënien e informacioneve shpjeguese të politikave kontabël. Në veçanti, ndryshimet në SNK 1 zëvendësojnë kërkesën për të shpalosur politikat kontabël 'të rëndësishme' me një kërkesë për të shpalosur politikat kontabël 'materiale'. Gjithashtu, udhëzime dhe shembuj ilustrues janë shtuar në Deklarimin e Praktikës për të ndihmuar në zbatimin e konceptit të materialitetit kur bëhen gjykime rreth dhënies së informacioneve shpjeguese të politikave kontabël. Ndryshimet kanë pasur ndikim në dhënien e shënimeve shpjeguese të politikave kontabël të Bankës, por jo në matjen, njohjen ose paraqitjen e ndonjë zëri në pasqyrat financiare të Bankës.
- **SNK 8 Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet: Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël (Ndryshimet):** Ndryshimet hyjnë në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 me aplikim më të hershëm të lejuar dhe zbatohen për ndryshimet në politikat kontabël dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe. Ndryshimet prezantojnë një përkufizim të ri të vlerësimeve kontabël, të përcaktuara si shuma monetare në pasqyrat financiare që janë subjekt i pasigurisë në matje, nëse nuk rezultojnë nga korrigjimi i gabimit të periudhës së mëparshme. Gjithashtu, ndryshimet sqarojnë se cilat janë ndryshimet në vlerësimet kontabël dhe si ndryshojnë këto nga ndryshimet në politikat kontabël dhe korrigjimet e gabimeve. Ndryshimet nuk kishin ndikim në pasqyrat financiare të Bankës.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.33. Adaptimi i standardeve dhe interpretimeve të reja dhe të rishikuara (vazhdim)

- **SNK 12 Tatimet mbi të ardhurat: Tatimi i shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga një transaksion i vetëm (Ndryshimet)** - Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023. Ndryshimet ngushtojnë objektin dhe japin qartësi të mëtejshme për përjashtimin e njohjes fillestare sipas SNK 12 dhe specifikojnë se si kompanitë duhet të llogarisin për tatimin e shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga një transaksion i vetëm, të tilla si qiratë dhe detyrimet e nxjerrjes jashtë përdorimit. Ndryshimet sqarojnë se kur pagesat që shlyejnë një detyrim janë të zbritshme për qëllime tatimore, është çështje gjykimi, duke pasur parasysh ligjin tatimor në fuqi, nëse këto zbritje i atribuohen për qëllime tatimore detyrimit ose përbërësit të aktivitetit përkatës. Sipas ndryshimeve, përjashtimi i njohjes fillestare nuk zbatohet për transaksionet që, në njohjen fillestare, krijojnë diferencë të përkohshme të barabarta të tatueshme dhe të zbritshme. Ai zbatohet vetëm nëse njohja e një aktiviteti me qira dhe pasivi i qirasë (ose pasivi i çaktivizimit dhe komponenti i aktivitetit të çmontimit) sjellin diferencë të përkohshme të tatueshme dhe të zbritshme që nuk janë të barabarta. Ndryshimet nuk kishin ndikim në pasqyrat financiare të Bankës.
- **SNK 12 Tatimet mbi të ardhurat: Reforma ndërkombëtare tatimore - Rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime)** – Ndryshimet hyjnë në fuqi menjëherë pas lëshimit, por disa kërkesa për dhënie e shënimeve shpjeguese hyjnë në fuqi më vonë. Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik (OECD) publikoi rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime) në dhjetor 2021 për të siguruar që kompanitë e mëdha shumëkombëshe do t'i nënshtrohen një norme tatimore minimale prej 15%. Më 23 maj 2023, BSNK publikoi Reformën Ndërkombëtare Tatimore— rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime) – Ndryshimet në SNK 12. Ndryshimet paraqesin një përjashtim të përkohshëm të detyrueshëm në kontabilitetin për tatimet e shtyra që rrjedhin nga zbatimi juridiksional i rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime) dhe kërkesat për dhënie për shënime shpjeguese për subjektet e prekura mbi ekspozimin e mundshëm ndaj taksave mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë. Ndryshimet kërkojnë, për periudhat në të cilat legjislacioni i Shtyllës së Dytë është miratuar (në thelb), por ende jo në fuqi, dhënie e shënimeve shpjeguese të informacionit të njohur ose të arsyeshëm të vlerësuar që ndihmon përdoruesit e pasqyrave financiare të kuptojnë ekspozimin e njësisë ekonomike që rrjedh nga tatimet mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë. Për të përmbushur këto kërkesa, një njësi ekonomike duhet të japë shënime shpjeguese cilësore dhe sasiore në lidhje me ekspozimin e saj ndaj tatimeve mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë në fund të periudhës raportuese. Dhënia e shënimeve shpjeguese për shpenzimet aktuale tatimore lidhur me tatimet mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë dhe dhënie e shënimeve shpjeguese në lidhje me periudhat përpara se legjislacioni të hyjë në fuqi kërkohen për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023, por nuk kërkohen për asnjë periudhë të ndërmjetme që përfundon më ose para datës 31 dhjetor 2023. Banka ka përcaktuar se nuk do t'i nënshtrohet taksave të Shtyllës së Dytë sapo legjislacioni të hyjë në fuqi pasi norma e tij tatimore efektive është 15%. Prandaj, duke qenë se nuk kërkohen dhënie informacionesh shpjeguese për Shtyllës së Dytë, ndryshimet nuk do të kenë ndikim në pasqyrat financiare të Bankës më 31 dhjetor 2023.

4.34. Impakti i standardeve të reja ende të pa adaptuara

Standardet e reja dhe të rishikuara dhe interpretimet që janë lëshuar por që ende nuk janë efektive deri në datën e lëshimit të këtyre pasqyrave të Bankës, janë dhënë më poshtë. Banka ka për qëllim të adaptojë këto standarde të reja dhe të rishikuara, nëse janë të aplikueshme, kur të bëhen efektive.

- **SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare: Klasifikimi i Detyrimeve si Afatshkurtra ose Afatgjata (Ndryshimet)** - Ndryshimet janë efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2024, me aplikim më të hershëm të lejuar dhe do të duhet të zbatohen në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8. Objektivi i ndryshimeve është të qartësojë parimet në SNK 1 për klasifikimin e pasiveve si afatshkurtra ose afatgjata. Ndryshimet sqarojnë kuptimin e një të drejte për të shtyrë shlyerjen, kërkesën që kjo e drejtë të ekzistojë në fund të periudhës raportuese, që qëllimi i menaxhimit të mos ndikojë në klasifikimin afatshkurtër ose afatgjatë, se opsionet nga pala tjetër që mund të rezultojnë në shlyerje nga transferimi i instrumenteve të kapitalit të vet të njësisë ekonomike nuk ndikojnë në klasifikimin aktual ose afatgjatë. Gjithashtu, ndryshimet specifikojnë se vetëm marrëveshjet me të cilat një njësi ekonomike duhet të pajtohet në ose përpara datës së raportimit do të ndikojnë në klasifikimin e një pasivi. Gjithashtu kërkohen dhënie informacionesh shpjeguese shtesë për detyrimet afatgjata që rrjedhin nga marrëveshjet e huasë që i nënshtrohen marrëveshjeve që duhet të respektohen brenda dymbëdhjetë muajve pas periudhës së raportimit. Menaxhmenti ka vlerësuar ndryshimet dhe nuk ka ndikim në pasqyrat financiare.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.34. Impakti i standardeve të reja ende të pa adaptuara (vazhdim)

➤ **SNRF 16 Qiratë: Detyrimi i Qirasë në një shitje dhe kthim me qira (ndryshimet)** - Ndryshimet janë efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2024, me aplikim më të hershëm të lejuar. Ndryshimet synojnë të përmirësojnë kërkesat që përdor një shitës-qiramarrës në matjen e detyrimit të qirasë që lind nga një transaksion shitje dhe kthimi me qira në SNRF 16, ndërkohë që nuk ndryshon kontabilitetin për qiratë që nuk lidhen me transaksionet e shitjes dhe të kthimit me qira. Në veçanti, shitësi-qiramarrësi përcakton "pagesat e qirasë" ose "pagesat e qirasë të rishikuara" në mënyrë të tillë që shitësi-qiramarrësi të mos njohë asnjë shumë të fitimit ose humbjes që lidhet me të drejtën e përdorimit që ruan. Zbatimi i këtyre kërkesave nuk e pengon shitësin-qiramarrësin të njohë, në fitim ose humbje, çdo fitim ose humbje në lidhje me përfundimin e pjesshëm ose të plotë të qirasë. Një shitës-qiramarrës e zbaton ndryshimin në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8 për transaksionet e shitjes dhe kthimit me qira të kryera pas datës së aplikimit fillestar, duke qenë fillimi i periudhës vjetore të raportimit në të cilën një njësi ekonomike zbatoi për herë të parë SNRF 16. Nuk pritet asnjë ndikim nga amendament pasi Banka nuk hyn në transaksione të tilla.

➤ **SNK 7 Pasqyra e Flukseve të Parasë dhe SNRF 7 Shpalojsja e Instrumenteve Financiare - Marrëveshjet Financiare të Furnizuesit (Ndryshimet)** – Ndryshimet janë efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë në ose pas 1 janarit 2024, me aplikim më të hershëm të lejuar. Ndryshimet plotësojnë kërkesat tashmë në SNRF dhe kërkojnë që një njësi ekonomike të japë shënime shpjegues për termat dhe kushtet e marrëveshjeve financiare të furnitorëve. Për më tepër, njësi ekonomike u kërkohet të japin shënime shpjegues në fillim dhe në fund të periudhës së raportimit vlerat kontabël të detyrimeve financiare të marrëveshjeve financiare të furnizuesit dhe zërat në të cilët paraqiten këto detyrime, si dhe vlerat kontabël të detyrimeve financiare dhe zërat e linjës, për të cilat ofruesit e financave kanë shlyer tashmë të pagueshmet tregtare përkatëse.

Njësitë ekonomike duhet gjithashtu të japin shënime shpjegues për llojin dhe efektin e ndryshimeve në zërat jo-monetare në vlerat kontabël të detyrimeve financiare të marrëveshjeve financiare të furnizuesit, të cilat parandalojnë që vlerat kontabël të detyrimeve financiare të jenë të krahasueshme. Për më tepër, ndryshimet kërkojnë që një njësi ekonomike të japë shënime shpjegues në fillim dhe në fund të periudhës raportuese gamën e datave të pagesës për detyrimet financiare që u detyrohen ofruesve të financave dhe për të pagueshmet tregtare të krahasueshme që nuk janë pjesë e këtyre marrëveshjeve. Ndryshimet nuk janë miratuar ende nga BE.

➤ **SNK 21 Efektet e ndryshimeve në kurset e këmbimit valutor: Mungesa e këmbymërisë (Ndryshimet)** - Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2025, me aplikim të mëhershëm të lejuar. Ndryshimet përcaktojnë se si një njësi ekonomike duhet të vlerësojë nëse një monedhë është e këmbyeshme dhe si duhet të përcaktojë një kurs këmbimi në moment kur këmbymëria mungon. Një monedhë konsiderohet e këmbyeshme në një monedhë tjetër kur një njësi ekonomike është në gjendje të marrë monedhën tjetër brenda një periudhe kohore që lejon një vonesë normale administrative dhe nëpërmjet një tregu ose mekanizmi këmbimi në të cilin një transaksion këmbimi do të krijonte të drejta dhe detyrime të zbatueshme. Nëse një monedhë nuk është e këmbyeshme në një monedhë tjetër, një njësi ekonomike duhet të vlerësojë kursin e këmbimit në datën e matjes. Objektivi i një njësi ekonomike në vlerësimin e kursit të këmbimit spot është të pasqyrojë kursin me të cilin do të ndodhte një transaksion i rregullt këmbimi në datën e matjes midis pjesëmarrësve të tregut në kushtet ekonomike mbizotëruese. Ndryshimet vënë re se një njësi ekonomike mund të përdorë një kurs këmbimi të vëzhgueshëm pa rregullim ose një teknikë tjetër vlerësimi. Ndryshimet nuk janë miratuar ende nga BE.

➤ **Ndryshime në SNRF10 Pasqyra Financiare të Konsoliduara Dhe SNK 28 Investime në Sipërmarrje të Përbashkëta – Shitja ose Kontributi në Aktive ndërmjet Investitorit dhe ortakut apo ndërmarrjes së përbashkët** - Ndryshimet adresojnë një mospërputhje të pranuar midis kërkesave në SNRF 10 dhe atyre në SNK 28, në trajtimin e shitjes ose kontributit të aktiveve midis një investitori dhe ortakut të tij ose ndërmarrjes së përbashkët. Pasoja kryesore e ndryshimeve është që një fitim ose humbje e plotë të njihet kur një transaksion përfshin një biznes (pavarësisht nëse është i vendosur në një filial apo jo). Një fitim ose humbje e pjesshme njihet kur një transaksion përfshin aktive që nuk përbëjnë një biznes, edhe nëse këto aktive janë të vendosura në një filial. Në dhjetor 2015, BSNK shtyu datën e hyrjes në fuqi të këtij ndryshimi për një kohë të pacaktuar në pritje të rezultatit të projektit të saj kërkimor mbi metodën e kapitalit neto të kontabilitetit. Ndryshimet nuk janë miratuar ende nga BE.

5. PËRDORIMI I GJYKIMEVE, VLERËSIMEVE DHE SUPOZIMEVE

Përgatitja e pasqyrave financiare të veçanta në përputhje me SNRF kërkon nga drejtimi që të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve dhe shënimet shpjeguese, si dhe dhënien e shënimeve shpjeguese të detyrimeve të kushtëzuara. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet e lidhura me to rishikohen vazhdimisht. Rrethanat ekzistuese dhe supozimet për zhvillimet e ardhshme mund të ndryshojnë për shkak të rrethanave jashtë kontrollit të Bankës dhe pasqyrohen në supozimet nëse dhe kur ato ndodhin. Rishikimet ndaj vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën ndodh rishikimi dhe ato të ardhshme të cilat mund të preken nga ky ndryshim. Drejtimi diskuton me Komitetin e Auditimit, zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave kritike kontabël të Bankës dhe aplikimin e tyre, si dhe supozimet e bera në lidhje me paqartësitë kryesore të vlerësimit. Informacioni rreth pasigurisë së supozimeve dhe vlerësimeve që kanë një rrezik të konsiderueshëm për të rezultuar në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar, dhe rreth gjykimeve kritike në aplikimin e politikave kontabël që kanë efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare të veçanta është sqaruar më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi administrimin e rrezikut financiar (shih Shënimin 38).

5.1. Vlerësimi i modelit të biznesit

Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare varen nga rezultatet e testeve SPPI dhe modelit të biznesit të Bankës. Banka përcakton modelin e biznesit në një nivel që reflekton mënyrën sesi grupe të aktiveve financiare menaxhohen së bashku për të arritur një objektiv të caktuar të biznesit. Ky vlerësim përfshin gjykime që reflektojnë të gjithë evidencat e vlefshme duke përfshirë dhe mënyrën e vlerësimit të performancës së një aktivi dhe matjen e saj, rreziqet që ndikojnë performancën e aktiveve financiare dhe se si këto menaxhohen, dhe si menaxherët e aktiveve kompesohen. Banka monitoron aktivet financiare të matura me koston e amortizuar të cilat janë çregjistruar para datës së maturimit për të kuptuar arsyen e këtij çregjistrimi dhe nëse arsyet janë konsistente me objektivin e biznesit për të cilin është mbajtur ky aktiv. Shitjet e rastësishme të aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar afër maturitetit të tyre nuk konsiderohen si një ndryshim në këtë model biznesi. Monitorimi është pjesë e vlerësimit të vazhdueshëm të Bankës për të parë nëse modeli i biznesit nën të cilin mbahen pjesa e mbetur e aktiveve financiare vazhdon të jetë i përshtatshëm dhe nëse nuk është i tillë, nëse ka patur një ndryshim në modelin e biznesit dhe në këtë mënyrë në vazhdim të ndryshojë klasifikimin e këtyre aktiveve.

5.2. Zhvlerësimi

Matja e humbjes nga zhvlerësimi nën SNRF 9 për të gjitha kategoritë e aktiveve financiare kërkon një gjykim, veçanërisht në vlerësimin e shumës dhe kohës së flukseve të arkëtimeve të pritshme dhe vlerave të kolateraleve gjatë përcaktimit të humbjes së zhvlerësimit dhe përcaktimit të rritjes të rëndësishme në rrezikun e kredisë. Këto vlerësime drejtohen nga një numër faktorësh, ndryshimet e të cilëve mund të çojnë në nivele të ndryshme të fondeve të zhvlerësimit.

Përlllogaritjet për HPK që bën Banka janë rezultat i modeleve komplekse me një sërë supozimesh që kanë të bëjnë me zgjedhjen e inputeve të ndryshme dhe varësinë e tyre nga njëri-tjetri.

Elementet e modeleve për HPK që konsiderohen një gjykim dhe vlerësim kontabël përfshijnë:

- Kriteret e Bankës për të vlerësuar nëse ka patur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë dhe nëse fondet e zhvlerësimit do duhet të matet si HPK përgjatë gjithë jetës dhe vlerësimet cilësore,
- Segmentimi i aktiveve financiare kur HPK e tyre vlerësohet në baza kolektive,
- Zhvillimi i modeleve për HPK, duke përfshirë formula të ndryshme dhe zgjedhjen e inputeve,
- Përcaktimin e lidhjes midis skenarëve makroekonomik dhe inputeve ekonomike si nivelet e PBB dhe vlerave të kolateraleve, dhe efektin në PM-të, EM-të dhe HM-të,
- Përzgjedhjen e skenarëve makroekonomik që pritet të ndodhin për të përcaktuar inputet ekonomike në modelet e HMK-së.

5. PËRDORIMI I GJYKIMEVE, VLERËSIMEVE DHE SUPOZIMEVE (VAZHDIM)

5.2. Zhvlerësimi (vazhdim)

Nje vlerësim për të parë nëse një investim në borxhin qeveritar është zhvlerësuar mund të jetë i ndërlikuar. Në bërjen e një vlerësimi të tillë, Banka e konsideron vlerësimin e tregut të kreditimit, siç pasqyrohet në yield-in e obligacioneve, vlerësimet e agjencive të klasifikimit të kreditimit, aftësia e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për lëshimin e borxhit të ri, probabiliteti i ristrukturimit të borxhit duke rezultuar në humbje të mbajtësit nëpërmjet faljes vullnetare apo të detyrueshme së borxhit dhe mekanizmat ndërkombëtare të mbështetjes për të siguruar mbështetjen e nevojshme si “huadhënës i fundit” në atë vend po ashtu si dhe synimin, pasqyruar në deklaratat publike, në lidhje me gatishmerinë e qeverive dhe agjencive për të përdorur këto mekanizma. Kjo përfshin një vlerësim si për thellësinë e këtyre mekanizmave dhe, pavarësisht qëllimit politik, nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara.

5.3. Vlera e drejtë

5.3.1. Vlera e drejtë e instrumentëve financiar

‘Vlera e drejtë’ e një instrumenti financiar është çmimi me të cilin aktivi mund të shitet, ose një detyrim të transferohet, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në një treg primar në datën e matjes, nën kushtet aktuale të tregut, pavarësisht faktit nëse çmimi është drejtpërdrejt i kuotuar apo vlerësohet nëpërmjet teknikave të matjes. Kur vlera e drejtë e një aktivi financiar dhe detyrimit financiar të regjistruar në pasqyrën e pozicionit financiar nuk mund të derivohet nga tregjet aktive, ajo përcaktohet duke përdorur teknika të ndryshme vlerësimi që përfshijnë përdorimin e modeleve të vlerësimi të përshkruara në Shënimin 39. Inputet në këto modele, aty ku mundën, merren nga tregjet aktive, por në rastet kur këto nuk janë të mundshme, përcaktimi i vlerës së drejtë bëhet nëpërmjet vlerësimit. Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë transparencë të paktë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon shkallë të ndryshme të gjykimit në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozime rreth çmimit dhe risqe të tjera që ndikojnë mbi instrumentin specifik.

5.3.2. Vlera e drejtë e aktiveve jofinanciare

Vlera e drejtë e investimeve në pasuri të paluajtshme dhe Vlera neto e realizueshme e kolateraleve të sekuestruara përcaktohet nga vlerësues pasurie të jashtëm ose të brendshëm, të cilët kanë kualifikime të duhura të njohura profesionale dhe njohuritë e nevojshme të vendndodhjes dhe kategorisë të pronës që vlerësohet. Matja e vlerës së drejtë për të gjitha pronat në këto kategori, bazuar në teknikat e vlerësimit të përdorura (Shënimi 4.18), klasifikohen si Niveli 3 i vlerës së drejtë. Përveç vlerësimeve të pasurive disa vlerësime bëhen për të përcaktuar mundësinë e shitjes së aktiveve nën kategorinë e aseteve.

5.4. Përcaktimi i afatit të qirasë për kontratat me opsinin e rinovimit dhe të përfundimit para afatit (Banka si qiramarrëse)

Banka përcakton afatin e qirasë si periudha e paanullueshme e qirasë së bashku me periudhat e mbuluara nga një opsin për të zgjatur qiranë nëse ka siguri të arsyeshme për ta ushtruar atë, ose periudhave të mbuluara nga një opsin për të përfunduar qiranë nëse ka sigurinë e arsyeshme për të mos e ushtruar atë. Banka ka disa kontrata që kanë opsionet për të zgjatur apo përfunduar afatin e qirasë. Banka bën gjykime gjatë vlerësimit nëse është e sigurt në mënyrë të arsyeshme nëse do të ushtrojë apo jo opsionet për të zgjatur apo përfunduar qiratë. Kjo do të thotë që konsideron të gjithë faktorët e rëndësishëm që krijojnë një nxitje ekonomike për Bankën për ushtruar ose rinovimin ose përfundimin. Pas datës së fillimit, Banka rivlerëson afatet e qirave nëse ka patur ndonjë ngjarje të rëndësishme ose ndryshim në rrethana që janë në kontrollin e saj që ndikojnë mundësinë e saj për të ushtruar ose jo opsinin e rinovimit apo përfundimit (psh. përmirësime të rëndësishme të ambientëve ose përshtatje të rëndësishme në aktivitet të marrë me qira).

5.5. Përcaktimi i normës rritëse të huamarrjes

Banka nuk mund të përcaktojë normën e interesit të nënkuptuar të qirasë, për këtë, ajo përdor normën rritëse të huamarrjes (‘IBR’) për të matur detyrimet për qiratë. IBR është norma e interesit që Banka do kishte paguar për të marrë hua në afate të ngjashme fondet e nevojshme për të përfituar një aktiv në vlerë të njëjtë me vlerën e aktivitet me të drejtë përdorimi në një ambient të ngjashëm ekonomik. Për këtë IBR reflekton atë çfarë Banka ‘do duhej të paguajë’, e cila kërkon një vlerësim kur mungojnë normat e vëzhgueshme në treg ose kur ato do duhet të rregullohen për të reflektuar kushtet e qirasë (psh, kur qiraja është në monedhë të ndryshme nga ajo e normave të listuara). Banka vlerëson IBR duke përdorur inputet e vëzhgueshme (siç janë normat e interesit në treg) kur ato janë të mundshme dhe i duhet të bëjë disa rregullime specifike për to.

6. ARKA DHE LLOGARI ME BANKËN QENDRORE

Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore janë të detajuara si më poshtë:

	<u>Më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Më 31 dhjetor 2022</u>
Arka	2,215,094	2,522,137
<i>Banka Qendrore:</i>		
Llogari rrjedhëse	6,318,991	5,050,924
Rezerva e detyrueshme	6,404,474	5,764,378
Interesi i përlllogaritur	781	549
Fond për zhvlerësim	(4,318)	(5,336)
Totali	<u>14,935,022</u>	<u>13,332,652</u>

Rezerva e detyrueshme përfaqëson një minimum shume të depozituar të mbajtur në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë.

Kjo rezervë nuk është për përdorim ditor, megjithatë bazuar në rregulloret e aplikueshme, gjatë muajit Banka mund të përdorë deri në 70% (2022:70%) të rezervës së detyrueshme në LEK, duke siguruar që gjendja mesatare mujore e llogarive me Bankën Qendrore (llogaritë rrjedhëse plus rezerva e detyrueshme) të mos jetë më poshtë së niveli i rezervës së detyrueshme. Kjo rezervë përlllogaritet si një përqindje mbi "bazën e rezervës". Baza e rezervës përfshin detyrimet që rrjedhin nga pranimi i fondeve nga Banka në lekë dhe në valutë të huaj. Baza e rezervës valutore përbëhet nga detyrimet në dollarë dhe euro, ku detyrimet në euro përfshijnë të gjitha detyrimet në monedha të tjera (përveç USD) të konvertuara me kursin fiks të Bankës së Shqipërisë. Normat e rezervës aplikohen në atë pjesë të bazës së rezervës ku maturimi fillestar nuk i kalon 24 muaj dhe janë të ndryshme në varësi të maturimit dhe monedhës së depozitave të klientëve. Raporti i rezervës është:

- 7.5% për depozitat në Lek të klientëve me një maturim fillestar deri në 12 muaj,
- 5.0% për depozitat në Lek të klientëve me një maturim fillestar mbi 12 muaj por deri në 24 muaj,
- 12.5% për depozitat në monedhë të huaj, kur raporti i “ Depozitave në monedhë të huaj me totalin e depozitave” është deri në 50%,
- 20% për depozitat në monedhë të huaj, kur raporti i “ Depozitave në monedhë të huaj me totalin e depozitave” është me i madh së 50%.

Nje analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme jepet më poshtë:

	<u>Klasa 1</u>	
	<u>31 dhejtor 2023</u>	<u>31 dhejtor 2022</u>
Vlera e mbartur bruto më 1 janar	13,337,988	9,485,347
Aktive të reja	2,798,535	4,440,852
Aktive të maturuar ose paguar	(228,679)	(216,051)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(968,504)	(372,160)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor	<u>14,939,340</u>	<u>13,337,988</u>

	<u>Klasa 1</u>	
	<u>31 dhejtor 2023</u>	<u>31 dhejtor 2022</u>
HPK më 1 janar	5,336	2,712
Aktive të reja	(1,018)	2,624
Aktive të maturuar ose paguar	-	-
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	-	-
HPK më 31 dhjetor	<u>4,318</u>	<u>5,336</u>

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. DEPOZITA DHE LLOGARI ME BANKAT

Depozitat dhe llogaritë me bankat janë të detajuara si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari rrjedhëse:		
Jo-rezidentë	862,377	2,258,503
	862,377	2,258,503
Depozita:		
Rezidentë	350,000	280,000
Jo-rezidentë	934,920	2,263,060
	1,284,920	2,543,060
Llogari të tjera (Jo-rezidentë)	376,923	366,441
Interesi i përlllogaritur	3,524	4,640
Zhvlerësimet për humbjet e pritshme	(27,755)	(28,501)
Totali	2,499,989	5,144,143

Llogari të tjera përfaqësojnë llogari te bllokuara ("escrow") në bankë të cilat përdoren si kolateral për garancitë e lëshuara.

Të gjithë aktivet në depozita dhe llogari me bankat janë në Klasën 1 dhe nuk ka patur transferime ndërmjet klasave që nga fillimi i periudhës krahasuese. Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme jepet më poshtë:

	Klasa 1	
	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Vlera e mbartur bruto më 1 janar	5,172,644	4,978,927
Aktive të reja	1,550,120	2,969,370
Aktive të çregjistruar ose paguar	(3,741,630)	(2,519,586)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(453,390)	(256,067)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor	2,527,744	5,172,644

	Klasa 1	
	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
HPK më 1 janar	28,501	2,331
Aktive të reja	27,252	26,815
Aktive të çregjistruar ose paguar	(27,451)	(523)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(547)	(122)
HPK më 31 dhjetor	27,755	28,501

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT

Më poshtë jepet një analizë e letrave me vlerë të Bankës të matura me VDFH, VDATGJ dhe me kosto të amortizuar

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Instrumentë borxhi me VDFH:		
Bonde të qeverisë Shqiptare mbajtur për tregtim	55,833	72,867
Totali i instrumentëve me VDFH	55,833	72,867
Instrumentë borxhi me VDATGJ:		
Bonde të qeverisë Shqiptare	1,061,589	679,413
Totali i instrumentëve me VDATGJ	1,061,589	679,413
Instrumentë borxhi me kosto të amortizuar:		
Bono Thesari Shqiptare	1,620,158	1,756,344
Bonde të qeverisë Shqiptare	24,864,644	24,114,708
Bonde të qeverive të huaja	2,037,231	583,620
Bonde korporative	3,535,364	2,019,388
Zhvlerësimet për humbjet e pritshme	(80,168)	(80,635)
Totali i instrumentëve me kosto të amortizuar	31,977,229	28,393,425

Instrumente borxhi të mbajtura për tregtim janë bonde të qeverisë Shqiptare të blera nga Banka. Vlera nominale e këtyre instrumenteve është 56,000 mijë Lekë (2022: 80,000 mijë lekë). Gjatë vitit 2023, Banka shiti disa nga këto letra me vlerë dhe gjeneroi një fitim prej 8,947 mijë Lekë (2022: 1,055 mijë Lekë), përfshirë në Fitimin neto nga tregtimi në paqyrën e fitim humbjes.

Gjatë vitit 2023, Banka shiti 203,1 milionë euro letra me vlerë investimi VDATGJ dhe si rezultat u bë një transferim prej 5,101 mijë Lekë nga fitimet e parealizuar nga ATGJ (të ardhura të tjera gjithpërfshirëse) në pasqyrën e të ardhurave. Gjatë vitit 2022 nuk pati ndonjë shitje të tillë.

Detajet e këtyre instrumentëve më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 prezantohen më poshtë:

	31 dhjetor 2023				
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përlllogaritur	Efekti i rivlerësimit	Vlera kontabël
Qeveria Shqiptare	1,144,472	(12,381)	8,537	(79,039)	1,061,589
Totali	1,144,472	(12,381)	8,537	(79,039)	1,061,589
	31 dhjetor 2022				
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përlllogaritur	Efekti i rivlerësimit	Vlera kontabël
Qeveria Shqiptare	818,187	(12,723)	3,343	(129,394)	679,413
Totali	818,187	(12,723)	3,343	(129,394)	679,413

Banka më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 nuk kishte instrumentë borxhi të matura me VDATGJ të cilat të ishin përdorur si kolateral.

Bonot e Thesarit të emtuar nga qeveria Shqiptare sipas maturimit fillestar paraqiten si më poshtë. Vlera kontabël është kosto e amortizuar.

	31 dhjetor 2023			31 dhjetor 2022		
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Vlera kontabël	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Vlera kontabël
6 muaj	2,500	(4)	2,496	100,000	(1,856)	98,144
12 muaj	1,641,180	(23,518)	1,617,662	1,697,790	(39,590)	1,658,200
Totali	1,643,680	(23,522)	1,620,158	1,797,790	(41,446)	1,756,344

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT (VAZHDIM)

Bondet me kosto të amortizuar tregohen më poshtë sipas entitetit emetues. Interesi paguhet çdo gjashtë muaj dhe çdo vit.

	31 dhjetor 2023			
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përlllogaritur	Vlera bruto
Qeveria Shqiptare	24,590,500	(137,641)	411,785	24,864,644
Qeveri të huaja	2,051,980	(37,977)	23,228	2,037,231
Korporatat	3,556,762	(41,201)	19,803	3,535,364
Totali	30,199,242	(216,819)	454,816	30,437,239

	31 dhjetor 2022			
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përlllogaritur	Vlera bruto
Qeveria Shqiptare	23,881,615	(138,317)	371,410	24,114,708
Qeveri të huaja	569,290	6,161	8,169	583,620
Korporatat	2,011,463	(3,282)	11,208	2,019,389
Totali	26,462,368	(135,438)	390,787	26,717,717

Banka ka vendosur si kolateral letrat me vlerë për marrëveshjet e riblerjes me Bankën e Shqipërisë në vlerën 9,350,000 mijë Lekë (2022: 8,360,000 mijë Lekë).

Letrat me vlerë të investimit të matur me koston e amortizuar janë vlerësuar si më poshtë:

Vlerësimet e kompanisë Moody's ose të njëvlefshme	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Qeveria Shqiptare	24,864,644	24,114,708
Vlerësimi B+ (në euro)	3,065,482	2,342,376
I pavlerësuar	21,799,162	21,772,332
Qeveri të huaja	2,037,231	583,620
Vlerësimi Aaa	206,660	-
Vlerësimi Aa1	484,873	-
Vlerësimi Aa3	245,036	54,817
Vlerësimi A1	96,507	-
Vlerësimi A2	236,126	-
Vlerësimi A3	302,407	34,418
Vlerësimi Baa2	127,011	117,406
Vlerësimi Baa3	52,187	57,385
Vlerësimi Ba1	58,665	65,397
Vlerësimi Ba2	49,044	52,161
Vlerësimi Ba3	103,227	118,131
Vlerësimi B2	75,488	83,905
Korporata	3,535,364	2,019,389
Vlerësimi Aaa	1,535,641	-
Vlerësimi Aa2	-	57,657
Vlerësimi Aa3	648,135	334,158
Vlerësimi A1	64,531	38,732
Vlerësimi A2	285,017	89,923
Vlerësimi A3	300,991	206,132
Vlerësimi Baa1	437,312	784,276
Vlerësimi Baa2	244,059	367,604
Vlerësimi Baa3	19,678	140,907
Totali	30,437,239	26,717,717

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT (VAZHDIM)

Letrat me vlerë me koto te amortizuar jane grupuar me poshte sipas vendit emetues:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Qeveria Shqiptare	24,864,644	24,114,708
Qeveri të huaja	2,037,231	583,620
Evrope	1,466,829	393,160
Azia dhe Paqesori	30,574	90,645
Lindje e Mesme	342,128	99,815
Amerika e Veriut	197,700	-
Korporata	3,535,364	2,019,389
Evrope	2,001,070	1,339,768
Amerika e Veriut	574,217	335,870
Azia dhe Paqesori	810,642	183,131
Lindje e Mesme	92,327	160,620
Afrika	57,288	-

Të gjitha letrat me vlerë të investimit jane në Klasën 1 dhe nuk ka transferime ndërmjet klasave që nga fillimi i periudhave krahasuese.

Një analizë e ndryshimeve në vlerën e drejtë për Letrat me vlerë të mbajtura me VDFH paraqitet më poshtë:

	Klasa 1	
	2023	2022
Vlera e drejtë më 1 janar	72,867	-
Aktive të reja	26,600	490,217
Aktive të maturuar ose paguar	(48,048)	(413,596)
Ndryshime në Vlerën e drejtë	4,414	(3,754)
Transferime ndërmjet Klasave	-	-
Vlera e drejtë më 31 dhjetor	55,833	72,867

Një analizë e ndryshimeve në vlerën e drejtë dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për Instrumentet e borxhit të matura me VDATGJ jepet më poshtë:

	Klasa 1	
	2023	2022
Vlera e drejtë më 1 janar	679,413	851,106
Aktive të reja	616,416	-
Aktive të maturuar ose paguar	(205,298)	-
Ndryshime në Vlerën e drejtë	38,819	(127,507)
Interesa të përllogaritur	(8,759)	204
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(59,002)	(44,390)
Vlera e drejtë më 31 dhjetor	1,061,589	679,413

	Klasa 1	
	2023	2022
HPK më 1 janar	2,257	2,377
Aktive të reja	1,147	-
Aktive të çregjistruar, paguar ose të fshira	(28)	-
Transferime ndërmjet Klasave	-	-
Rimatje neto e HPK	4	4
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(197)	(124)
HPK më 31 dhjetor	3,183	2,257

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për Instrumentet e borxhit të matura me koston e amortizuar jepet më poshtë:

	Klasa 1	
	2023	2022
Vlera e mbartur bruto më 1 janar	28,474,061	26,904,827
Aktive të reja	9,484,473	8,225,818
Aktive të maturuar ose paguar	(5,442,359)	(6,479,094)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(458,778)	(177,490)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor	32,057,397	28,474,061

	Klasa 1	
	2023	2022
HPK më 1 janar	80,636	60,002
Aktive të reja	16,380	18,330
Aktive të maturuar ose paguar	(15,460)	(11,264)
Rimatja neto e HPK	(39)	13,959
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,349)	(391)
HPK më 31 dhjetor	80,168	80,636

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT

Hua dhe paradhënie për klientët detajohen si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Hua dhe paradhënie	48,301,435	43,538,686
Interesa të përllogaritur	196,286	155,116
Të ardhura të shtyra pjesë e NEI	(295,885)	(216,597)
Vlera Bruto	48,201,836	43,477,205
Zhvlerësimet për humbjet e pritshme	(2,034,929)	(1,797,785)
Totali	46,166,907	41,679,420

Tabela më poshtë tregon levizjen në humbjet e pritshme (HPK):

	2023	2022
HPK më 1 janar	1,797,785	1,688,858
Shtesat gjatë vitit	508,810	341,845
Shuma të fshira	(164,401)	(174,969)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(107,265)	(57,949)
HPK më 31 dhjetor	2,034,929	1,797,785

Huatë dhe paradhëniet për klientët fitojnë interesa me normat si më poshtë:

Monedha	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
LEK	3.40% - 25.0% në vit	3.40% - 25.0% në vit
EUR	1.80% - 19.0% në vit	1.30% - 19.0% në vit
USD	6.00% - 10.9% në vit	5.00% - 10.0% në vit

Banka ka dhënë disa hua me norma interesi nën nivelet më të ulta të treguara më lart, të cilat janë nën normat që janë ofruar në përgjithësi nga Banka, të cilat janë të mbrojtura me kolateral.

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Huatë e dhëna personelit të Bankës më 31 dhjetor 2023 janë 774,598 mijë Lekë (2022 : 784,142 mijë Lekë) dhe mbartin norma interesi vjetore që janë 1.8% deri në 3.4% nën normat e ofruara klientëve të saj per kredite me hipotekë dhe konsumatore.

Banka ka dhënë hua për institucione financiare rezidentë. Këto kredi maturohen një periudhë nga 1 në 5 vite (2022: 1 deri 5 vjet) dhe mbartin interesa që variojnë nga 2.3% deri në 10.0% në vit. (2022: 2.1% deri në 8.0% në vit).

Kredia sipas klientëve dhe produkteve paraqitet më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023		
	Vlera e mbartur bruto	Fondi HPK	Vlera neto
Klientët individë			
Kredi me hipotekë	12,743,236	(152,613)	12,590,623
Kredi konsumatore	8,317,115	(427,480)	7,889,635
Overdraft dhe karta	414,393	(57,719)	356,674
Kredi për individë	21,474,744	(637,812)	20,836,932
Kredi për biznese	26,727,092	(1,397,117)	25,329,975
Totali	48,201,836	(2,034,929)	46,166,907

	Më 31 dhjetor 2022		
	Vlera e mbartur bruto	Fondi HPK	Vlera neto
Klientët individë			
Kredi me hipotekë	11,474,890	(141,554)	11,333,336
Kredi konsumatore	7,636,791	(414,143)	7,222,648
Overdraft dhe karta	342,282	(58,729)	283,553
Kredi për individë	19,453,963	(614,426)	18,839,537
Kredi për biznese	24,023,242	(1,183,359)	22,839,883
Totali	43,477,205	(1,797,785)	41,679,420

9.1. Fond i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët

Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për secilën nga kategoritë e mësipërme, jepet më poshtë:

Kredi me hipotekë

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	9,157,547	556,663	366,351	10,080,561
Aktive të reja	3,276,454	-	-	3,276,454
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,379,469)	(78,085)	(48,911)	(1,506,465)
Transferime në Klasën 1	204,831	(201,772)	(3,059)	-
Transferime në Klasën 2	(182,411)	261,560	(79,149)	-
Transferime në Klasën 3	(76,295)	(61,617)	137,912	-
Shuma të fshira	-	-	(7,894)	(7,894)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(332,020)	(20,727)	(15,019)	(367,766)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	10,668,637	456,022	350,231	11,474,890
Aktive të reja	3,928,318	-	-	3,928,318
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,855,383)	(70,615)	(60,422)	(1,986,420)
Transferime në Klasën 1	187,165	(163,844)	(23,321)	-
Transferime në Klasën 2	(277,489)	303,523	(26,034)	-
Transferime në Klasën 3	(51,902)	(45,964)	97,866	-
Shuma të fshira	-	-	(4,744)	(4,744)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(611,087)	(30,818)	(26,903)	(668,808)
Vlera e mbartur bruto në 31 dhjetor 2023	11,988,259	448,304	306,673	12,743,236

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)**9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)**Kredi me hipotekë

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	13,864	20,418	92,874	127,156
Aktive të reja	18,198	-	-	18,198
Aktive të çregjistruar ose paguar	(623)	(1,171)	(3,392)	(5,186)
Transferime në Klasën 1	8,775	(8,615)	(160)	-
Transferime në Klasën 2	(1,988)	14,286	(12,298)	-
Transferime në Klasën 3	(7,807)	(1,836)	9,643	-
Rimatja neto e HPK	(3,949)	(4,447)	23,921	15,525
Shuma të fshira	-	-	(7,895)	(7,895)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(810)	(747)	(4,687)	(6,244)
HPK më 31 dhjetor 2022	25,660	17,888	98,006	141,554
Aktive të reja	10,223	-	-	10,223
Aktive të çregjistruar ose paguar	(2,658)	(2,515)	(15,493)	(20,666)
Transferime në Klasën 1	10,237	(5,622)	(4,615)	-
Transferime në Klasën 2	(2,187)	7,169	(4,982)	-
Transferime në Klasën 3	(153)	(875)	1,028	-
Rimatja neto e HPK	(13,334)	7,735	42,473	36,874
Shuma të fshira	-	-	(4,769)	(4,769)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,846)	(1,250)	(7,507)	(10,603)
HPK më 31 dhjetor 2023	25,942	22,530	104,141	152,613

Kredi konsumatore

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	5,456,594	268,775	417,579	6,142,948
Aktive të reja	3,837,344	-	-	3,837,344
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,952,755)	(89,546)	(110,381)	(2,152,682)
Transferime në Klasën 1	80,529	(78,781)	(1,748)	-
Transferime në Klasën 2	(243,322)	262,415	(19,093)	-
Transferime në Klasën 3	(151,239)	(78,914)	230,153	-
Shuma të fshira	-	-	(56,346)	(56,346)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(125,112)	(5,248)	(4,113)	(134,473)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	6,902,039	278,701	456,051	7,636,791
Aktive të reja	3,727,387	-	-	3,727,387
Aktive të çregjistruar ose paguar	(2,504,672)	(79,141)	(113,898)	(2,697,711)
Transferime në Klasën 1	132,869	(119,816)	(13,053)	-
Transferime në Klasën 2	(174,517)	210,284	(35,767)	-
Transferime në Klasën 3	(94,782)	(64,022)	158,804	-
Shuma të fshira	-	-	(64,823)	(64,823)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(272,473)	(3,906)	(8,150)	(284,529)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	7,715,851	222,100	379,164	8,317,115

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)**9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)**Kredi konsumatore

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	70,021	30,179	283,338	383,538
Aktive të reja	110,744	-	-	110,744
Aktive të çregjistruar ose paguar	(19,795)	(5,401)	(31,215)	(56,411)
Transferime në Klasën 1	8,765	(7,293)	(1,472)	-
Transferime në Klasën 2	(22,230)	37,114	(14,884)	-
Transferime në Klasën 3	(34,133)	(8,223)	42,356	-
Rimatja neto e HPK	(13,686)	(2,210)	50,066	34,170
Shuma të fshira	-	-	(56,347)	(56,347)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(397)	(206)	(948)	(1,551)
HPK më 31 dhjetor 2022	99,289	43,960	270,894	414,143
Aktive të reja	104,005	-	-	104,005
Aktive të çregjistruar ose paguar	(42,342)	(13,952)	(69,398)	(125,692)
Transferime në Klasën 1	18,999	(8,080)	(10,919)	-
Transferime në Klasën 2	(19,451)	32,814	(13,363)	-
Transferime në Klasën 3	(17,225)	(20,032)	37,257	-
Rimatja neto e HPK	(5,884)	15,835	92,077	102,028
Shuma të fshira	-	-	(64,823)	(64,823)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,126)	(160)	(895)	(2,181)
HPK më 31 dhjetor 2023	136,265	50,385	240,830	427,480

Overdraftet dhe karta

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	236,491	31,414	49,513	317,418
Aktive të reja	62,391	-	-	62,391
Aktive të çregjistruar ose paguar	(5,876)	(9,762)	50	(15,588)
Transferime në Klasën 1	11,040	(10,075)	(965)	-
Transferime në Klasën 2	(14,055)	20,885	(6,830)	-
Transferime në Klasën 3	(10,092)	(6,701)	16,793	-
Shuma të fshira	-	-	(15,565)	(15,565)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(5,123)	(545)	(706)	(6,374)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	274,776	25,216	42,290	342,282
Aktive të reja	110,657	-	-	110,657
Aktive të çregjistruar ose paguar	(10,505)	(6,047)	(478)	(17,030)
Transferime në Klasën 1	14,309	(8,787)	(5,522)	-
Transferime në Klasën 2	(21,774)	27,939	(6,165)	-
Transferime në Klasën 3	(13,053)	(5,078)	18,131	-
Shuma të fshira	-	-	(10,034)	(10,034)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(9,715)	(1,860)	93	(11,482)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	344,695	31,383	38,315	414,393

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)**9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)***Overdraft dhe karta*

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	8,489	7,171	48,578	64,238
Aktive të reja	5,642	-	-	5,642
Aktive të çregjistruar ose paguar	(770)	(949)	(3,396)	(5,115)
Transferime në Klasën 1	3,805	(2,682)	(1,123)	-
Transferime në Klasën 2	(1,153)	7,904	(6,751)	-
Transferime në Klasën 3	(3,030)	(1,426)	4,456	-
Rimatja neto e HPK	(1,986)	(3,342)	15,986	10,658
Shuma të fshira	-	-	(15,564)	(15,564)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(250)	(138)	(742)	(1,130)
HPK më 31 dhjetor 2022	10,747	6,538	41,444	58,729
Aktive të reja	8,052	-	-	8,052
Aktive të çregjistruar ose paguar	835	(989)	(414)	(568)
Transferime në Klasën 1	8,042	(2,481)	(5,561)	-
Transferime në Klasën 2	(2,044)	7,658	(5,614)	-
Transferime në Klasën 3	(3,636)	(1,418)	5,054	-
Rimatja neto e HPK	(8,339)	(1,059)	12,641	3,243
Shuma të fshira	-	-	(10,032)	(10,032)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(714)	(323)	(668)	(1,705)
HPK më 31 dhjetor 2023	12,943	7,925	36,850	57,719

Kredi për biznese

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	17,545,944	1,476,474	1,820,975	20,843,393
Aktive të reja	9,449,201	-	-	9,449,201
Aktive të çregjistruar ose paguar	(4,666,932)	(179,674)	(506,512)	(5,353,118)
Transferime në Klasën 1	440,756	(433,527)	(7,229)	-
Transferime në Klasën 2	(302,597)	357,183	(54,586)	-
Transferime në Klasën 3	(368,021)	(284,213)	652,234	-
Shuma të fshira	-	-	(95,163)	(95,163)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(691,367)	(57,355)	(72,349)	(821,071)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	21,406,984	878,888	1,737,370	24,023,242
Aktive të reja	11,680,969	-	-	11,680,969
Aktive të çregjistruar ose paguar	(6,668,254)	(298,867)	(336,084)	(7,303,205)
Transferime në Klasën 1	307,718	(213,297)	(94,421)	-
Transferime në Klasën 2	(1,690,224)	1,750,374	(60,150)	-
Transferime në Klasën 3	(667,482)	(167,345)	834,827	-
Shuma të fshira	-	-	(84,777)	(84,777)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,357,222)	(112,960)	(118,955)	(1,589,137)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	23,012,492	1,836,793	1,877,810	26,727,092

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)**9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)***Kredi për biznese*

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	148,884	92,899	872,143	1,113,926
Aktive të reja	190,532	-	-	190,532
Aktive të çregjistruar ose paguar	(29,982)	(15,198)	(140,697)	(185,877)
Transferime në Klasën 1	15,026	(13,854)	(1,172)	-
Transferime në Klasën 2	(9,199)	21,203	(12,004)	-
Transferime në Klasën 3	(137,190)	(28,186)	165,376	-
Rimatja neto e HPK	(63,447)	16,015	256,397	208,965
Shuma të fshira	-	-	(95,163)	(95,163)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(4,271)	(1,420)	(43,333)	(49,024)
HPK më 31 dhjetor 2022	110,353	71,459	1,001,547	1,183,359
Aktive të reja	133,958	-	-	133,958
Aktive të çregjistruar ose paguar	(20,044)	(21,333)	(66,546)	(107,923)
Transferime në Klasën 1	30,385	(5,383)	(25,002)	-
Transferime në Klasën 2	(38,239)	51,231	(12,992)	-
Transferime në Klasën 3	(16,115)	(25,446)	41,561	-
Rimatja neto e HPK	(24,529)	97,848	291,957	365,276
Shuma të fshira	-	-	(84,777)	(84,777)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(35,445)	(6,906)	(50,425)	(92,776)
HPK më 31 dhjetor 2023	140,324	161,470	1,095,323	1,397,117

10. INVESTIME NË FILIALE

Pas marrjes së miratimeve përkatëse, në tetor 2023, Banka rriti investimin e saj në Filialin duke blerë 124,434 aksione të reja në vlerën 124,434 mijë Lekë. Pas këtij transaksioni dhe ndryshimit të strukturës aksionere të Filialit, më 31 dhjetor 2023, investimet në Filialin arrijnë në 258,436 mijë Lekë (2022: 161,002 mijë Lekë) dhe përfaqësojnë 81% të kostos së të gjitha aksioneve të Landeslease Sh. a (shih shënimin 1) (2022: 100%).

Asambleja e Aksionerëve të Filialit të datës 27 Qershor 2023, mori vendimin për shpërndarjen e dividendit prej 50,007 mijë lekësh nga fitimet e vitit 2022 të Filialit. Ky dividend është regjistruar si e ardhur në vitin 2023 në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithpërfshirëse të Bankës.

Asambleja e Aksionarëve të Filialit, më datë 24 qershor 2022, mori vendimin për shpërndarjen e dividendit prej 27,000 mijë Lekë nga fitimet kumulative të Filialit. Ky dividend u regjistrua si e ardhur në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithpërfshirëse të Bankës në vitin 2022. Fitimi i realizuar gjatë vitit 2021 u vendos të mbahej për investime.

Për vitin që mbaron më 31 dhjetor 2023 (i pa-audituar) Landeslease ka një aktiv total në shumën 2,891 milionë Lekë (2022: 2,555 milionë Lekë), detyrimet totale 2,253 milionë Lekë (2022: 2,191 milionë Lekë) me aktive neto pas eliminimit në shumën 2,610 milionë Lekë dhe një fitim neto prej 100 milionë Lekë (2022: 50 milionë Lekë).

11. AKTIVE TË PATRUPËZUARA

	Programe kompjuterike	Aktive të tjera të patrupëzuara	Aktive të patrupëzuara në proces	Totali
Kosto				
Më 1 janar 2022	421,247	138,215	54,986	614,448
Shtesa	11,349	74,552	55,637	141,538
Transferime	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2022	432,596	212,767	110,623	755,986
Shtesa	170,741	28,376	(11,314)	187,803
Transferime	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2023	603,337	241,143	99,309	943,789
Amortizimi i akumuluar				
Më 1 janar 2022	(304,693)	(78,521)	-	(383,214)
Shpenzime amortizimi	(31,269)	(16,337)	-	(47,606)
Më 31 dhjetor 2022	(335,962)	(94,858)	-	(430,820)
Shpenzime amortizimi	(53,355)	(23,251)	-	(76,606)
Më 31 dhjetor 2022	(389,317)	(118,109)	-	(507,426)
Vlera neto				
Më 1 janar 2022	116,554	59,694	54,986	231,234
Më 31 dhjetor 2022	96,636	117,910	110,623	325,166
Më 31 dhjetor 2023	214,020	123,034	99,309	436,363

Nën zerin “Aktive të tjera të patrupëzuara“ janë përfshirë pagesat e kryera për përmirësimin e Oracle Flex Direct Banking, tarifat e anëtarësimit në Visa, kostot e zbatimit të licencës për markën tregtare dhe projekte të tjera të kartave.

Kosto e aktiveve të patrupëzuara të amortizuara plotësisht të cilat janë ende në përdorim nga Banka është 96,238 mijë Lekë (2022: 96,238 mijë Lekë).

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

12. AKTIVE TË TRUPËZUARA

	Ndërtesa	Pajisje kompjuterike	Pajisje elektronike	Pajisje zyre	Aktive të tjera të trupëzuara	Aktive të qendrueshme në proces	Investime në ambiente me qira	Totali
Kosto								
Më 1 janar 2022	134,560	312,446	164,822	84,144	35,717	26,853	291,686	1,050,228
Shtesa	-	47,610	20,431	10,689	4,559	11,034	11,013	105,336
Transferime/Riklasifikime	-	-	-	-	-	823	(823)	-
Pakësime	-	-	-	-	(12,385)	-	-	(12,385)
Më 31 dhjetor 2022	134,560	360,056	185,253	94,833	27,891	38,710	301,876	1,143,179
Shtesa	-	85,472	25,117	14,331	-	(7,428)	28,617	146,109
Transferime/Riklasifikime	-	-	-	-	-	-	-	-
Pakësime	-	-	-	-	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2023	134,560	445,528	210,370	109,164	27,891	31,282	330,493	1,289,288
Amortizimi i akumuluar								
Më 1 janar 2022	(15,143)	(187,563)	(121,458)	(59,791)	(5,513)	-	(191,701)	(581,169)
Shpenzime amortizimi	(5,971)	(34,918)	(10,260)	(5,618)	(6,069)	-	(27,051)	(89,887)
Amortizim për riklasifikimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizim për pakësimet	-	-	-	-	3,999	-	-	3,999
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	(21,114)	(222,481)	(131,718)	(65,409)	(7,583)	-	(218,752)	(667,057)
Shpenzime amortizimi	(5,672)	(44,075)	(12,428)	(6,567)	(4,061)	-	(26,447)	(99,250)
Amortizim për riklasifikimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizim për pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	(26,786)	(266,556)	(144,146)	(71,976)	(11,644)	-	(245,199)	(766,307)
Vlera neto								
Më 1 janar 2022	119,417	124,883	43,364	24,353	30,204	26,853	99,985	469,059
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	113,446	137,575	53,535	29,424	20,308	38,710	83,124	476,122
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	107,774	178,972	66,224	37,188	16,247	31,282	85,294	522,981

Investimet në aktive të marra me qira janë të lidhura me shpenzimet e bëra nga Banka për rikonstruksionin e ambienteve degëve dhe zyrave qendrore të marra me qira nga Banka. Nuk ka asnjë aktiv të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2023 (2022 : asnjë).

Kosto e aktiveve të amortizuara plotësisht që janë ende në përdorim nga Banka është 2,562 mijë Lekë (2022: 2,562 mijë Lekë).

13. AKTIVET ME TË DREJTË PËRDORIMI DHE DETYRIME PËR QIRATË

Banka si qiramarrëse

Banka ka kontrata qiraje për të gjitha zyrat e saj (degët dhe zyrat qendrore), disa pajisje kompjuterike dhe disa makina. Qiratë e zyrove përgjithësisht kanë afate nga 5 deri në 17 vjet, ndërsa ATM-të dhe makinat përgjithësisht kanë maturime midis 3 dhe 7 vjet.

Banka ka disa kontrata qiraje për degët e saj, të cilat në vlerësimin e parë ishin me maturim të mbetur deri në 12 muaj dhe disa qira për aktive të konsideruar si me vlerë të ulët. Banka zbaton lehtësirat në njohje për qiratë afatshkurtra dhe ato për një aktiv me vlerë të ulët.

13.1. Vlerat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar**13.1.1. Aktive me të drejtë përdorimi**

Më poshtë jepen vlerat kontabël të aktiveve me të drejtë përdorimi të njohura si dhe lëvizjet përgjatë periudhës:

	Aktive me të drejtë përdorimi			Totali
	Ndërtesa	Pajisje kompjuterike	Aktive të tjera të trupëzuara	
Kosto				
Më 1 janar 2023	999,743	35,250	67,899	1,102,892
Shtesa	131,226	-	25,844	157,070
Pakësime/Transferime	(15,771)	-	(3,123)	(18,894)
Më 31 dhjetor 2023	1,115,198	35,250	90,620	1,241,068
Amortizimi i akumuluar				
Më 1 janar 2023	531,106	35,250	21,551	587,907
Shpenzime amortizimi	156,611	-	12,139	168,750
Amortizim për pakësimet	(9,322)	-	(724)	(10,046)
Më 31 dhjetor 2023	678,395	35,250	32,966	746,611
Vlera neto				
Më 1 janar 2023	468,637	-	46,348	514,985
Më 31 dhjetor 2023	436,803	-	57,654	494,457

13.1.2. Detyrime për qiratë

Më poshtë jepen vlerat kontabël të detyrimeve për qiratë të njohura si dhe lëvizjet përgjatë periudhës:

	2023	2022
Më 1 janar	585,825	629,364
Shtesa	157,071	144,554
Pakësime	(7,784)	(4,660)
Interesa të përlllogaritura (Shënimi 24)	41,306	44,747
Pagesat e qirasë	(196,593)	(196,763)
Efekti i rivlerësimit	(54,788)	(31,417)
Më 31 dhjetor	525,037	585,825
Korrentë	133,039	158,125
Jo-korrentë	391,998	427,700

Norma mesatare vjetore e huasë (IRB) e përdorur për të skontuar pagesat e pritshme të qirasë për zyrat është 7.43% dhe për ATM-të dhe makinat është 7.86%. Normat bazohen në normat mesatare të disa kompanive të lizingut për aktive të ngjashme, me risqe dhe maturim të ngjashëm.

Analiza e maturimit të detyrimeve për qira shpaloset në Shënimet 34 dhe 38.

13. AKTIVET ME TË DREJTË PËRDORIMI DHE DETYRIMET PËR QIRATË (VAZHDIM)**13.1. Vlerat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar (vazhdim)****13.1.3. Investimet neto në qira**

Banka është qiradhënës i ndërmjetem për disa zyra. Nënqiraja e zyrave është për të njëjtën periudhë si qiraja kryesore (10 vjet) dhe klasifikohet si qira financiare. Banka në dhjetor 2019 hyri në një kontratë nënqiraje me një nga palët e saj të lidhura për të dhënë me qira disa zyra të cilat më parë përdorshin si zyra qendrore të ish-BNT. Për këtë, Banka çregjistroi Aktivet me të drejtë përdorimi të lidhura me qiranë kryesore të cilat u transferuan në nënqira dhe njohu Investimin neto në qira (nënqira).

Banka njih të ardhurat nga interesat përgjatë afatit të qirasë, duke përdorur të njëjtën normë si ajo e përdorur për qiranë kryesore, 7.25% në vit.

Investimi neto në qira tregohet nën “Aktive të tjera” (Shënimi 16) dhe levizjet gjatë periudhës tregohen më poshtë:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Më 1 janar	59,510	69,675
Pagesat e qirasë	(10,445)	(11,422)
Interesa të përlllogaritura	3,900	4,761
Efekti i rivlerësimit	(5,101)	(3,504)
Më 31 dhjetor	47,864	59,510

13.2 Vlerat që lidhen me qiratë të njohura gjatë periudhës së raportimit

Vlerat e mëposhtme janë njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Shpenzime amortizimi të aktiveve me të drejtë përdorimi (Shënimi 13.1.1)	168,750	153,388
Shpenzime për interesa për detyrimet për qiratë (Shënimi 13.1.2) (Shënimi 24)	41,306	44,747
Shpenzime të lidhura me qiratë afatshkurtra (përfshirë në shpenzimet administrative) (Shënimi 32)	29,306	29,825
Humbje nga asgjësimi i aktivitet me të drejtën e përdorimit	1,066	
Totali i shpenzimeve të lidhura me qiratë	240,428	227,960
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Të ardhura nga pakësimi i Aktiveve me të drejtë përdorimi	-	421
Të ardhura nga interesat për Investimin në qira (nënqira) (Shenim 23)	3,900	4,761
Të ardhura nga qiraja operationale (shënimi 14)	9,383	1,801
Totali i të ardhurave të lidhura me qiratë	13,283	6,983

Gjatë vitit 2023, Banka mbylli një kontratë afër maturimit dhe ndryshoi kushtet e një kontrate tjetër dhe nga ky përfundim rezultoi në një humbje nga çregjistrimi i Aktiveve në përdorim me vlerë 1,066 mijë Lekë (2022: 421 mijë Lekë).

Banka kishte flukse dalëse totale për qira 225,899 mijë Lekë në 2023 (2022: 226,588 mijë Lekë).

14. INVESTIMI NË PASURI TË PALUAJTSHME

Banka mban investime në pasuri të paluajtshme si pasojë e përfitimit të tyre nëpërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve. Këto aktive nuk kanë kufizime ose detyrime të tjera të lidhura me përdorimin, transferimin ose mirëmbajtje të tyre.

Totali i të ardhurave nga qiradhënia e pasurive të paluajtshme gjatë vitit 2023 ishte 9,383 mijë Lekë (2022 : 1,801 mijë Lekë). Nuk ka shpenzime gjatë këtyre viteve lidhur me investimet në pasuri të paluajtshme.

14. INVESTIMI NË PASURI TË PALUAJTSHME (VAZHDIM)**Matja e vlerës së drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë**

Vlera e drejtë e investimeve në pasuri të paluajtshme u përcaktua nga vlerësues të pasurive, të cilet kanë kualifikimet profesionale dhe eksperiencën në vendodhjen dhe kategoritë e pasurive që vlerësohen. Vlerësuesit përcaktojnë vlerën e drejtë të pasurive të paluajtshme të Bankës çdo vit.

Vlera e drejtë e investimeve në pasuri të paluajtshme të Bankës kategorizohet në Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Niveli 3 i vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme tregon një lëvizje të gjendjes nga fillimi deri në fund të vitit për matjen e vlerës së drejtë të investimeve në pasuri të paluajtshme të Bankës të mbajtura për investim.

	2023	2022
Gjendja më 1 janar	429,104	468,283
Transferuar nga aktive të marra në pronësi (shënimi 15)	-	6,920
Aktive të shitura gjatë vitit	-	(26,500)
Transferuar në aktive të marra në pronësi	(230,182)	-
Ndryshimet në vlerën e drejtë	(3,262)	(19,598)
Gjendja më 31 dhjetor	195,660	429,105

Teknikat e vlerësimit dhe inputet e rëndësishme jo të vrojtueshme

Tabela e mëposhtme tregon teknikën e vlerësimit të përdorur me matjen e vlerës së drejtë të investimeve në pasuri të paluajtshme, si dhe të inputeve të rëndësishme jo të vrojtueshme të përdorura.

Teknika e vlerësimit	Inpute të rëndësishme jo të vrojtueshme
Referimi në tregun aktual : Modeli i vlerësimit përdor çmime dhe informacione të tjera të rëndësishme të gjeneruara nga transaksione që përfshijnë aktive, detyrime, ose grupe aktive dhe detyrimesh identike apo të krahasueshme (të ngjashme) (psh një biznes)	Çmimet e tregut modifikohen për të reflektuar sa më poshtë : <ul style="list-style-type: none"> • Nivelin e trasaksioneve në treg kur aktiviteti është i ulët apo çmimi për një pasuri identike është i vështirë për t'u gjetur. • Kushtet specifike të secilës pasuri (ndërtimi, pozicioni etj.)

Ndryshime të rëndësishme në çmimin e vlerësuar të tregut për m2 do të ndikonin në vlerësimin e investimeve në pasuri të paluajtshme nga Banka. Aktivitetet e marra në pronësi (Shënimi 15) nuk pasqyrojnë rritjen e çmimit pasi ato mbahen në vlerën më të ulët të kostos fillestare ose vlerës neto të realizueshme. Duke qenë se këto aktive të kombinuara përfaqësojnë vetëm 0.7% të aktiveve të Bankës, ndikimi i ndryshimeve të tregut nuk është shumë i rëndësishëm për Bankën.

15. AKTIVE TË MARRA NË PRONËSI

Aktive të marra në pronësi janë pasuri të patundshme të përfituara nepërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve. Banka ka për qëllim dhe ndërmerri hapa për t'i shitur ato në çmimin më të mirë. Kurdo që ka një ndryshim në përdorimin e kolateraleve të marra në pronësi në çdo datë vlerësimi, kryhet një transferim tek apo nga 'Aktive të marra në pronësi' nga apo tek 'Investim në pasuri të paluajtshme'. Tabela e mëposhtme tregon një lëvizje të gjendjes nga fillimi deri në fund të vitit për kolateralat e marra në pronësi nga banka:

	2023	2022
Gjendja më 1 janar	239,039	324,344
Të përfituara gjatë vitit	44,684	36,374
Transferuar nga investime në pasuri të paluajtshme (Shënimi 14)	230,182	-
Transferuar tek investime në pasuri të paluajtshme (Shënimi 14)	-	(6,920)
Aktive të shitura gjatë vitit	(18,805)	(105,544)
Ndryshimi në VNR, neto	(165,911)	(9,214)
Gjendja më 31 dhjetor	329,189	239,040

16. AKTIVE TË TJERA

Aktive të tjera detajohen më poshtë :

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Investime neto në qira (Shënimi 13.1.3)	47,864	59,510
Debitorë të ndryshëm, neto	64,734	55,577
Parapagime	62,418	46,023
Dividentë për t'u arkëtuar	-	27,000
Të ardhura të përllogaritura	7,828	7,553
Inventarë për konsum	13,959	9,138
Pagesa në tranzit	70,557	66,624
Të tjera	20,165	46,346
Vlera monetare në transit	-	-
Totali	287,525	317,771

Vlerat monetare në tranzit përfaqësojnë vlera të shitura me bankat korrespondentë data e likuidimit e të cilave, sipas marrëveshjes, bie në ditët e para të vitit pasardhës.

Debitorë të ndryshëm dhe fondi për zhvlerësim i njohur jepen më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Debitorë të ndryshëm, bruto	126,659	122,179
HPK	(61,926)	(66,602)
Debitorë të ndryshëm, neto	64,733	55,577
	2023	2022
Fond i zhvlerësimit më 1 janar	66,602	77,276
Shpenzimet për zhvlerësim të vitit (Shënimi 27)	8,243	10,482
Rimarrjet për zhvlerësim të vitit (Shënimi 27)	(9,194)	(11,081)
Shumat e fshira	(1,311)	(9,617)
Efekt i ndryshimit të kursit të këmbimit	(2,414)	(458)
Fondi total i zhvlerësimit më 31 dhjetor	61,926	66,602

17. DETYRIME NDAJ BANKËS QENDRORE

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari rrjedhëse	-	-
Bono thesari të shitura me marrëveshje riblerje	7,203,788	6,860,012
Interesi i përllogaritur	24,187	8,982
Totali	7,227,975	6,868,994

Bono thesari të shitura me marrëveshje riblerje "Repo" janë instrumenta të përdorura për menaxhimin e likuiditetit afatshkurtër të emetuara nga Banka Qendrore me qëllim shtimin e likuiditetit në sistemin bankar.

Repo-t në fund të vitit 2023 kishin një maturim nga 7 deri në 94 ditë (2022: nga 7 deri në 92 ditë) dhe mbartnin interes në normat e tregut që varionin nga 3.28% deri në 3.74% në vit. (2022: 2.4% deri në 3.15% në vit) dhe ishin të gjitha në LEK.

18. DETYRIME NDAJ BANKAVE DHE INSTITUCIONEVE FINANCIARE

Detyrimet ndaj bankave e institucioneve financiare janë të detajuara si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari rrjedhëse		
Rezidentë	1,994,667	1,919,016
Jo-rezidentë	1,027,004	1,078,242
	3,021,671	2,997,258
Depozita me afat		
Rezidentë	2,433,934	2,196,476
Jo-rezidentë	-	-
	2,433,934	2,196,476
Hua		
Rezidentë	1,028,000	1,626,908
Jo-rezidentë	51,940	-
	1,079,940	1,626,908
Llogari të tjera		
Rezidentë	19,281	15,809
	19,281	15,809
Letrat me vlerë të shitura sipas marrëveshjes së riblerjes		
Rezidentë	1,086,115	-
	1,086,115	-
Interesi i përlogaritur	37,235	19,519
Totali	7,678,176	6,855,970

Në llogaritë rrjedhëse të institucioneve financiare përfshihen dhe 1,164 milionë Lekë (2022: 1,155 milionë Lekë) të depozituara nga Unioni Financiar Tiranë ('UFT'), nga të cilat 77.9 milionë Lekë (2022: 86.7 milionë Lekë) janë vendosur si kolateral për kreditë e lëshuara nga Banka për palët e lidhura.

Llogaritë rrjedhëse të institucioneve financiare jo-rezidentë përfshijnë balancat e depozituara nga 'Union of Financial Corners' dhe 'Unioni Financiar Prishtine', të dyja palë të lidhura me Bankën, me vlerë 966.4 milionë Lekë (2022: 1,055.3 milionë Lekë).

Në depozitat me afat përfshihen dhe depozitat njëvjecare të Landeslease në vlerën 230 milionë Lekë (2022: 230 milionë Lekë) dhe UFT në vlerën 110.4 milionë Lekë (2022: 120.2 milionë Lekë), të cilat janë vendosur si kolateral për kreditë e dhëna nga Banka për palët e lidhura.

Huatë marrë nga bankat rezidentë, janë në Lekë, kanë një maturim deri në 7 ditë (2022: 32 ditë) dhe normë vjetore interesi nga 3.25% në 3.3% në vit (2022: 2.25% në 3.02% në vit).

Huatë marrë nga bankat jorezidentë përfaqësojnë kredi të marra nga Banka sipas marrëveshjes për Kredinë e Gjelbërt (GEFF) me BERZH. Sipas kësaj marrëveshjeje, angazhimi total prej 1 milion euro parashikohet të merret brenda një viti në këste jo më pak se 200 mijë euro secili.. Komisionet e angazhimit ishin 0.5% në vit dhe përlogaritëshin e paguhehin mbi pjesën e papërdorur të çdo transhi. Shuma totale e disbursuar gjatë vitit 2023 ishte 500 mijë euro me një normë interesi 6% në vit. dhe paguhet në 7 këste gjashtëmujore. Kredia e disbursuar nën këtë linjë kishte një balancë të mbetur prej 51,940 mijë Lekë në fund të vitit 2023.

Repot me bankat rezidente ishin në lekë dhe mbartin interes prej 3.35% në vit.

19. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE

Detyrimet ndaj klientëve të ndara në ato të ndërmarrjeve, sipërmarrësve privatë dhe individëve, përbëhen nga llogari rrjedhëse dhe llogari depozitash dhe janë paraqitur si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari të qeverisë dhe administratës publike:		
Monedhë vendase	317,594	318,553
Monedhë e huaj	27,391	33,467
	344,985	352,020
Llogari rrjedhëse:		
Monedhë vendase	7,327,369	6,647,217
Monedhë e huaj	14,981,659	12,330,908
	22,309,028	18,978,125
Depozita pa afat:		
Monedhë vendase	3,337,524	3,372,748
Monedhë e huaj	9,486,272	9,131,897
	12,823,796	12,504,645
Depozita me afat:		
Monedhë vendase	18,785,554	18,409,477
Monedhë e huaj	17,930,193	17,224,245
	36,715,747	35,633,722
Llogari të tjera të klientëve:		
Monedhë vendase	239,730	188,912
Monedhë e huaj	941,202	683,556
	1,180,932	872,468
Nëntotali	73,374,488	68,340,980
Interesi i përllogaritur	611,722	421,127
Totali	73,986,210	68,762,107

Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat pa afat në monedha të ndryshme mbartin interes që varion nga 0.1% deri në 1.4% në vit. (2022: 0.1% deri në 1.4% në vit) dhe depozitat me afat mbartin interes si më poshtë:

Monedha	2023	2022
LEK	0.70% deri në 6.40%	0.40% deri në 5.50%
EUR	0.20% deri në 2.90%	0.20% deri në 2.70%
USD	0.70% deri në 2.80%	0.50% deri në 2.30%
GBP	0.30% deri në 1.50%	0.30% deri në 1.60%

Llogari të tjera të klientëve përfaqësojnë llogari të bllokuara për tendera/garanci kontratë, garanci të tjera bankare dhe për kapital fillestar të bllokuara nga klientet në procesin e themelimit të kompanive të tyre.

Union Bank sh.a**Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023***(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)***19. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE (VAZHDIM)**

Llogaritë dhe depozitat e klientëve të analizuara sipas produkteve paraqiten si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023			Më 31 dhjetor 2022		
	LEK	Monedhë e huaj	Totali	LEK	Monedhë e huaj	Totali
Llogari të qeverisë dhe administratës publike						
Pa afat	317,594	11,809	329,403	318,553	10,621	329,174
Dymbëdhjetë mujore	-	15,582	15,582	-	22,846	22,846
Totali llogari të qeverisë dhe administratës publike	317,594	27,391	344,985	318,553	33,467	352,020
Llogari rrjedhëse	7,327,369	14,981,659	22,309,028	6,647,217	12,330,908	18,978,125
Depozita pa afat	3,337,524	9,486,272	12,823,796	3,372,748	9,131,897	12,504,645
Depozita me afat:						
Tre mujore	154,096	327,631	481,727	196,990	334,718	531,708
Gjashtë mujore	302,333	1,546,754	1,849,087	318,266	1,713,376	2,031,642
Dymbëdhjetë mujore	2,292,100	3,923,661	6,215,761	2,826,201	4,446,927	7,273,128
Katërbëdhjetë mujore	3,699,608	2,731,059	6,430,667	2,671,123	2,534,354	5,205,477
Njzetëpese mujore	2,604,905	2,128,332	4,733,237	1,734,795	1,697,827	3,432,622
Tridhjetëpese mujore	7,889,975	5,966,062	13,856,037	8,775,751	5,324,236	14,099,987
Gjashtëdhjetë mujore	1,804,399	1,285,044	3,089,443	1,828,777	1,155,672	2,984,449
Depozita të tjera	38,138	21,650	59,788	57,574	17,135	74,709
Totali i depozitave	18,785,554	17,930,193	36,715,747	18,409,477	17,224,245	35,633,722
Llogari të tjera të klientëve:						
Pa afat	44,202	47,092	91,294	29,461	77,236	106,697
Gjashtë mujore	-	-	-	6,100	-	6,100
Dymbëdhjetë mujore	25,693	11,531	37,224	25,910	22,161	48,071
Depozita të tjera	169,835	882,579	1,052,414	127,441	584,159	711,600
Totali i llogarive të tjera	239,730	941,202	1,180,932	188,912	683,556	872,468
Totali	30,007,771	43,366,717	73,374,488	28,936,907	39,404,073	68,340,980

"Depozita të tjera" përfshin depozitat me maturim fillestar 10 muaj, 11 muaj dhe 24 muaj.

"Të tjera" përfshijnë kryesisht balancat e llogarive të noterëve të përdorura për transaksionet me Zyrën e Pasurive të Paluajtshme.

20. DETYRIME TË TJERA

Detyrime të tjera është e detajuar si më poshtë:

	<u>Më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Më 31 dhjetor 2022</u>
Pagesa në tranzit	341,446	293,361
Furnitorë për fatura në mbërritje	71,764	97,752
Kredi nga qeveria	17,386	23,324
Të ardhura të shtyra dhe shpenzime të përlogaritura	76,532	27,643
Provizione të tjera	22,468	30,872
Të tjera	85,479	45,613
Totali	615,075	518,565

Pagesat në tranzit përfaqësojnë transfertat ndërkombëtare në nisje, data e likuidimit e të cilave sipas marrëveshjes bie në ditët e para të vitit pasardhës. Në likuidimin e tyre këto balanca do të pakësojnë “Para dhe ekuivalentet e saj”.

Banka, si pjesë e “Programit për Zhvillimin e Sektorit Privat Shqiptar” ka marrë fonde si një kredi nga Ministria e Ekonomisë me qëllim financimin e projekteve të SME-ve në Shqipëri. Vlera në zërin “Kredi nga qeveria” përfaqëson balancën e mbetur të kësaj kredie. Kjo kredi ka një maturim fillestar prej 5 vitesh dhe mbart interes me normë 0.2% në vit.

Provizionet janë regjistruar kundrejt:

	<u>Më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Më 31 dhjetor 2022</u>
Kontratave të garancive financiare	5,047	10,206
Letër kredi	563	3,808
Provizione për rreziqe dhe shpenzime të tjera	16,858	16,858
Totali	22,468	30,872

Shumat e regjistruara për Garanci financiare të dhëna përfaqësojnë provizionet HPK të llogaritura për këto instrumentë.

Shumat e regjistruara për Letër Kredi të dhëna përfaqësojnë provizionet HPK të llogaritura për këto instrumentë.

Provizionet për rreziqe dhe shpenzime të tjera janë njohur për humbjet e mundshme nga një proces gjyqësor.

21. BORXHI I VARUR

Pas marrjes së miratimit nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (“AMF”), Banka emtoi borxhin e varur si më poshtë:

- Në vitin 2020, 2 milionë euro me maturim fillestar 6 vjet me interes fiks 3.25% në vit;
- Në vitin 2021, 2 milionë euro me maturim fillestar 7 vjet me interes fiks 3.30% në vit;
- Në vitin 2022, 3 milionë euro me maturim fillestar 7 vjet me normë fikse interesi 3.50% në vit;
- Në vitin 2023, 3.5 milionë euro me maturim fillestar 7 vjet me normë fikse interesi 4.85% në vit ;

	<u>Më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Më 31 dhjetor 2022</u>
Borxhi i varur	1,090,740	799,610
Interesi i përlogaritur	12,000	8,563
Totali	1,102,740	808,173

Banka e Shqipërisë ka miratuar njohjen e Borxhit të varur të emtuar si pjesë e kapitalit rregullator të Bankës.

22. KAPITALI AKSIONAR

Më 31 dhjetor 2023, kapitali i nënshkruar ishte i ndarë në 2,097,143 aksione (2022: 2,097,143 aksione) me vlerë nominale 14.77 Euro secili (2022: 14,77 Euro), ndërkohë që lëvizjet në kapitalin e paguar në 2023 dhe 2022 ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2023		31 dhjetor 2022	
	Nr. i aksioneve	Vlera e aksioneve	Nr. i aksioneve	Vlera e aksioneve
Gjendja në fillim të vitit	2,097,143	3,883,813	2,097,143	2,717,813
Rritja e kapitalit gjatë vitit	-	-	-	1,166,000
Kapitali i paguar	2,097,143	3,883,813	2,097,143	3,883,813

Në bazë të vendimit të aksionerëve të datës 27 korrik 2022, kapitali i nënshkruar i Bankës u rrit me 10 milionë Euro, ekuivalenti 1,166,000 mijë Lekë, nëpërmjet fitimeve të pashpërndara të Bankës.

Struktura e kapitalit të nënshkruar mbeti e pandryshuar si më poshtë:

	2023	2022
Unioni Financiar Sh.p.k. (UFT)	96.46%	96.46%
Edmond Leka	1.77%	1.77%
Niko Leka	1.77%	1.77%

Kapitali i paguar përbëhet nga aksione të cilat nuk janë preferenciale dhe nuk ka kufizime mbi to.

Bazuar në Vendimin e Asamblesë së Aksionarëve të datës 27 qershor 2023, nga fitimi i vitit 2022 u vendos të krijohet rezervë e ligjore (shënimi 22.1) në shumën prej 116,475 mijë Lekë, nga fitimi i vitit 2022 u vendos të krijohet rezervë e përgjithshme (shënimi 22.1) në shumën prej 49,623 mijë Lekë si dhe të shpërndahej dividend në shumën prej 110,000 mijë Lekë nga fitimi i akumuluar i vitit 2022 (dividendi per aksion ishte ne vlerën 52.45 Euro). Pjesa e mbetur e fitimit te vitit 2022 u vendos të mbahej për qëllime investimi.

Bazuar në Vendimin e Asamblesë së Aksionarëve të datës 30 qershor 2022, nga fitimi i vitit 2021 shuma prej 46,827 mijë lekë u vendos të krijohet rezervë e përgjithshme (shënimi 22.1) në shumën prej 100,000 mijë Lekë si dhe të shpërndahej dividend nga fitimi i akumuluar i vitit 2022 (dividendi per aksion ishte ne vlerën 47.68 Euro). Pjesa e mbetur u vendos të mbahej për qëllime investimi.

22.1 Rezerva ligjore dhe të tjera

Rezerva ligjore dhe të tjera përbëhet nga:

- Rezerva ligjore të krijuara në bazë të ligjit “Për shoqëritë tregtare në Shqipëri” dhe u llogaritën si të paktën 5% i fitimeve të Bankës të viteve 2014, 2015 dhe 2022 deri në nivelin 10% të kapitalit të Bankës. Rezerva ligjore e Bankës është 388,381 mijë Lekë (2022: 271,906 mijë Lekë).
- Rezerva e përgjithshme kërkohet të jetë nga 1.25% deri në 2% të aktiveve të ponderuar me risk të Bankës dhe krijohet nga një e pesta e fitimit vjetor të Bankës dhe mund të përdoren nga Banka me qëllim mbulimin e rreziqeve të pidentifikuara në veprimtarinë e saj. Totali i rezervës së përgjithshme të Bankës është 573,311 mijë Lekë (2022: 523,688 mijë Lekë). Rezerva e përgjithshme e Bankës u përlliguarit si një e pesta e fitimeve të viteve 2017 deri në 2022.
- Rezerva nga përthithja u krijua pas bashkimit me përthithje me ish BNT dhe është në vlerën 145,909 mijë Lekë.

23. TË ARDHURAT NGA INTERESAT

Të ardhurat nga interesat të përllogaritur sipas normës efektive të interesit u fituan nga aktivet e mëposhtme

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Hua dhe paradhënie për klientet	2,991,616	2,434,665
Letra me vlerë të investimit	1,484,664	1,185,811
Depozita dhe llogari me bankat	139,799	20,333
Investim në qira (Shënimi 13.1.3)	3,900	4,761
Totali	4,619,979	3,645,570

24. SHPENZIMET PËR INTERESA

Shpenzimet për interesa të përllogaritur sipas NEI kanë rrjedhur nga detyrimet e mëposhtme:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Detyrime ndaj klientëve	732,990	523,922
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	86,431	44,838
Marrëveshje të riblerjes	241,246	66,195
Detyrime për qira (Shënimi 13.1.2)	41,306	44,747
Borxhi i varur	29,797	19,639
Të tjera	29,286	18,325
Totali	1,161,056	717,666

25. TË ARDHURAT NGA KOMISIONET

Të ardhurat nga komisionet kanë ardhur nga aktivitetet e mëposhtme :

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
<i>Të ardhura nga komisionet për shërbime të dhëna gjatë një periudhë kohore</i>		
Komisione mirëmbajtje llogarie	109,592	101,634
Komisione për mirembajtje kartë dhe komisione për mirëmbajtje E-banking	19,879	19,021
Letër kredi dhe garanci bankare	1,412	6,141
<i>Të ardhura nga komisionet të fituara nepërmjet ekzekutimit të një transaksioni</i>		
Urdhër transferimi dhe pagesë	250,449	203,829
Shërbime të tjera bankare	286,934	207,513
Aktiviteti huadhënës	44,532	27,034
Totali	712,798	565,172

Shërbime të tjera bankare përfshijnë tarifën e shkëmbimit të kartave, tarifën DDC në ATM-të, gjobën e tërheqjes së hershme për depozitat me afat.

26. SHPENZIMET PËR KOMISIONE

Komisionet e paguara janë të detajuara si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shërbime bankare	60,229	72,550
Veprimet e thesarit	20,904	17,359
Të tjera	17,802	16,663
Totali	98,935	106,572

Shërbime bankare përfshijnë komisione për interesa negative në vlerën 165 mijë Lekë (2022: 30,531 mijë Lekë) të paguara për balancat kreditore në llogaritë në bankat korrespondente.

27. SHPENZIMET NETO PËR ZHVLERËSIM TË AKTIVEVE FINANCIARE

Tabela më poshtë përmbledh shpenzimet neto për zhvlerësim:

	Shënimi	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shpenzimet/(Rimarrjet) HPK për llogari në Bankën Qendrore	6	(1,018)	2,624
Shpenzimet/(Rimarrjet) HPK për depozita dhe llogari me bankat	7	(199)	26,292
Shpenzimet HPK për hua dhënë klientëve	9	508,810	341,845
Shpenzimet/(Rimarrjet)HPK për investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar	8	881	21,025
Shpenzimet HPK për investimet VDATGJ	8	1,123	4
(Rimarrjet)/Shpenzimet HPK për aktive të tjera financiare	15	(951)	(599)
(Rimarrjet)/Shpenzimet HPK për garanci dhe letra krediti	37	(7,594)	(6,523)
Totali		501,052	384,668

28. E ARDHURA NETO NGA TREGTIMI

Të ardhurat neto nga tregtimi prej 22,085 mijë Lekë (2022: humbje prej 3,076 mijë Lekë) përfshijnë rezultatet e blerjes dhe shitjes dhe ndryshimet në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të borxhit si dhe të ardhurat përkatëse nga interesi.

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhura të tjera nga tregtimi	19,957	6,830
Ndryshimi në vlerën e drejtë	2,128	(3,754)
Totali	22,085	3,076

29. REZULTATI NETO NGA VEPRIMET VALUTORE

Rezultati neto nga veprimet valutore paraqet fitimin nga kembimet valutore si dhe rivlerësimin pozicioneve të hapura valutore në monedhë të huaj. Rezultati neto nga veprimet valutore në 2023 është fitim prej 118,654 mijë Lekë (2022: fitim prej 20,151 mijë Lekë). Për shkak të një përkeqësimi të fortë të kursit të këmbimit të euros, efekti i rivlerësimit të pozicionit të hapur në fund të vitit prej kapitalit të paguar (ne Euro) ishte humbje prej 335,340 mijë Lekë (2022: humbje prej 169,972 mijë Lekë).

30. TË ARDHURA TË TJERA, NETO

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Fitim/(Humbje) nga shitja e aktiveve të qëndrueshme	-	287
Fitim/(Humbje) nga shitja e kolateraleve të sekuestruara	7,094	37,614
Ripagim nga kreditë e fshira	110,501	84,598
Fitim nga fshirja e Aktiveve me të drejtë përdorimi	(1,066)	421
Të tjera	(7,274)	2,253
Totali	109,255	125,173

31. SHPENZIME PERSONELI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shpenzime për paga	886,106	692,768
Shpenzime për sigurime shoqërore	105,057	81,408
Total	991,163	774,176

Shpenzimet për paga dhe sigurime shoqërore për vitet e mbyllur më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 detajohen me tëj si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Menaxhimi ekzekutiv	42,415	40,703
Të tjerë	948,748	733,473
Totali	991,163	774,176

Gjatë vitit 2023 Banka kishte një numër mesatar prej 458 punojësish (2022: 437).

32. SHPENZIME TË TJERA ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e tjera administrative detajohen më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shërbime të tjera të jashtme të ofruara nga të tretët	409,503	312,526
Shpenzime të primit të sigurimit të depozitave	242,589	220,604
Mirëmbajtja e programeve kompjuterike	118,926	66,115
Shërbime për sigurinë	72,551	60,219
Shpenzime marketingu	63,352	77,541
Shpenzime komunikimi	48,619	42,634
Qira afatshkurtra (Shënimi 13.2)	29,306	29,825
Shpenzime legale dhe konsulence	27,671	25,478
Utilitete, energji elektrike, uje	22,916	23,946
Mirëmbajtja dhe riparime	24,595	23,692
Materiale zyre e të tjera	19,994	15,283
Shpenzime transporti	15,371	11,098
Shpenzime për sigurime	14,199	14,860
Pagesa për Anëtarët e bordit	16,138	21,794
Shpenzime përfaqësimi	8,455	4,265
Shpenzime të tjera për personelin	53,342	38,593
Totali	1,187,527	988,473

Shërbime të tjera të jashtme të ofruara nga të tretët përfshijnë shpenzime të lidhura në shërbimet e kartave të debitit dhe kreditit të ofruara nga MasterCard Europe SA, shpenzime për personalizimet e kartave, shpenzime për taksat lokale, shpenzime për shtypshkrime të personalizuar etj.

Remunerimi për audituesin për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023 ishte 5,507 mijë Lekë (2022: 5,315 mijë Lekë) dhe lidhet vetëm me auditimin statutory dhe shërbime të lidhura me të është përfshirë në Shpenzime legale dhe konsulence.

33. TATIMI MBI FITIMIN

Vlerat e njohura në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shpenzim tatim fitimi	182,036	173,129
Të ardhura/(shpenzime) nga tatimi i shtyrë	(26,518)	(302)
Totali i tatimit mbi fitimin	155,518	172,827

Tatimi mbi fitimin është 15% (2022 : 15%) e fitimit të tatueshëm. Më poshtë jepet rakordimi i fitimit kontabël me atë të tatueshëm :

	Norma efektive e tatimit	2023	Norma efektive e tatimit	2022
Fitimi para tatimit		952,683		1,090,544
Tatim fitimi në 15%	15.0%	142,902	15.0%	163,583
Shpenzime të panjohura	2.5%	23,803	1.4%	15,623
Të ardhura të përjashtuara nga tatim fitimi	-1.2%	(11,187)	-0.6%	(6,379)
Shpenzim tatim fitimi	16.3%	155,518	15.8%	172,827

Më poshtë detajohet kalimi nga fitimi sipas SNRF-ve në atë të tatueshëm dhe tatim fitimin e vitit:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Fitimi para tatimit	952,683	1,090,544
Të ardhura/ shpenzime jo të tatueshme :	260,889	63,651
Levizjet në përberesit e tatimit të shtyrë	176,785	2,014
- Zhvlerësim i aktiveve të mbajtura për shitje	165,912	9,215
- Ndryshim në vlerën e drejtë të pasurive të paluajtshme	3,262	19,598
- Fitim nga shitja e aktiveve të marra në pronësi	(3,222)	(6,087)
- Efekti i rimarrjes së HPK në tatimin e shtyrë për aplikimin fillestar të SNRF 9	(554)	-
- Efekti i SNRF 16	(28,613)	(20,712)
- Akruale për bonuset e performancës	40,000	-
Të ardhura të përjashtuara nga tatimi	(74,583)	(42,512)
- Rimarrje provizionesh	(2,905)	(2,862)
- Të ardhura nga dividendet	(50,007)	(27,000)
- Ripagime nga kreditë e fshira	(21,671)	(12,624)
- Të ardhura nga rimarrja e provigjoneve për aktivet e tjera	-	(26)
Shpenzime të panjohura:	158,687	104,149
- Shpenzime të personelit	28,743	18,487
- Gjoha	1,763	639
- Amortizim	3,635	3,513
- Fshirje	101,463	67,104
- Të tjera	23,083	14,406
Fitimi tatimor	1,213,572	1,154,195
Tatimi i vitit në 15%	182,036	173,129

Fitimi i patatueshëm nga shitja e aktiveve të marra në pronësi përfaqëson rikuperimin e provizioneve të trajtuara më parë si të pazbritshme nga aktivet e shitura gjatë vitit.

33. TATIMI MBI FITIMIN (VAZHDIM)

Tatimi i shtyrë llogaritet në bazë të normës tatimore të miratuar për vitin 2023 prej 15%. Aktivet tatimore të shtyra të njohura në lidhje me humbjet tatimore bazohen në vlerësimin e menaxhimit të fitimit të mundshëm të tatueshëm në të ardhmen që do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren humbjet. Lëvizjet në aktivet dhe detyrimet tatimore të shtyra paraqiten më poshtë :

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Aktiv tatimor i shtyrë në fillim të vitit	48,830	29,197
Taksë e shtyrë njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve	26,518	302
Takse e shtyrë njohur në Të ardhurat gjithpërfshirëse	(7,554)	19,331
Aktiv tatimor i shtyrë në fund të vitit	67,794	48,830

Aktivët dhe detyrimet tatimore të shtyra vijnë nga zërat e mëposhtëm:

	2023	Njohur në të ardhura dhe shpenzime	Njohur në ATGJ	2022	Njohur në të ardhura dhe shpenzime	Njohur në ATGJ
Aktiv tatimor i shtyrë:						
Efekti i SNRF16	(2,654)	(4,292)	-	1,638	(3,107)	-
Aktive të marra në pronësi	47,515	24,110	-	23,395	(67)	-
Investim në pasuri të paluajtshme	4,994	783	-	4,211	3,476	-
HPK për bondet	94	(83)	-	177	-	-
Bonuset e përllogaritura	6,000	6,000	-	-	-	-
Investimet në VDATGJ	11,855	-	(7,554)	19,409	-	19,331
	67,794	26,518	(7,554)	48,830	302	19,331

Mbështetur në Ligjin për kontabilitetin, duke filluar nga data 1 janar 2008, Banka duhet të raportojë në përputhje me SNRF. Ligji Nr. 10364, datë 16.12.2010, paraqiti ndryshime, (të cilat janë në fuqi që nga 24 janar 2011). Sipas këtyre ndryshimeve, humbjet nga zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve të klientëve të njohura sipas SNRF-ve, do të konsiderohen si shpenzime të njohura për efekte tatimore, në rast se janë të certifikuara nga auditoret e jashtëm.

Tatim fitimi i parapaguhet autoritetit tatimor shqiptar me këste mujore. Për eliminimin e tatimit të dyfishtë, tatimi i vitit që rezulton nga marrëdhënia me jorzidentet (kreditimi i tatimit të huaj), mbahet nga autoritetet tatimore jorzidentë nëpërmjet pagesës mujore të interesave. Këto parapagime ulin shumë e tatim fitimit të pagueshëm në fund të vitit raportues. Më poshtë tregohet detyrimi për tatim fitimi ndaj autoriteteve tatimore, duke marrë në konsideratë shumat e parapaguara në vitet respektive.

	2023	2022
Tatim fitimi i pagueshëm / (parapaguar) më 1 janar	(38,071)	68,575
Tatim fitimi i paguar (i detyrueshëm në fund të vitit paraardhës)	-	(68,575)
Tatim fitimi i parapaguar autoritetit tatimor shqiptar	(146,477)	(211,200)
Shpenzim tatim fitimi	182,036	173,129
Tatim fitimi i (parapaguar) / i pagueshëm më 31 dhjetor	(2,512)	(38,071)

34. ANALIZA E MATURITETIT TË AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE

Tabela më poshtë tregon një analizë të aktiveve dhe detyrimeve analizuar sipas kohës në të cilën ato pritet të arkëtohen apo shlyhen.

31 dhjetor 2023	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	Totali
Aktivet			
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	14,935,022	-	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	2,397,675	102,314	2,499,989
Letra me vlerë investimi	9,188,042	23,906,609	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientët	12,045,866	34,121,041	46,166,907
Investime në filiale	-	285,436	285,436
Aktive të trupëzuara	-	436,363	436,363
Aktive të trupëzuara	-	522,981	522,981
Aktive me të drejtë përdorimi	-	494,457	494,457
Investim në pasuri të paluajtshme	-	195,660	195,660
Aktive të marra në pronësi	27,294	301,895	329,189
Aktive të tjera	246,383	41,142	287,525
Tatim fitim i parapaguar	2,512	-	2,512
Aktive tatimore të shtyra	-	67,794	67,794
Total i aktiveve	38,842,794	60,475,692	99,318,486
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	7,227,975	-	7,227,975
Detyrime ndaj bankave dhe IF	3,743,648	3,934,528	7,678,176
Detyrime ndaj klientëve	17,464,323	56,521,887	73,986,210
Detyrime për qira	133,039	391,998	525,037
Detyrime të tjera	540,489	74,586	615,075
Borxhi i varur	12,000	1,090,740	1,102,740
Totali i detyrimeve	29,121,474	62,013,739	91,135,213
Rezultati Neto	9,721,320	(1,538,047)	8,183,273
31 dhjetor 2022	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	Totali
Aktivet			
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	13,332,652	-	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat	4,941,352	202,791	5,144,143
Letra me vlerë investimi	7,607,078	21,538,627	29,145,705
Hua dhe paradhënie për klientët	11,867,758	29,811,662	41,679,420
Investime në filiale	-	161,002	161,002
Aktive të trupëzuara	-	325,169	325,169
Aktive të trupëzuara	-	476,122	476,122
Aktive me të drejtë përdorimi	-	514,985	514,985
Investim në pasuri të paluajtshme	-	429,105	429,105
Aktive të marra në pronësi	25,767	213,273	239,040
Aktive të tjera	265,138	52,633	317,771
Tatim fitim i parapaguar	38,071	-	38,071
Aktive tatimore të shtyra	-	48,830	48,830
Total i aktiveve	38,077,816	53,774,199	91,852,015
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	6,868,994	-	6,868,994
Detyrime ndaj bankave dhe IF	3,141,160	3,714,810	6,855,970
Detyrime ndaj klientëve	15,545,630	53,216,477	68,762,107
Detyrime për qira	158,125	427,700	585,825
Detyrime të tjera	480,192	38,373	518,565
Borxhi i varur	8,563	799,610	808,173
Totali i detyrimeve	26,202,664	58,196,970	84,399,634
Rezultati Neto	11,875,152	(4,422,771)	7,452,381

34. ANALIZA E MATURITETIT TË AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE (VAZHDIM)

Llogaritë rrjedhëse dhe ato të kursimit nuk konsiderohen të maturohen të gjitha në më pak se 12 muaj. 60% e llogarive rrjedhëse dhe 70% e kursimeve konsiderohen me maturim më shumë se 12 muaj. Depozitat me afat që maturohen në më pak se 12 muaj janë të rinovueshme dhe vetëm 20% e tyre konsiderohen të maturuara sipas maturitetit të tyre kontraktual.

35. INFORMACION SHITESË MBI PASQYRËN E FLUKSIT TË PARASË

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshin si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Arka	2,215,094	2,522,138
Llogari me Bankën Qendrore	6,318,991	5,050,924
Llogari rrjedhëse në bankat jorezidentë	2,147,297	3,317,760
Totali	10,681,382	10,890,822

Ndryshimet në borxhin e varur ardhur nga aktivitetet financuese janë si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Balanca në hapje	808,173	487,867
<i>Zërat cash</i>	339,064	327,726
Emetime	363,580	342,690
Interesa të paguar	(24,516)	(14,964)
<i>Zërat jo cash</i>	(44,497)	(7,420)
Interesa të përllogaritur	29,797	19,639
Efekti nga kurset e këmbimit	(74,294)	(27,059)
Balanca në mbyllje	1,102,740	808,173

Ndryshimet në Letrat me vlerë të investimit ardhur nga aktivitetet investuese janë si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Balanca në hapje	29,226,341	27,755,933
<i>Zërat cash</i>	2,945,649	648,404
Emetime	10,127,489	8,305,818
Interesa të arkëtuar	(1,429,394)	(1,143,288)
Ripagime	(5,752,446)	(6,514,126)
<i>Zërat jo cash</i>	1,002,829	822,004
Interesa të përllogaritur	1,484,664	1,185,811
Rregullime të vlerës së drejtë	35,945	(141,927)
Efekti nga kurset e këmbimit	(517,780)	(221,880)
Balanca në mbyllje	33,174,819	29,226,341

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA

Palët quhen të lidhura kur njëra prej tyre ka mundësinë të kontrollojë palët e tjera ose të ushtrojë ndikim domethënës në vendim-marrjen financiare dhe operacionale të tyre.

Për të vlerësuar çdo marrëdhënie të mundshme të palëve të lidhura, vëmendja i është kushtuar thelbit të marrëdhënies dhe jo vetëm anës ligjore të saj.

Banka ka marrëdhënie me palë të lidhura si aksionarët dhe shoqëritë e lidhura, filialet (Landeslease sha) e stafin drejtues. Struktura e aksionarëve të Bankës më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 paraqitet në Shënimin 22. Unioni Financiar Tirane ("UFT") është aksionari fundor i Bankës.

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Informacioni për të afërm të aksionarëve individë të Bankës është përfshirë në “Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm”

Në datat respektive të mbylljeve të raportimit, Banka ka gjëndjet e mëposhtme me palët e lidhura:

	<u>Më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Më 31 dhjetor 2022</u>
Aktivët:		
Hua dhe paradhënie dhënë klientëve :		
Aksionarë të tjerë	114,782	84,025
Filiale	2,202,197	2,068,573
Shoqëri të lidhura	1,927,037	2,025,457
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	166,519	166,484
Mjete të tjera:		
Shoqëria mëmë	52,424	54,793
Aksionarë të tjerë	-	365
Filiale	-	27,000
Shoqëri të lidhura	16,295	51,335
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	24	37
	<u>Më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Më 31 dhjetor 2022</u>
Detyrimet:		
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare:		
Shoqëria mëmë	1,275,491	1,154,910
Filiale	234,850	7,701
Shoqëri të lidhura	977,590	1,066,717
Detyrime ndaj klientëve:	-	
Aksionarë të tjerë	3,244	1,635
Shoqëri të lidhura	649,944	256,404
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	350,765	255,198
Detyrime për qiratë:		
Filiale	45,719	36,274
Shoqëri të lidhura	65,089	97,597
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	11,003	20,948
Detyrime të tjera:		
Shoqëria mëmë	1	4,268
Aksionarë të tjerë	-	957
Shoqëri të lidhura	16,108	18,208
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	-	3,297
Borxhi i varur:		
Aksionarë të tjerë	-	-
Shoqëri të lidhura	7,357	8,092
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	30,468	40,414

Huatë dhe paradhëniet dhënë shoqërive të lidhura në shumën 1,927,037 mijë Lekë (2022: 2,025,457 mijë Lekë) janë të mbuluara me fonde likuide 1,342,960 mijë Lekë (2022: 1,492,871 mijë Lekë) dhe pjesa e mbetur me kolaterale të tjera të vendosura nga shoqëria mëmë dhe shoqëritë e grupit.

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Më poshtë jepet informacion për fondin e ECL/ zhvlerësimit për kreditë dhe paradhëniet dhënë paleve të lidhura:

	<u>Më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Më 31 dhjetor 2022</u>
HPK:		
Aksionarë të tjerë	220	221
Filiale	532	534
Shoqëri të lidhura	306	358
Stafi drejtues i Bankës apo memës dhe të afërm të ngushtë të tyre	904	9,628
Banka ka kryer këto veprime me palët e lidhura:		
	<u>Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023</u>	<u>Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022</u>
Të ardhura nga interesat:		
Shoqëria mëmë	3,169	3,868
Aksionarë të tjerë	2,350	776
Filiale	79,456	54,506
Shoqëri të lidhura	62,271	50,982
Stafi drejtues i Bankës apo memës dhe të afërm të ngushtë të tyre	8,332	7,078
Shpenzime për interesa:		
Shoqëria mëmë	6,909	397
Aksionarë të tjerë	11	12
Filiale	7,850	6,195
Shoqëri të lidhura	14,615	11,830
Stafi drejtues i Bankës apo memës dhe të afërm të ngushtë të tyre	3,596	4,206
Të ardhurat nga komisionet:		
Shoqëria mëmë	2,963	2,147
Aksionarë të tjerë	219	184
Filiale	133	274
Shoqëri të lidhura	4,372	4,927
Stafi drejtues i Bankës apo memës dhe të afërm të ngushtë të tyre	576	440
Shpenzime për komisionet:		
Shoqëria mëmë	124	432
Aksionarë të tjerë	-	-
Shoqëri të lidhura	229	474
Të ardhura operative:		
Shoqëria mëmë	9	51
Filiale	739	27
Shpenzime operative:		
Shoqëria mëmë	3,820	4,180
Aksionarë të tjerë	4,510	5,030
Filiale	2,967	1,534
Shoqëri të lidhura	146,660	158,209
Stafi drejtues i Bankës apo memës dhe të afërm të ngushtë të tyre	129,504	128,225
Dividentë nga Filiali	50,007	27,000
Shitja e aktiveve fikse:		
Shoqëri të lidhura	-	4,062
Blerja e aktiveve fikse:		
Shoqëri të lidhura	35,041	46,673
Filiale	-	-

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Zërat jashtë bilancit:	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Linja kreditimi të dhëna nga Banka të papërdorura:		
Aksionarë të tjerë	3,142	8,781
Filiale	1,661	86,688
Shoqëri të lidhura	5,423	24,243
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	3,973	16,889
Garanci të marra:		
Shoqëria mëmë	185,945	204,472
Aksionarë të tjerë	34,748	38,210
Filiale	3,086,700	2,286,140
Shoqëri të lidhura	2,359,692	2,515,963
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	383,261	308,722
Garanci të dhëna:		
Shoqëria mëmë	20	20
Shoqëri të lidhura	222,626	211,449

37. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME

Angazhimet dhe detyrimet e mundshme përfshijnë zërat më poshtë:

	2023	2022
Angazhime për overdrafte të papërdorura	2,273,915	1,826,636
Garanci të dhëna në favor të klientëve	873,143	1,151,347
Angazhime për Letër kredi	17,627	39,210
Fond për zhvlerësim nga humbjet e pritshme	(5,610)	(14,014)

Fondi për zhvlerësim nga humbjet lidhet me garancitë dhe letrat e kredisë. Fondi për pjesën e patërhequr të kredive është pjesë e fondit për zhvlerësim të kredive dhe paradhëniesve të klientëve siç tregohet në shënimin 4.12.2.

Garanci dhe angazhime

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kredie të ngjashëm me atë të kredive të dhëna.

Nje analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme jepet më poshtë:

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	1,107,696	13,688	-	1,121,384
Aktive të reja	722,614	-	-	722,614
Aktive të çregjistruar ose paguar	(668,890)	(4,088)	-	(672,978)
Transferime ndërmjet klasave	6,816	(9,600)	2,784	0
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(19,673)	-	-	(19,673)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	1,148,563	-	2,784	1,151,347
Aktive të reja	368,915	-	-	368,915
Aktive të çregjistruar ose paguar	(608,979)	-	-	(608,979)
Transferime në Klasën 1	2,784	-	(2,784)	-
Transferime në Klasën 2	-	-	-	-
Transferime në Klasën 3	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(38,140)	-	-	(38,140)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	873,143	-	-	873,143

37. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME (VAZHDIM)

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	15,244	703	-	15,947
Aktive të reja	5,986	-	729	6,715
Aktive të çregjistruar ose paguar	(9,312)	(495)	-	(9,807)
Transferime ndërmjet klasave	208	(208)	-	-
Rimatja neto e HPK	(2,089)	-	-	(2,089)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(560)	-	-	(560)
HPK më 31 dhjetor 2022	9,477	-	729	10,206
Aktive të reja	1,530	-	-	1,530
Aktive të çregjistruar ose paguar	(4,694)	-	-	(4,694)
Transferime në Klasën 1	729	-	729	-
Transferime në Klasën 2	-	-	-	-
Transferime në Klasën 3	-	-	-	-
Rimatja neto e HPK	(1,394)	-	-	(1,394)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(601)	-	-	(601)
HPK më 31 dhjetor 2023	5,047	-	-	5,047

Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për angazhimet për Letër kredi dhënë klientëve jepet më poshtë:

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	206,114	89,626	2,753	298,493
Aktive të reja	36,605	-	-	36,605
Aktive të çregjistruar ose paguar	(194,967)	(89,626)	-	(284,593)
Transferime ndërmjet klasave	(36,604)	36,604	-	-
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(11,148)	-	(147)	(11,295)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	-	36,604	2,606	39,210
Aktive të reja	-	17,627	-	17,627
Aktive të çregjistruar ose paguar	-	(36,604)	(2,606)	(39,210)
Transferime në Klasën 1	-	-	-	-
Transferime në Klasën 2	-	-	-	-
Transferime në Klasën 3	-	-	-	-
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	-	-	-	-
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	-	17,627	-	17,627

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	3,087	886	1,414	5,387
Aktive të reja	1,450	-	-	1,450
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,450)	1,450	-	-
Transferime ndërmjet klasave	(2,331)	899	1,432	-
Rimatja neto e HPK	-	-	1,123	1,123
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(45)	(72)	(120)	(237)
HPK më 31 dhjetor 2022	-	1,391	2,417	3,808
Aktive të reja	-	592	-	592
Aktive të çregjistruar ose paguar	-	(1,326)	(2,302)	(3,628)
Transferime ndërmjet klasave	-	-	-	-
Rimatja neto e HPK	-	-	-	-
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	-	(94)	(115)	(209)
HPK më 31 dhjetor 2023	-	563	-	563

37. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME (VAZHDIM)

Angazhimet përfaqësojnë shumat e patërhequra të limitit të kredive, overdrafteve dhe kartave të kreditit që u janë dhënë klientëve.

Çështje ligjore

Më 31 dhjetor 2023 Banka ka qënë e përfshirë në çështje ligjore të një natyre që konsiderohet normale në biznesin e saj. Niveli i këtyre çështjeve ligjore korrespondon me nivelin e tyre në vitet e mëparshme. Drejtimi i Bankës mendon se këto çështje ligjore që janë pezull nuk do të shkaktojnë humbje materiale përtej shumave të provigjonuara për to.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR

Veprimtaritë e Bankës e ekspozojnë atë ndaj një sërë rreziqesh financiare të cilat administrohen siç duhet nga strukturat në Bankë. Administrimi i rreziqeve përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe administrimin deri në një masë të rreziqeve ose kombinimit të tyre. Marrja përsipër e rrezikut është në qendër të biznesit financiar ndërkohë që rreziqet operacionale janë një rrjedhojë e pashmangshme e të qenit në biznes. Për pasojë, qëllimi i Bankës është arritja e një balance të përshtatshme ndërmjet rrezikut dhe fitimit dhe minimizimi i efekteve të mundshme kërcënuese në performancën e Bankës.

Politikat e Bankës lidhur me administrimin e rrezikut janë hartuar në mënyrë që të identifikojnë dhe analizojnë këto rreziqe, të vendosin limite të përshtatshme dhe kontrole të rrezikut, si dhe të monitorojnë rreziqet dhe përmbajtjen ndaj limiteve me anë të sistemeve të besueshme dhe të përditësuara të informacionit. Llojet më të rëndësishme të rrezikut janë diskutuar më poshtë.

38.1 Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku që pala tjetër e një instrumenti financiar të dështojë në ripagimin e detyrimit dhe t'i shkaktojë Bankës humbje. Banka administron dhe kontrollon riskun e kredisë duke përcaktuar kufizimet për sasinë e rrezikut që është e gatshme të pranojë për palët individuale dhe për përqendrimet gjeografike dhe të industrisë dhe duke monitoruar ekspozimet në lidhje me këto kufizime. Limitet kreditore të lejuara për një klient bazohen kryesisht nga profili individual i rrezikut të tij dhe rankimit të tij kreditor bazuar në kriteret e njohura të kreditimit. Analizë periodike e rrezikut kreditor bëhet në ekspozimet më të mëdha. Kolateralet e vendosura për një kredi, lehtësi kredituese apo produkte të tjera janë elementë të tjerë që merren në konsideratë përgjatë aprovimit apo rinovimit të limitit kreditor të klientit.

Në bazë të politikave të aprovuara nga Këshilli Mbikëqyres, Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë së Bankës është përgjegjës për administrimin e rrezikut kreditor. Përgjegjësitë kryesore të Komitetit të Administrimit të Rrezikut të Kredisë të Bankës përfshijnë monitorimin dhe propozimin e ndryshimeve në Politikën Kredituese të Bankës; zhvillimin dhe monitorimin e hierarkisë së autoriteteve aprovuese të deleguara (nën komitetet) dhe limitet e ekspozimeve të rëndësishme dhe kriteret e aplikuar për çdo autoritet. Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë gjithashtu vlerëson kriteret për klasifikimin e portofolit të kredisë dhe përlogaritjen e zhvlerësimit të tij dhe rezultatet përkatëse në përputhje me Politikën e aplikueshme të Bankës. Rreziku i kredisë operacionalisht menaxhohet dhe monitorohet nga departamentet e rrezikut të kredisë pjesë të Divizionit të Kredisë. Është përgjegjësia e tyre që të rishikojnë dhe menaxhojnë rrezikun e kredisë, përfshi edhe rrezikun social dhe atë të ambientit për të gjithë kategoritë e kundrapalëve. Çdo njësi biznesi i është kërkuar që të implementojë politikën dhe procedurat kreditore të Bankës, me autoritetet aprovuese kreditore të deleguara nga Divizioni i Kredisë, Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë dhe Komiteti i Kredisë, bazuar në Politikën e Kredisë. Çdo njësi biznesi ka një përgjegjës i cili raporton për të gjitha çështjet që lidhen me kredinë tek drejtorët e departamenteve dhe tek Komiteti i Kredisë dhe/ose Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë. Çdo njësi biznesi është përgjegjëse për cilësinë dhe performancën e portofolit kreditor dhe për monitorimin dhe kontrollin e të gjithë rreziqeve kreditore të portofoleve të tyre, si atyre që janë subjekt i aprovimeve qëndrore ashtu edhe atyre të decentralizuara.

Banka ka vendosur një proces të rishikimit të cilësisë kreditore që siguron një identifikim të hershëm të ndryshimeve potenciale të kapacitetit paguese të kundrapalëve, përfshi edhe rishikime të rregullta të kolateraleve të tyre. Limitet kreditore janë vendosur mbi bazë të kategorizimeve në sistem, të cilat i vendosin çdo kundërpartie një risk të caktuar. Proçesi i rishikimit të cilësisë kreditore ka për qëllim që t'i mundësojë Bankës që të vlerësojë humbjen potenciale si rezultat i rrezikut ndaj të cilit ajo është e ekspozuar, dhe të marrë masa korrektuese.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

Bazuar në politikat e aprovuara nga Bordi Drejtues, Komiteti i Menaxhimit të Aktiv Pasiveve (“KMAP”) të Bankës është përgjegjës për menaxhimin e rrezikut të kredisë të lidhur me investimet në letrat me vlerë, bankat, vendosjet dhe investimet në to. Përveç kësaj Departamenti i Thesarit, që raporton në Drejtorin Financiar në Bankë dhe Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut që raporton në Drejtorin e Përgjithshëm në Bankë, janë përgjegjës për monitorimin e rrezikut të kredisë që lidhet me investimet e Bankës në letrat me vlerë, vendosjet dhe investimet në tregun bankar. KMAP është gjithashtu komiteti përfundimtar që vlerëson kriteret e klasifikimit të aktiveve financiare përveç portofolit të kredisë, dhe llogaritjen e zhvlerësimit të lidhur me to dhe rezulton në përputhje me politikat e zbatueshme të Bankës.

Për më tepër, kontrole të rregullta të njësive të biznesit dhe proceseve të kreditimit në Bankë ndërmerren nga Kontrolli i Brendshëm.

38.1.1 Rreziku i angazhimeve të lidhura me kredinë

Banka vë në dispozicion të klientëve garanci që mund të kërkojnë që Banka të bëjë pagesa në emër të tyre dhe të hyjë në angazhime për të zgjeruar linjat e kredisë për të siguruar nevojat e tyre për likuiditet. Letrat e kreditit dhe garancitë (duke përfshirë edhe letrat e kreditit në gatishmëri) angazhojnë Bankën për të bërë pagesa në emër të klientëve në rast të një akti të veçantë, në përgjithësi lidhur me importin ose eksportin e mallrave. Këto angazhime e ekspozojnë Bankën ndaj rreziqeve të ngjashme për kreditë dhe zbuten nga të njëjtat procese dhe politika të kontrollit.

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare

Banka ka në përdorim një model excel por automatik për përlllogaritjen e HPK-se për portofolin e kredisë. Modeli ka struktura informacioni të mirëorganizuar dhe rezultate të tij shfaqen në tabela të standartizuara, duke bërë në këtë mënyrë dokumentimin e duhur të rezultateve të zhvlerësimit dhe përlllogaritjet e parametrave të rëndësishëm si PM, HM etj. Ndërsa përshtatej me modulën e ri dhe duke refektuar sjelljen e tregut, Banka bëri disa ndryshimet në kriteret e klasifikimit, rishikoi PM-në minimale sipas segmentit, qartësoi definicionet për ekspozimet e ristrukturuara dhe kriteret e aplikueshme për daljen nga kjo zonë.

38.1.2.1 Definicioni i dështimit dhe përmirësimit

Banka konsideron një instrument financiar të dështuar (humbur), dhe për rrjedhojë e kategorizon si Klasa 3 për të përlllogaritur HPK, në të gjitha rastet kur kredimarrësi është në vonesë mbi 90 ditë për detyrimet kontraktuale të tij ose e klasifikuar si jo-performuese sipas përcaktimit të standarteve lokale. Banka konsideron balancat e thesarit dhe të tregut ndërbankar të dështuara, dhe merr masa të menjëhershme, kur pagesa e pritshme nuk është ekzekutuar në ditën e caktuar sipas kontratës mes palëve.

Si pjesë e vlerësimit cilësor nëse një klient është në dështim, Banka gjithashtu konsideron një varietet elementësh të cilët mund të tregojnë pamundësi pagese. Në rast të një ngjarje të tillë, Banka me kujdes konsideron nëse ngjarja mund të rezultojë në trajtimin e klientit si të dështuar, e për rrjedhojë ta kategorizojë nën Klasën 3 apo Klasën 2 si më të përshtatshmen për të përlllogaritur HPK. Ngjarje të tilla përfshijnë:

- Vështirësi të mëdha financiare të huamarrësit apo informacion për probabilitet falimentimi apo të riorganizimeve të tjera financiare;
- Akte ligjore të ndërrmarra kundrejt huamarrësit nga autoritetet shtetërore, etj.;
- Zhdukja e një tregu aktiv, në të cilin huamarrësi ka pasur një pjesë të tij, si rezultat i vështirësive financiare;
- Të dhëna të vëzhguara që tregojnë se ka një rënie të matshme të flukseve hyresë të parave nga një grup klientësh me karakteristika të njëjta, megjithëse rënia nuk mund të identifikohet në klientet individuale të grupeve të tilla;
- Kategoria e rankimit të kundërpalës (për bankat ndërkombëtare dhe shtetet): Rankimi i dështimit;
- Ristrukturime brenda 12 muajve të parë të periudhës së ristrukturimit, duke qenë në statusin nën-performuese (deri në 90 ditë vonesa).

Është politika e Bankës që të konsiderojë një instrument financiar si të përmirësuar dhe për rrjedhojë ta heqë nga Klasa 3, kur asnjë prej kriterëve të klasifikimit si dështim nuk janë më prezentë. Janë zbatuar kriteret e tjera për portofolin e ristrukturuar, specifikisht periudha e provës me minimumin një vit dhe një vit tjetër për të dalë nga kategoria e ristrukturimit. Vendimi nëse një aktiv i përmirësuar do të klasifikohet nën Klasën 1 apo në Klasën 2, përcaktohet nga kriteret e vendosura në momentin e përmirësimit.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare (vazhdim)

38.1.2.2 Rritja e rëndësishme e rrezikut kreditor

Banka në mënyrë të vazhdueshme monitoron të gjithë aktivet e saj të cilat janë subjekt i HPK-së. Me qëllim që të përcaktojë nëse një instrument financiar është subjekt i HPK 12 mujore apo i asaj “të përjetshme”, Banka vlerëson nëse ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor, që nga momenti i njohjes.

Banka konsideron si kriteret sasiore, ashtu edhe ato cilësore, me qëllim që të vlerësojë nëse ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor, për qëllim të kategorizimit. Banka përcakton kriteret që janë tregues për rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor, Banka vendos indikatorë të ndryshëm që të demonstrojnë prioritetin e treguesve të përdorur për të vlerësuar nëse ka ndodhur rritje e rëndësishme e rrezikut kreditor, tregues të cilët adresojnë rritjen e rëndësishme të rrezikut kreditor për kreditë (të ndara në biznes dhe retail), investimet në letra me vlerë (të ndara në shtetërore dhe korporative). Pavarësisht prioritetit, të gjithë kriteret kanë peshë të njëjtë në procesin e vlerësimit të rritjes së rëndësishme të rrezikut kreditor.

Pavarësisht ndryshimit në gradimin e kredisë, nëse pagesat kontraktuale janë me shumë së 30 ditë në vonesë, rreziku i kredisë quhet së ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor që nga njohja fillestare.

Kur vlerësohet HPK në baza kolektive për grupe asetesh të ngjashme, Banka aplikon të njëjtat principe për të vlerësuar nëse ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor që nga njohja fillestare.

38.1.2.3 Individuale kundrejt kolektive

Siç edhe shpjegohet në shënimin 4.12.2, në varësi të faktorëve të mëposhtëm, Banka përlllogarit HPK-në si mbi baza kolektive ashtu dhe ato individuale.

Klasat e aktiveve për të cilat Banka përlllogarit HPK në baza individuale përfshijnë:

- Të gjithë aktivet e Klasës 3, pavarësisht klasës së aktivitetit financiar;
- Klientet e kredive të biznesit të Klasës 3, me ekspozim të mbetur mbi 100 mijë Euro;
- Kreditë e dhëna individuale të Klasës 3, me ekspozim të mbetur mbi 100 mijë Euro;
- Marrëdhëniet e thesarit dhe ndërbankare (si: balancat me bankat apo investimet në letra me vlerë);
- Ekspozimet që kanë qenë të klasifikuara si POCI kur kredia origjinale është çregjistruar dhe një kredi e re është njohur si rezultat i një ristrukturim të një borxhi kreditor.

Klasat e aktiveve për të cilat Banka përlllogarit HPK në baza grupi përfshijnë:

- Klasat 1 dhe 2 të kredive;
- Klasa 3 e kredive me ekspozim të mbetur nën 100 mijë Euro;
- POCI të blera e të menaxhuara mbi baza kolektive.

Banka i grupon këto ekspozime në grupe më të vogla homogjene mbi bazë të vlerave për kreditë e biznesit dhe mbi bazë të tipit të produktit për kreditë individuale.

38.1.2.4 Parametrat e humbjes së pritshme

38.1.2.4.1 Përlllogaritja e probabilitetit të dështimeve (“PM”)

PM-të për kreditë e dhëna klientëve janë përlllogaritur mbi bazë të matricave të tranzicionit, të cilat janë ndërtuar mbi bazë të sjelljes në të shkuarën të një portofoli specifik (portofole që kanë të njëjtat karakteristika rreziku). Matricat e tranzicionit përdoren për të llogaritur normën e rrjedhjes për secilin nën-portofol, pra në "nivele të klientit" për ekspozimet e biznesit dhe në "nivele të produktit" për ekspozimin e individëve (qasja specifike e produktit). Duke marrë parasysh homogjenitetin e ekspozimeve dhe faktorëve të përqendrimit, llogaritjet janë bërë bazuar në numrin e llogarive për të gjitha segmentet.

Për ekspozimet në Klasën 1, PM është përlllogaritur si një porcion i portofolit që kalon në dështim mbi një periudhë të përcaktuar kohore (një vit). PM e pa rregulluar kumulative “të përjetshme” janë përlllogaritur mbi bazë të supozimeve “Markov Chain”, duke shumëzuar matricat e tranzicionit vjetore relative aq herë sa është edhe maturiteti i mbetur i kredive të një Klasë, që ndajnë të njëjtat karakteristika rreziku kreditor. PM-të marxhinale të përjetshme (të cilat përdoren për Klasat 2 të portofolit) janë përlllogaritur si një diferencë e dy PM-ve kumulative të njëpasnjëshme. Për ekspozimet e thesarit, Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut të Bankës analizon informacionin e vlefshëm të tillë si informacionin financiar dhe të dhëna të tjera të jashtme si rankimi nga Agjencitë e Rankimit, dhe përcakton rankimin e brendshëm dhe cakton PM-të e zbatueshme për këtë shkallë vlerësimi.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare (vazhdim)

38.1.2.4 Parametrat e humbjes së pritshme (vazhdim)

38.1.2.4.2. Rregullimi i PM-ve të përjetshme për elementet potenciale të së ardhmes

SNRF 9 kërkon që të konsiderohen edhe elementet potencial të të ardhmes; parashikime të kushteve të ardhshme ekonomike që janë relevante për përlllogaritjen e PM-ve dhe HPK-së. Kushtet e ardhshme ekonomike janë identifikuar nepërmjet parashikimeve të të dhënave makroekonomike të vlefshme në Bankë ose të burimeve të të dhënave publike të vlefshme.

Me qëllim që të aplikohen elementet potenciale të së ardhmes dhe efekteve potenciale të tyre mbi PM-të, është kryer një ushtrim statistikor, duke matur lidhjen mes parametrave të ndryshëm makroekonomike bazuar në të dhënat e vlefshme të Shqipërisë. Parametrat makroekonomike të vlefshëm të konsideruar në model janë, PBB, norma e inflacionit, kursi i këmbimit dhe norma e papunisë. Këto indikatorë janë modeluar përkundrejt PM-ve të segmentëve specifike.

Çdo marrëdhënie është modeluar nepërmjet modeleve të regresionit linear dhe atij multi. Konkretisht PBB dhe shkalla e papunisë janë statistikisht të rëndësishme për segmentin e biznesit, PBB dhe normat e interesit (te dy variabla të transformuar) janë statistikisht të rëndësishme për nen-segmentet hipotekore dhe Shkalla e papunisë për nen-segmentin konsumator. Koorelacionet ndërmjet parametrave janë përdorur. Duke konsideruar modelin e regresionit linear të lartpërmendur midis PM-ve dhe variablave të ndryshme, vetëm lidhjet statistikisht të rëndësishme u përdorën për të përlllogaritur ndikimin potencial të të ardhmes. Duke peshuar ndikimin e skenarëve bazë, pesimist dhe optimist, Banka llogariti efektin e ponderuar për të ardhmen. Kështu, Banka aplikoi një faktor korrigjimi për PM-në marxhinale historike, në bazë të të cilit duhet të rregullohet kurba PM, dhe numri i viteve pas të cilave kurba e parashikuar marxhinale e PM-së do të konvergojë në kurbën origjinale (të parregulluar).

Në rastet e ekspozimeve të tjera përveç kredive, ishte aplikuar një faktor korrigjues për të rregulluar parametrin PM të këtyre ekspozimeve. Një faktor i tillë ishte matur në bazë të raportit të PM-ve të krizës kundrejt PM-ve jokrizë, siç është publikuar nga kompani të njohura vlerësimi dhe për çdo lloj palësh, p.sh. korporata, banka, sovra.

COVID-19 ndikoi negativisht në rritjen e PBB-së, duke ndikuar në konsumin, besimin e blerësit, papunësinë etj. Si segmentet e shitjes me pakice ashtu edhe ato të korporatave ishin ndikuar. Gjatë vitit 2022 janë recuperuar efektet negative të pandemisë. Megjithatë, viti filloi me një tjetër efekt negativ të shkaktuar nga pushtimi rus i Ukrainës, i cili ishte fillimi i një krize tjetër globale. Goditja e pare ishte një rritje shume e larte e çmimeve të naftës dhe energjisë, e cila ben qe inflacioni te kthehet ne shifra dyshifrore ne ekonomite kryesore te zhvilluara boterore. Duke pasur parasysh inflacionin e larte dhe tendencen e tij te perhershme, bankat qendrore reagan menjehere duke rritur disa here normen baze te interest dhe duke lene pas territorin negativ te deriatehershem. Masat e marra dhanë ndikimet e pritshme, duke ndikuar pozitivisht në tregjet financiare kryesisht në çmimin e instrumenteve financiare. E kombinuar me një lehtësim të luftës në Ukrainë, stabilitetin e çmimeve të mallrave dhe përmirësimin e rritjes ekonomike, ndikimi ishte frika nga rritjet e mëtejshme të rrezikut të kredisë, i cili, i përkthyer në kredi me probleme, nuk tregoi shenja përkeqësimi gjatë vitit ose ndikim përtej parashikimit. mbi rentabilitetin e sistemit bankar

38.1.2.4.3 Ekspozimi në dështim (“EM”)

Ekspozimi në rast mospagese (“EM”) përfaqëson vlerën bruto të instrumenteve financiare të cilat janë subjekt i përlllogaritjes së zhvlerësimit, duke adresuar si aftësinë e klientit që të rrisë ekspozimin e tij ndërkohë që mund të dështojë, ashtu edhe ripagesat potenciale para afatit. Modeli i Bankës për përlllogaritjen e EM-së reflekton ndryshimet e pritshme në balancën aktuale përgjatë jetës së kredisë, që janë të lejuara nga termat kontraktuale, të tilla si amortizimi apo ndryshimet në përdorimin e angazhimeve të papërdorura.

38.1.2.4.4 Humbja në dështim (“HM”)

HM përfaqëson humbjen e përlllogaritur për ngjarjet e dështimit. Kjo është bazuar në diferencën mes flukseve kontraktuale të parave dhe atyre që Banka pret që të rikupërojë, përfshi edhe hyrjet prej kolateraleve.

Për huatë e klientëve, për secilën prej kategorive të definuara të tyre, Banka përlllogarit HM-ne mbi bazë të kësaj formule: $HM = 1 - KR$ (ku $KR = \text{“Koeficienti i Rikuperimit”}$) e cila përfshin koeficientin e pagesave në para dhe rikuperimet e pritshme nga kolateralet.

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare (vazhdim)

38.1.2.4 Parametrat e humbjes së pritshme (vazhdim)

38.1.2.4.4 Humbja në dështim (vazhdim)

Koeficienti i pagesave në para është përqindja e huave të klientëve, të ripaguara në para për çdo vit pasi ata kanë dalë në zonën e dështimit përlllogaritur mbi ekspozimin e mbetur të paguar në vitin e daljes në dështim. Për çdo kategori të kredive, një koeficient rikuperimi vjetor përlllogaritet. Këto koeficientë mesatarë janë përdorur në përlllogaritjen e HM-së për çdo klasë.

Përsa i përket kolateraleve, Banka merr në konsideratë vetëm pasuritë e paluajtshme kur përlllogarit HPK-të për portofolet respektive. Për të mbërritur tek koeficienti i rikuperimit sipas tipeve të kolateraleve, Banka ka analizuar kohën dhe realizimin e vlerave për kolateralet e marra në pronësi për kreditë që kanë qenë një herë në zonën e dështimit. Këto “rekuperime” më pas janë skontuar për të gjetur vlerën aktuale të kolateralit të mbajtur si garanci.

Banka përlllogarit HM për ekspozimet në letra me vlerë, me Bankën e Shqipërisë dhe vendosjet me bankat duke përdorur të dhënat e publikuara nga Agjencitë më të njohura Nderkombëtare të Vlerësimiti.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.3 Analiza e cilësisë së kredisë

Tabela e mëposhtme jep informacion për cilësinë e kreditit të aktiveve financiare të mbajtura me kosto të amortizuara. Me përjashtim të rasteve kur specifikohet ndryshe, për aktivet financiare, vlerat e paraqitura në tabelë paraqesin vlerën e mbetur bruto. Për angazhimet kreditore dhe kontratat e garancive financiare, vlerat në tabelë paraqesin shumën e angazhimit apo të garantuar. Shpjegimet për termat: Klasa 1, Klasa 2 dhe Klasa 3 janë përfshirë në Shënimin 4.12.2.

	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Arka dhe llogari me Bankën Qendrore</i>						
Risk i ulët	14,939,340	-	-	-	14,939,340	13,337,988
Pakësuar me zhvlerësimin	(4,318)	-	-	-	(4,318)	(5,336)
Vlera e mbartur	14,935,022	-	-	-	14,935,022	13,332,652

	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Depozita dhe llogari me bankat</i>						
Risk i ulët	2,527,744	-	-	-	2,527,744	5,172,644
Pakësuar me zhvlerësimin	(27,755)	-	-	-	(27,755)	(28,501)
Vlera e mbartur	2,499,989	-	-	-	2,499,989	5,144,143

	Me 31 dhjetor 2023					Me 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Investime në letra me vlerë me vlerë të drejtë në ATGJ</i>						
Risk i ulët	1,061,589	-	-	-	1,061,589	679,413
Vlera e mbartur	1,061,589	-	-	-	1,061,589	679,413
Zhvlerësimi¹	3,183	-	-	-	3,183	2,257

¹ Zhvlerësimi për investimet në letrat me vlerë të drejtë në ATGJ njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe nuk është një kundërlllogari për vlerën e mbartur të aktivitetit financiar në pasqyrën e pozicionit financiar (shih Shënimin 4.12.3).

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.3 Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar</i>						
Risk i ulët	4,405,924	-	-	-	4,405,924	815,837
Në ndjekje	27,651,473	-	-	-	27,651,473	27,658,224
Pakësuar me zhvlerësimin	(80,168)	-	-	-	(80,168)	(80,635)
Vlera e mbartur	31,977,229	-	-	-	31,977,229	28,393,426
	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Hua dhe paradhënie për klientët</i>						
Risk i ulët	43,061,192	1,095,513	3,878	-	44,160,583	39,838,395
Në ndjekje	-	1,443,069	45,922	-	1,488,991	1,114,803
Nënstandartë	-	-	744,407	-	744,407	534,306
I dyshimtë	-	-	369,964	-	369,964	374,727
I humbur	-	-	1,437,891	-	1,437,891	1,614,974
Pakësuar me zhvlerësimin	(315,472)	(242,310)	(1,477,147)	-	(2,034,929)	(1,797,785)
Vlera e mbartur	42,745,720	2,296,272	1,124,915	-	46,166,907	41,679,420
	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Garancitë dhe angazhimet e tjera financiare</i>						
Risk i ulët	3,164,685	-	-	-	3,164,685	3,017,193
Pakësuar me zhvlerësimin	(5,610)	-	-	-	(5,610)	(14,014)
Vlera e mbartur	3,159,075	-	-	-	3,159,075	3,003,179

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.4 Analiza e përqëndrimit të rreziqeve

Tabela e mëposhtme tregon përqëndrimin e rrezikut sipas industrisë për zëra të ndryshëm të pasqyrës së pozicionit financiar, para zbutjes nga efektet e kolateraleve apo zbritjeve të tjera dhe neto nga fondet e zhvlerësimeve:

Më 31 dhjetor 2023

	Shërbime financiare	Qeveria	Individë	Shitje me pakicë dhe shumicë	Ndërtim	Shërbime	Agrikulturë dhe industria përpunuese	Totali
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	14,935,022	-	-	-	-	-	-	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	2,499,989	-	-	-	-	-	-	2,499,989
Letra me vlerë investimi	3,093,288	29,561,655	-	28,262	-	169,743	241,703	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientët								
<i>Kredi për biznese</i>	4,686,738	-	-	4,273,369	4,324,732	8,647,500	3,397,636	25,329,975
<i>Kredi konsumatore</i>	-	-	7,889,635	-	-	-	-	7,889,635
<i>Overdraft dhe karta</i>	-	-	356,674	-	-	-	-	356,674
<i>Kredi me hipotekë</i>	-	-	12,590,623	-	-	-	-	12,590,623
Totali i huave dhe paradhënieve	4,686,738	-	20,836,932	4,273,369	4,324,732	8,647,500	3,397,636	46,166,907
	25,215,037	29,561,655	20,836,932	4,301,631	4,324,732	8,817,243	3,639,339	96,696,569
Garancitë financiare	10,452	-	1,650	231,384	304,102	315,195	5,313	868,096
Letër kreditë	-	-	-	-	-	-	17,064	17,064
Angazhime për kredi	265,708	-	726,546	368,672	391,498	255,157	266,334	2,273,915
	276,160	-	728,196	600,056	695,600	570,352	288,711	3,159,075
Totali	25,491,197	29,561,655	21,565,128	4,901,687	5,020,332	9,387,595	3,928,050	99,855,644

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.4 Analiza e përqëndrimeve të rreziqeve (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2022

	Shërbime financiare	Qeveria	Individë	Shitje me pakicë dhe shumicë	Ndërtim	Shërbime	Agrikulturë dhe industria përpunuese	Totali
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	13,332,652	-	-	-	-	-	-	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat	5,144,143	-	-	-	-	-	-	5,144,143
Letra me vlerë investimi	1,306,251	27,130,437	-	85,497	-	469,033	154,487	29,145,705
Hua dhe paradhënie për klientet								
<i>Kredi për biznese</i>	3,904,843	-	-	5,871,551	4,261,782	7,692,644	1,109,063	22,839,883
<i>Kredi konsumatore</i>	-	-	7,222,648	-	-	-	-	7,222,648
<i>Overdraft dhe karta</i>	-	-	283,553	-	-	-	-	283,553
<i>Kredi me hipotekë</i>	-	-	11,333,336	-	-	-	-	11,333,336
Totali i huave dhe paradhënieve	3,904,843	-	18,839,537	5,871,551	4,261,782	7,692,644	1,109,063	41,679,420
	23,687,889	27,130,437	18,839,537	5,957,048	4,261,782	8,161,677	1,263,550	89,301,920
Garancitë financiare	14,355	-	1,650	217,917	600,642	301,547	5,030	1,141,141
Letër kreditë	-	-	-	-	190	-	35,212	35,402
Angazhime për kredi	134,949	-	619,741	497,082	234,472	237,197	103,195	1,826,636
	149,304	-	621,391	714,999	835,304	538,744	143,437	3,003,179
Totali	23,837,193	27,130,437	19,460,928	6,672,047	5,097,086	8,700,421	1,406,987	92,305,099

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)****38.1.4 Analiza e përqendrimeve të rreziqeve (vazhdim)**

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë administrohet gjithashtu pjesërisht nga marrja e kolateraleve dhe garancive. Llojet kryesore të kolateraleve janë:

- Prona hipotekore ose rezidenciale
- Pengje mbi aktivet dhe inventaret e bizneseve
- Depozita dhe llogari të vendosura në bankë (kolateral në mjete monetare)
- Garanci personale për kredisë
- Skemat e ndarjes së rrezikut kreditor (risk sharing)

Përveç kredive me afat dhe overdrafteve të biznesit që janë siguruar nga llojet e mesipërme të kolateralit, Banka jep gjithashtu overdrafte në llogaritë e pagës për individët. Për sa kohë që pagesat mujore të pagave kompensojnë pjesën e përdorur të limitit të dhënë për këto lloj paradhëniesh nuk merren pengje. Garancitë financiare dhe letrat në pritje të kredisë janë të kolateralizuara pasuri të paluajtshme dhe/ose mjete monetare.

Kredi dhe paradhënie të zhvlerësuara

Kreditë dhe paradhëniet të zhvlerësuara janë kredi dhe paradhënie për të cilat Banka përcakton së është e mundshme së ajo do jetë e paaftë të mbledhë tërë principalin dhe interesat sipas kushteve kontraktuale të marrëveshjes(ve) të kredisë.

Kredi në vonesë por jo të zhvlerësuara

Kreditë dhe paradhëniet për të cilat interesi kontraktual ose pagesat e principalit janë në vonesë, por Banka beson së zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm në bazë të nivelit të sigurisë/ kolateralit të vlefshëm, dhe/ ose fazës së mbledhjes së shumave në detyrim të klientit karshi Bankës.

Kreditë me kushte të rinegociueshme

Kreditë me kushte të rinegociueshme janë kredi që janë ristrukturuar si pasojë e përkeqësimit të pozitive financiare të klientit dhe për të cilat Banka ka bërë lëshime të cilat përndryshe nuk do t'i kishte konsideruar. Në momentin që kredia është ristrukturuar, ajo qëndron në këtë kategori pavarësisht nga performanca e kënaqshme eventuale pas ristrukturimit.

Fondet rezervë për zhvlerësim

Banka vendos një fond rezervë për humbjet nga zhvlerësimet e kredive që përfaqësojnë vlerësimin e nivelit të humbjeve të pësuar në portofolin e saj të kredisë. Kjo ka të bëjë me përbërësit specifikë të humbjes që u takojnë ekspozimeve individualisht domethënëse.

Kredi dhe paradhënie të zhvlerësuara

Kreditë dhe paradhëniet e zhvlerësuara përpara marrjes në konsideratë të fluksit të mjeteve monetare nga kolaterali i mbajtur është 2,602,062 mijë Lekë (2022: 2,585,942 mijë Lekë).

Më poshtë jepet thyerja e vlerës së mbartur të kredive dhe paradhëniet të zhvlerësuara sipas kategorive së bashku me vlerën e drejtë të kolateralit të marrë nga Banka për të siguruar këto kredi:

Më 31 dhjetor 2023

	Portofol i mbikolateralizuar		Portofol i nënkolateralizuar	
	Kredi të zhvlerësuara	Vlera e drejtë e kolateralit	Kredi të zhvlerësuara	Vlera e drejtë e kolateralit
Kredi me hipotekë	294,033	776,799	12,638	-
Kredi konsumatore	135,827	531,603	243,339	-
Overdrafte dhe karta	799	710	37,620	84
Kredi për biznese	1,693,389	9,620,342	184,417	7,263
Totali	2,124,048	10,929,454	478,014	7,347

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)****38.1.4 Analiza e përqendrimeve të rreziqeve (vazhdim)**

Më 31 dhjetor 2022	Portofol i mbikolateralizuar		Portofol i nënkolateralizuar	
	Kredi të zhvlerësuar	Vlera e drejtë e kolateralit	Kredi të zhvlerësuar	Vlera e drejtë e kolateralit
Kredi me hipotekë	331,123	853,375	19,108	-
Kredi konsumatore	181,448	556,813	274,603	1,668
Overdrafte dhe karta	38,935	106	3,355	362
Kredi për biznese	1,665,137	3,731,402	72,233	5,343
Totali	2,216,643	5,141,696	369,299	7,373

Kredi dhe paradhënie të ristrukturuara

Veprimtaritë ristrukturoese përfshijnë marrëveshje pagesash me shtyrje afati, modifikimin dhe shtyrjen e pagesave. Në vijim të ristrukturimit, një kredi që më herët ishte në vonesë rivendoset në status normal dhe menaxhohet së bashku me kredi të tjera të ngjashme. Portofoli total i ristrukturuar gjatë vitit 2023 është 567,982 mijë Lekë (2022: 301,831 mijë Lekë). Në vitet e fundit, menaxhimi ka vendosur të rrisë ristrukturimin për kreditë e disa huamarrësve të cilët kishin vështirësi financiare me ndikime negative në flukset e parasë, ndërkohë që ristrukturimi pritet të rrisë mundësitë që huamarrësi të jetë në gjendje të paguajë detyrimin e tij dhe planpagesa e re të jetë në përputhje me kapacitetin pagues aktual dhe të pritshëm të huamarrësit.

Politikat e fshirjes

Banka fshin një kredi/ balancën e letrave me vlerë (dhe çdo provigjon përkatës për humbjet nga zhvlerësimi) nëpërmjet një vendimi Bordi, kur Komiteti respektiv vendos se kreditë/ letrat me vlerë janë të pambledhshme. Ky vendim arrihet pas konsiderimit të të dhënave si ndodhja e ndryshimeve domethënëse në pozitën financiare të huamarrësit/ lëshuesit është e tillë që huamarrësi/ lëshuesi nuk mundet më të paguajë detyrimin, ose si të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme të mbulojnë tërë ekspozimin. Totali i shumës së fshirë gjatë 2023, është 164,401 mijë Lekë (2022: 174,969 mijë Lekë), e gjitha në kategorinë kredi.

Banka mban kolaterale si garanci për kredi dhe paradhënie për klientet në formën e bllokimeve hipotekore mbi pasuri të patundshme, regjistrimin si pengje në zyrat përkatëse të pajisjeve / mjeteve, dhe garancive. Vlerësimi i vlerës së drejtë behet mbi vlerësimin e kolateralit në momentin e huamarrjes, dhe zakonisht nuk përditësohet, përveç rasteve kur kredia individualisht vlerësohet për zhvlerësim. Zakonisht nuk mbahet kolateral për kredi dhe paradhënie ndaj bankave, përveç rasteve kur letrat me vlerë mbahen si pjesë e marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes dhe aktiviteti i huamarrjes së letrave me vlerë.

Më poshtë jepet struktura e kolateralit për kredi në Klasa të ndryshme:

31 dhjetor 2023	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Pasuri të patundshme	67,638,720	3,663,856	4,380,003	75,682,579
Pengje	18,588,441	1,119,095	6,550,536	26,258,072
Mjete monetare	2,819,636	6,191	6,262	2,832,089
Totali	89,046,797	4,789,142	10,936,801	104,772,740

31 dhjetor 2022	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Pasuri të patundshme	63,247,446	3,561,659	4,584,774	71,393,879
Pengje	27,934,421	410,581	560,075	28,905,077
Mjete monetare	3,763,391	7,678	4,220	3,775,289
Totali	94,945,258	3,979,918	5,149,069	104,074,245

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)****38.1.4 Analiza e përqendrimeve të rreziqeve (vazhdim)**

Tabela e mëposhtme tregon thyerjen e vlerës së kredive dhënë klientëve dhe institucioneve financiare sipas mbulimit të tyre me kolateral:

31 dhjetor 2023	Portofol i mbikolateralizuar		Portofol i nënkolateralizuar	
	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit
Kredi me hipotekë	11,885,781	28,386,532	857,455	415,057
Kredi konsumatore	4,472,157	10,667,797	3,844,958	110,808
Overdrafte dhe karta	2,096	2,340	412,297	61,811
Kredi për biznese	21,029,486	62,684,355	5,697,606	2,444,040
Totali	37,389,520	101,741,024	10,812,316	3,031,716

31 dhjetor 2022	Portofol i mbikolateralizuar		Portofol i nënkolateralizuar	
	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit
Kredi me hipotekë	10,291,902	24,811,697	1,182,988	663,375
Kredi konsumatore	4,217,569	10,589,221	3,419,222	277,013
Overdrafte dhe karta	49,919	31,546	292,363	25,399
Kredi për biznese	21,165,704	66,380,467	2,857,538	1,295,527
Totali	35,725,094	101,812,931	7,752,111	2,261,314

38.2 Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka të ndeshet me vështirësi për të siguruar fonde dhe për të plotësuar detyrimet që burojnë nga instrumentat financiare, dhe në përgjithësi për të ruajtur vazhdimësinë e linjave thelbësore të biznesit. Në bazë operative, Banka monitoron depozitat e klientëve të saj, dhe kështu korrigjon gjendjet dhe aksesin ndaj fondeve të aktiveve të saj korrentë, në mënyrë që të mbajë një kapacitet të kenaqshëm pagesash. Në një nivel me strategjik, Banka nëpërmjet Komitetit të Menaxhimit të Aktiveve dhe Pasiveve (“KMAP”) menaxhon këtë rrezik duke monitoruar vazhdimisht flukset e pritshme të parasë prej instrumenteve financiare dhe axhustuar investimet e veta për të sinkronizuar momentet e pagesave dhe arkëtimeve.

Kur një degë operative është subjekt i limiteve të vendosura të likuiditetit, dega është përgjegjëse për menaxhimin e likuiditetit të saj brenda limiteve rregullatore duke u koordinuar me departamentin e thesarit të Bankës, i cili menaxhon procesin e transferimit të parave brenda degëve të Bankës. Departamenti i Thesarit monitoron në bazë ditore përputhshmërinë e çdo dege operative me limitet e vendosura. Gjithashtu, Departamenti i Thesarit sigurohet që kasaforta e thesarit të ketë rezervat e nevojshme për të mbështetur degët e Bankës kur/nëse nevojitet.

Të gjitha politikat dhe procedurat e likuiditetit janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve vjetore respektivisht nga KMAP dhe Bordi. Raportime ditore bëhen për të matur likuiditetin e degëve operative dhe Bankës në tërësi.

Banka mbështetet tek depozitat e klientëve, Repo-ve, huave afatshkurtra ndërbankare si burim kryesor fondesh. Natyra afatshkurtër e një pjese të madhe të këtyre fondeve rrit rrezikun e likuiditetit të Bankës dhe Banka e menaxhon këtë rrezik nëpërmjet mbajtjes nivelit të nevojshëm të likuiditetit, shoqëruar me çmime konkurruese dhe monitorimit të vazhdueshëm të prirjeve të tregut.

Një nga elementet kryesorë të monitorimit që Banka përdor për menaxhimin e rrezikut të likuiditetit është koeficienti i aktiveve likuide mbi detyrimet afatshkurtra, llogaritur në baza ditore në Lek, valutë dhe në total. Ky koeficient përlllogaritet bazuar në rregulloret e Bankës qendrore dhe Banka ka qenë gjithmonë mbi limitet e vendosura nga Banka Qendrore gjatë viteve 2023 dhe 2022 si dhe në fundet e tyre.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit që vjen nga detyrimet financiare, Banka mban aktive likuide duke përfshirë dhe paranë dhe ekuivalentet e saj dhe letrat me vlerë, për të cilat ka një treg aktiv likuid. Këto aktive mund të shiten në rast nevoje për të arritur kërkesat për likuiditet. Banka gjithashtu monitoron vazhdimisht, merr vendimet për investime bazuar në dhe në përputhje me nivelet rregullatore të vendosura për raportin e mbulimit me likuiditet (LCR). LCR përlllogaritet si raporti i aktiveve me cilësi të larta likuide me flukset dalëse neto të pritshme në 30 ditët e mëpasshme kalendarike.

Funksioni i monitorimit dhe kontrollit të investimeve të Bankës kryhet nëpërmjet KMAP. Politikat e KMAP përfshijnë sete raportësh ditore, javore dhe mujore që përgatiten dhe analizohen. Raportet mujore përfshijnë koeficientë, nivelin e LCR, NSFR and analiza të Hendekut të të drejtave dhe detyrimeve me specifika të veçanta të Bankës dhe të atij të simuluar sipas skenarëve krizë të tregut. Raportet prodhohen për çdo monedhë më vetë (LEK, USD dhe EUR) si dhe për të gjitha valutat së bashku. Limite të veçanta janë vendosur për rezultatet e Hendekut të maturimeve (sipas likuiditetit dhe të simuluar) dhe ndiqen në frekuencë mujore.

Si pjesë e një kuadri të plotë të administrimit të rrezikut të likuiditetit, Banka ka vendosur Planin e Financimit të Vazhdueshëm, i cili përcakton ngjarjet nxitëse dhe plane të detajuara veprimi, të cilat përfshijnë masat që duhen marrë dhe përgjegjësitë, për të menaxhuar çdo krizë likuiditeti që Banka mund të hasë. Gjithashtu, ai ka përfshirë rrezikun e likuiditetit midis treguesve kryesore të Planit të Zgjidhjes, bazuar në kërkesat specifike të rregullimit të BSH-së. Të dy planet e tilla janë pjesë e rishikimit vjetor nga KMAP dhe i nënshtrohen miratimit të Bordit.

Banka është e kujdesshme kur bëhet fjalë për cilësinë e investimeve, duke u kujdesur gjithashtu që të menaxhojë siç duhet nivelet e likuiditetit të saj në degë..

Union Bank sh.a**Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023***(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)***38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

Më poshtë jepet një analizë të flukseve të paskontuara (dmth përfshihen interesat sipas kontratave deri në maturim të instrumentëve) sipas maturimit të mbetur kontraktual të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës:

31 dhjetor 2023	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Aktivet							
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	9,408,361	-	-	-	-	-	9,408,361
Depozita dhe llogari me bankat	1,733,778	422,884	124,656	124,656	30,170	94,324	2,530,468
Letra me vlerë investimi	1,544,065	2,129,858	2,491,105	3,287,230	19,485,350	9,177,486	38,115,094
Hua dhe paradhënie për klientët	2,455,304	2,277,099	3,481,233	7,006,571	28,037,253	19,651,728	62,909,188
Tatim fitim i parapaguar	2,512	-	-	-	-	-	2,512
Aktive të tjera	164,115	1,662	2,493	4,986	39,890	9,141	222,287
Totali i aktiveve financiare të paskontuara	15,308,135	4,831,503	6,099,487	10,423,443	47,592,663	28,932,679	113,187,910
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	2,809,825	4,453,849	-	-	-	-	7,263,674
Detyrime bankave e institucioneve financiare	5,461,172	74,147	418,447	1,245,639	477,602	-	7,677,007
Detyrime ndaj klientëve	36,616,427	4,041,554	4,207,874	10,799,894	17,789,322	-	73,455,071
Detyrime për qira	17,075	33,964	50,384	63,559	356,315	114,638	635,935
Detyrime të tjera	499,975	1,286	1,285	2,568	11,011	-	516,125
Borxhi i varur	-	8,830	12,245	21,075	567,237	721,395	1,330,782
Totali i detyrimeve financiare të paskontuara	45,404,474	8,613,630	4,690,235	12,132,735	19,201,487	836,033	90,878,594
Aktive dhe detyrime financiare të paskontuara, neto	(30,096,339)	(3,782,127)	1,409,252	(1,709,292)	28,391,176	28,096,646	22,309,316

Është në natyrën e aktiviteteve të Bankës, veçanërisht kur financohen nga fondet e klientëve, të marrë hua afatshkurtër dhe afatmesme dhe të investojë në terma më të gjatë. Duke qenë se shumica e depozitave qarkullojnë tradicionalisht, hendeku i mbetur i likuiditetit është vetëm një tregues, por nuk pasqyron rrezikun e likuiditetit të Bankës. Siç u shpjegua në detaje më sipër, Banka ka të gjitha mjetet për të monitoruar dhe menaxhuar likuiditetin sipas monedhës, bazuar në maturimin kontraktual dhe të pritshëm, dhe është vazhdimisht brenda kufijve rregullatore dhe të brendshme të likuiditetit.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 dhjetor 2022	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Aktivët							
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	8,417,677	-	-	-	-	-	8,417,677
Depozita dhe llogari me bankat	3,436,020	802,250	576,845	159,922	147,781	56,134	5,178,952
Letra me vlerë investimi	650,707	2,441,615	1,389,583	4,669,574	16,972,614	9,017,548	35,141,641
Hua dhe paradhënie për klientët	2,552,558	1,950,909	3,282,290	6,733,938	23,799,523	15,872,928	54,192,146
Tatim fitim i parapaguar	38,071	-	-	-	-	-	38,071
Aktive të tjera	204,013	1,828	2,742	5,483	43,864	21,018	278,948
Totali i aktiveve financiare të paskontuara	15,299,046	5,196,602	5,251,460	11,568,917	40,963,782	24,967,628	103,247,435
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	3,680,680	3,211,135	-	-	-	-	6,891,815
Detyrime bankave e institucioneve financiare	4,697,874	84,221	554,188	863,340	700,185	-	6,899,808
Detyrime ndaj klientëve	34,372,874	2,363,949	4,672,220	10,142,761	18,152,716	-	69,704,520
Detyrime për qira	16,152	32,305	48,457	96,242	369,004	134,109	696,269
Detyrime të tjera	436,726	1,417	1,416	2,830	15,703	2,056	460,148
Borxhi i varur	-	9,710	3,770	13,497	325,156	602,677	954,810
Totali i detyrimeve financiare të paskontuara	43,204,306	5,702,737	5,280,051	11,118,670	19,562,764	738,842	85,607,370
Aktive dhe detyrime financiare të paskontuara, neto	(27,905,260)	(506,135)	(28,591)	450,247	21,401,018	24,228,786	17,640,065

Union Bank sh.a**Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023***(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)***38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)**

Tabela më poshtë tregon maturimin kontraktual të angazhimeve të Bankës. Çdo angazhim për kredi është përfshirë në datën më të afert në të cilën ai mund të tërhiqet. Për garancitë financiare të lëshuara, vlera maksimale e garancisë është alokuar në periudhën me të parë në të cilën ajo mund të ekzekutohet.

31 dhjetor 2023	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Garancitë financiare	73,916	9,593	288,620	286,342	214,672	-	873,143
Letër kredi	-	-	17,627	-	-	-	17,627
Angazhime të tjera për kredi	125,706	237,151	280,370	1,389,595	241,093	-	2,273,915
Totali i garancive dhe angazhimeve	199,622	246,744	586,617	1,675,937	455,765	-	3,164,685

31 dhjetor 2022	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Garancitë financiare	21,417	12,212	171,918	468,423	477,377	-	1,151,347
Letër kredi	36,605	-	2,605	-	-	-	39,210
Angazhime të tjera për kredi	66,801	91,170	226,905	1,230,425	211,335	-	1,826,636
Totali i garancive dhe angazhimeve	124,823	103,382	401,428	1,698,848	688,712	-	3,017,193

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut

Banka ekspozohet ndaj rreziqeve të tregut sa herë që vlera e tregut ose flukset e ardhme të parasë të një instrumenti financiar luhatet si pasojë e ndryshimeve në çmimet e tregut. Rreziqet e tregut burojnë nga pozicione të hapura të bilancit në norma interesi dhe monedha, të cilat të gjitha ekspozohen ndaj lëvizjeve të përgjithshme dhe të veçanta të tregut, dhe ndryshimeve në nivelin e volatilitetit të normave të tregut ose çmimeve si norma e interesit, marzhet e kredisë, dhe kurset e këmbimit të valutave.

Rreziku i monedhës së huaj

Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhave nepërmjet transaksioneve në valuta të huaja. Rreziku i monedhës së huaj është rreziku sipas të cilit vlera e instrumentit financiar të luhatet si pasojë e ndryshimeve në kursin e këmbimit në treg. Banka përpiqet ta administrojë rrezikun duke mbyllur pozicionet e hapura valutore ditore dhe duke vendosur dhe monitoruar limite mbi pozicionet e hapura. Monedha e paraqitjes së pasqyrave financiare të Bankës është LEK, në këtë mënyrë ato janë të ndikuara nga lëvizjet në kurset e këmbimit valutator midis monedhës LEK dhe monedhave të tjera të huaja. Ekspozimet e transaksioneve të Bankës çojnë në humbje ose fitime nga valutat e huaja që njihen në pasqyrën përmbledhëse të të ardhurave.

Funksionet e monitorimit dhe të kontrollit të rrezikut të monedhës kryhen nga Drejtori i Divizionit të Financës dhe Departamenti i Rrezikut mbi baza ditore dhe si pjesë e përgjegjësisë të KMAP. Politika e KMAP përfshin një set të raportëve ditore të cilat përgatitën dhe analizohen. Banka ka vendosur limite të brendshme për pozicionin e hapur valutator të cilat janë shumë me konservatore së limitet rregullatore. Këto limite monitorohen dhe respektohen me frekuencë ditore.

Këto ekspozime përfshijnë aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës që nuk janë të emëruara në valutën funksionale të Bankës. Kurset e këmbimit për monedhat kryesore janë si më poshtë:

	2023	2022
EUR:LEK	103.88	114.23
USD:LEK	94.93	107.05

Analiza e aktiveve dhe detyrimeve monetare më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 sipas valutave të huaja në të cilat ato janë emëruar jepet si më poshtë:

31 dhjetor 2023	LEK	USD	EUR	Të tjera	Totali
Aktivët					
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	2,675,081	1,284,135	10,743,185	232,621	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	323,145	353,809	1,415,363	407,672	2,499,989
Letra me vlerë investimi	23,838,478	1,180,185	7,049,443	1,026,545	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientët	17,730,767	49,766	28,386,374	-	46,166,907
Tatim fitim i parapaguar	2,512	-	-	-	2,512
Aktive të tjera	99,273	7,421	98,301	6,153	211,148
Totali	44,669,256	2,875,316	47,692,666	1,672,991	96,910,229
Detyrimet					
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	7,227,975	-	-	-	7,227,975
Detyrime bankave e institucioneve financiare	3,948,071	106,790	3,596,206	27,109	7,678,176
Detyrime ndaj klientëve	30,452,743	2,693,143	39,265,655	1,574,669	73,986,210
Detyrime për qira	61,264	6,595	457,178	-	525,037
Detyrime të tjera	268,465	30,285	214,778	2,547	516,075
Borxhi i varur	-	-	1,102,740	-	1,102,740
Totali	41,958,518	2,836,813	44,636,557	1,604,325	91,036,213
Angazhime e këmbime spot, neto	253,230	(100,292)	(125,695)	(28,411)	(1,168)
Pozicioni neto	2,963,968	(61,789)	2,930,414	40,255	5,872,848

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)***Rreziku i monedhës së huaj (vazhdim)*

31 dhjetor 2022	LEK	USD	EUR	Të tjerë	Totali
Aktivët					
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	2,852,342	801,746	9,374,630	303,934	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat Letra me vlerë investimi	257,589	651,283	3,700,984	534,287	5,144,143
Hua dhe paradhënie për klientet	23,566,077	715,770	4,143,434	720,424	29,145,705
Tatim fitim i parapaguar	14,606,370	109,688	26,960,930	2,432	41,679,420
Aktive të tjera	38,071	-	-	-	38,071
Total	41,439,200	2,282,876	44,315,462	1,565,063	89,602,601
Detyrimet					
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	6,868,994	-	-	-	6,868,994
Detyrime bankave e institucioneve financiare	3,107,623	89,961	3,571,891	86,495	6,855,970
Detyrime ndaj klientëve	29,271,757	2,054,966	36,012,912	1,422,472	68,762,107
Detyrime për qira	30,443	9,899	545,483	-	585,825
Detyrime të tjera	191,476	70,339	154,745	43,490	460,050
Borxhi i varur	-	-	808,173	-	808,173
Totali	39,470,293	2,225,165	41,093,204	1,552,457	84,341,119
Angazhime e kembime spot, neto	401,090	(230,328)	(141,231)	(15,724)	13,807
Pozicioni neto	2,369,997	(172,617)	3,081,027	(3,118)	5,275,289

Në çdo rast, pozicionet e brendshme të hapura në valutë të Bankës janë të kujdesshme dhe mjaft poshtë kufijve rregullatore.

Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit është përcaktuar si ndjeshmëria e fitimit dhe kapitalit të Bankës ndaj ndryshimeve në normat e interesit të tregut. Rreziku i normës së interesit në librat e Bankës i referohet rrezikut aktual dhe të pritshëm në kapitalin dhe fitimet e Bankës si pasojë e ndryshimit të pafavorshëm në normat e interesit. Në rast të ndryshimit të interesit, ndryshojnë vlera aktuale dhe koha e flukseve të pritshme.

Banka përpiqet ta zbusë këtë rrezik duke mbushur plotësisht hendekun midis aktiveve dhe detyrimeve, në mënyrë që edhe aktivet edhe detyrimet, të maturohen dhe të ripërcaktohet çmimi njëkohësisht. Kjo ndihmon që Banka të mos jetë tepër e ndjeshme ndaj ndryshimeve të normave të interesit. Funkzioni i monitorimit dhe kontrollit për rreziqet e normës së interesit të Bankës është i KMAP. Politika e KMAP e Bankës përmban sete limitesh, metodash matjeje dhe raporte mujore që përgatiten dhe analizohen.

Hendeku i normave të interesit më 31 dhjetor 2023 është analizuar më poshtë. Më 31 dhjetor 2022 shumica e aktiveve afat-shkurtra financiare të Bankës dhe detyrimeve, përveç portofolit të kredisë, mbartin norma fikse interesi.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

i. Informacion për normat e interesit

Normat mesatare të ponderuara të interesit të kategorive të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës janë paraqitur më poshtë:

	Normat mesatare të ponderuara							
	LEK		USD		EUR		Të tjera	
	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Aktivët:								
Rezerva e detyrueshme	3.25%	2.75%	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Depozita dhe llogaritë me bankat	3.33%	3.00%	N/A	3.76%	3.94%	1.47%	N/A	N/A
Letrat me vlerë të investimeve	5.13%	4.82%	3.99%	3.11%	3.79%	3.21%	3.46%	2.68%
Hua dhe paradhënie për klientët	7.77%	7.62%	6.35%	5.55%	5.66%	4.56%	N/A	N/A
Detyrimet:								
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	3.18%	2.67%	2.20%	1.60%	1.72%	1.03%	2.25%	2.25%
Detyrime ndaj klientëve	2.56%	2.05%	1.66%	1.07%	1.39%	0.94%	0.95%	0.86%
Repo	3.53%	2.98%	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Kredi nga qeveria	N/A	N/A	N/A	N/A	0.20%	0.20%	N/A	N/A
Detyrime për qira	8.65%	7.92%	7.25%	7.25%	7.28%	7.11%	N/A	N/A
Borxhi i varur	N/A	N/A	N/A	N/A	3.86%	3.37%	N/A	N/A

ii. Analiza e ndryshimit të normës së interesit

Tabela e mëposhtme paraqet datat e ndryshimit të normës së interesit të aktiveve dhe detyrimeve të Bankës. Aktivët dhe detyrimet me norma interesi të ndryshueshme janë raportuar deri në datën tjetër të ndryshimit të normës së interesit.

Aktivët dhe detyrimet me norma fikse janë raportuar sipas datave të caktuara të pagesës së principalit.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

	Deri në 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 1 vit	Që nuk mbartin interes	Totali
31 dhjetor 2023							
Aktivët							
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	1,254,800	-	-	-	-	13,680,222	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	931,887	421,407	124,656	124,656	-	897,383	2,499,989
Investime në letra me vlerë	1,728,510	2,239,053	2,358,049	2,831,509	24,040,904	(103,374)	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientët	3,255,690	4,880,205	9,408,609	20,679,153	10,274,064	(2,330,814)	46,166,907
Tatim fitim i parapaguar	-	-	-	-	-	2,512	2,512
Aktive të tjera	542	1,094	1,665	3,422	41,141	163,284	211,148
Totali	7,171,429	7,541,759	11,892,979	23,638,740	34,356,109	7,171,429	96,910,229
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankës qendrore	2,805,007	4,422,968	-	-	-	-	7,227,975
Detyrime bankave e institucioneve financiare	2,427,774	73,733	415,034	1,273,490	445,514	3,042,631	7,678,176
Detyrime ndaj klientëve	9,153,938	4,711,363	5,291,813	12,852,844	34,076,256	7,899,996	73,986,210
Detyrime për qira	15,888	27,702	41,626	47,823	391,998	-	525,037
Detyrime të tjera	1,278	1,278	1,278	2,555	10,972	498,714	516,075
Borxhi i varur	-	-	-	-	1,090,740	12,000	1,102,740
Totali	14,403,885	9,237,044	5,749,751	14,176,712	36,015,480	11,453,341	91,036,213
Hendeku	(7,232,456)	(1,695,285)	6,143,228	9,462,028	(1,659,371)	855,872	5,874,016
Hendeku i akumuluar	(7,232,456)	(8,927,741)	(2,784,513)	6,677,515	5,018,144	5,874,016	-

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

31 dhjetor 2022	Deri në 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 1 vit	Që nuk mbartin interes	Totali
Aktivët							
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	1,213,981	-	-	-	-	12,118,671	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat	1,502,366	799,610	571,150	-	-	2,271,017	5,144,143
Investime në letra me vlerë	549,906	2,331,257	1,980,862	3,047,221	20,977,543	258,916	29,145,705
Hua dhe paradhënie për klientet	4,078,814	4,722,054	7,983,961	18,521,926	8,387,048	(2,014,383)	41,679,420
Tatim fitim i parapaguar	-	-	-	-	-	38,071	38,071
Aktive të tjera	554	1,119	1,703	3,501	52,633	203,100	262,610
Totali	7,345,621	7,854,040	10,537,676	21,572,648	29,417,224	12,875,392	89,602,601
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	3,672,784	3,187,228	-	-	-	8,982	6,868,994
Detyrime bankave e institucioneve financiare	1,685,072	83,892	551,164	852,288	671,205	3,012,349	6,855,970
Detyrime ndaj klientëve	8,408,357	2,908,157	5,652,467	11,947,039	32,492,199	7,353,888	68,762,107
Detyrime për qira	12,801	25,833	39,337	80,154	427,700	-	585,825
Detyrime të tjera	-	1,405	1,405	2,810	17,685	436,745	460,050
Borxhi i varur	-	-	-	-	799,610	8,563	808,173
Totali	13,779,014	6,206,515	6,244,373	12,882,291	34,408,399	10,820,527	84,341,119
Hendeku	(6,433,393)	1,647,525	4,293,303	8,690,357	(4,991,175)	2,054,865	5,261,482
Hendeku i akumuluar	(6,433,393)	(4,785,868)	(492,565)	8,197,792	3,206,617	5,261,482	-

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)***Analiza e ndjeshmërisë*

Analiza e ndjeshmërisë më poshtë është kryer bazuar në ekspozimet ndaj interesit në datën e raportimit dhe ndryshimi i përcaktuar që do të ndodhte në fillim të vitit financiar është mbajtur konstant përgjatë periudhës raportuese. Më poshtë jepet një përcaktim i efekteve që ndryshimet në normat e interesit kanë në fitimin neto dhe kapital, duke supozuar së gjithë variablat e tjera janë mbajtur të pandryshuara:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Norma e interesit rritet me 2%	109,428	64,132
Norma e interesit rritet me 1.5%	82,071	48,099
Norma e interesit rritet me 1%	54,714	32,066
Norma e interesit ulet me 1%	(54,714)	(32,066)
Norma e interesit ulet me 1.5%	(82,071)	(48,099)
Norma e interesit ulet me 2%	(109,428)	(64,132)

Analiza e ndjeshmërisë të ndryshimit të kurseve të këmbimit është pjesë e raportimit të rrezikut të kurseve të këmbimit tek drejtuesit dhe paraqet vlerësimin e Drejtimit për ndryshimet e mundshme në kurset e këmbimit bazuar mbi informacionin e vlefshëm pas përgatitjes së bilancit. Analiza e ndjeshmërisë përfshin zërat kryesore monetare në monedhë të huaj dhe rregullon vlerat e konvertuara në fund të periudhës për ndryshimet në kurset e këmbimit të përshkruara më sipër.

Më poshtë jepet një përcaktim i efekteve që ndryshimi i kurseve të këmbimit ka në fitimin neto, duke supozuar së të gjitha variablat e tjera janë mbajtur të pandryshuara:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Lek zhvlerësohet kundrejt USD me 5%	(3,089)	(8,631)
Lek forcohet kundrejt USD me 5%	3,089	8,631
Lek zhvlerësohet kundrejt EUR me 5%	146,521	154,051
Lek forcohet kundrejt EUR me 5%	(146,521)	(154,051)
Lek zhvlerësohet kundrejt monedhave të tjera me 5%	2,013	(156)
Lek forcohet kundrejt monedhave të tjera me 5%	(2,013)	156

38.4 Rreziku operacional

Rreziku Operacional ndeshet përgjatë lëvrimit të të gjitha produkteve dhe shërbimeve bankare dhe shfaqet në baza ditore ndërsa transaksionet procesohen. Ai mund të ndodhë edhe si rezultat i sistemeve të pamjaftueshme të informacionit të papërshtatshëm, dështimeve të teknologjisë, dëmtimit të kontrolleve të brendshme, dhe mashtrimeve apo katastrofave të paparashikueshme.

Në mënyrë që të mbrohet nga rreziku operacional Banka ka hartuar një kuadër i cili përfshin përkufizime të qarta të rrezikut operacional përgjatë organizatës, dhe një filozofi të vetë-vlerësimit të proceseve të biznesit. Gjithashtu ka zhvilluar një set treguesish kyç të rrezikut dhe është duke monitoruar në mënyrë aktive performancën e tyre. Eventet e rrezikut operacional analizohen dhe monitorohen me kujdes, në kuadër të ekspozimit kundrejt rreziqeve të paparashikuara apo humbje potenciale të kontrolleve.

Komiteti i Rrezikut Operacional (“KRO”) i Bankës ndjek në mënyrë periodike ngjarjet që shkaktojnë humbje operationale dhe ka përcaktuar përgjegjësitë përkatëse për shmangien e humbjeve dhe dhënien e zgjidhjeve rezervë për mbrojtjen nga rreziku për ato aktivitete që janë subjekt i rrezikut operacional.

Përveç kësaj, Banka ka krijuar Komitetin e Përputhshmërisë, i cili mbulon kërkesat e pajtueshmërisë dhe çështjet e lidhura me to në baza periodike.

Provigjonet për riskun operacional janë përfshirë nën Provigjone për risk dhe shpenzime nën Detyrime të tjera.

39. PARAQITJA DHE VLERËSIMI I VLERËS SË DREJTË (VAZHDIM)

Hua dhe paradhëniet për klientet dhe institucionet financiare

Vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve dhënë klientëve dhe institucioneve financiare vlerësohet duke përdorur teknika të skontimit të flukseve të arkëtimeve, duke aplikuar norma që ofrohen për kredi për maturitete të ngjashme sipas produkteve apo klientëve. Vlera e drejtë e overdrifteve përafrojnë me vlerën e tyre kontabël.

Investime në letra me vlerë

Bono thesari përfshijnë bonot e thesarit të emetuara nga qeveria të cilat janë blerë me qëllimin për t'u mbajtur deri në maturim. Përderisa nuk ekziston një treg aktiv për bonot e thesarit, vlera reale është llogaritur duke përdorur një model të skontimit të fluksit të parave bazuar në kurbën aktuale të yield-it dhe e përshtatshme për maturitetin e mbetur.

Obligacione thesari përfshijnë obligacione të emetuara nga qeveria shqiptare në LEK, bonde të emetuara nga qeveria Shqiptare dhe ato të huaja në EUR dhe bonde korporative në EUR të cilat janë blerë me qëllimin për t'u mbajtur deri në maturim. Për letrat me vlerë të emetuara në LEK, nuk ka një çmim të kuotuar në një treg aktiv. Megjithatë, kishte informacion të mjaftueshëm për të matur vlerën e drejtë të këtyre letrave me vlerë duke u bazuar në inputet e vrojtueshme të tregut. Për këtë, kur gjendej një çmim i kuotuar në treg aktiv, letrat me vlerë u përfshinë në Nivelin 1 të hierarkisë, ndërsa letrat me vlerë për të cilat u përdorën inputet e vrojtueshme të tregut për të përcaktuar vlerën e tyre të drejtë, u klasifikuan Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare dhe klientëve

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët vlerësohet duke përdorur teknikën e skontimit të fluksit të parasë duke përdorur normat e ofruara për depozita me maturime dhe kushte të njëjta. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme me kërkesë është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

40. MENAXHIMI I KAPITALIT

Kapitali Rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, përveç masave të tjera, rregulla dhe përqindje të vendosura nga rregullatori Shqiptar, Banka e Shqipërisë, e cila në mënyrë përfundimtare përcakton kapitalin statutor që duhet për të përforcuar biznesin. Rregullorja “Mbi Mjaftueshmërinë e Kapitalit” është lëshuar duke u mbështetur në ligjin nr. 8269 datë 23.12.1997 “Ligji për Bankën e Shqipërisë”, dhe atij nr. 8365 datë 02.07.1998 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Raporti i Mjaftueshmerise së Kapitalit

Duke nisur më 1 prill 2015, raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit (RMK) është ajo pjesë e kapitalit rregullator ndaj ekspozimeve të përgjithshme të ponderuara me rrezikun, e shprehur në përqindje. Ky raport duhet jetë jo më i vogël së 12%.

Ekspozimet e përgjithshme të ponderuara me rrezikun.

Ekspozimet e përgjithshme të ponderuara me rrezikun llogariten si shuma e të mëposhtme:

- Ekspozimet e ponderuara me rrezik për mbulimin e rrezikut të kredisë dhe kundërpertise, në të cilin ekspozimet brenda dhe jashtë bilancit janë ponderuar bazuar në metodën standarde të rregullores së Bankës së Shqipërisë mbi Mjaftueshmërinë e Kapitalit. Sipas kësaj metode, të gjitha ekspozimet dhe ekspozimet e mundshme grupohen në disa kategori të caktuara ekspozimi dhe brenda tyre grupohen në grupe me të vogla sipas rrezikut të lidhur me to.
- Kërkesa për kapital për të mbuluar rrezikun e tregut
- Kërkesa për kapital për të mbuluar rrezikun operacional, duke zbatuar metodën e treguesit të thjeshtë

Tabela e mëposhtme tregon koeficientët e mjaftueshmërisë së kapitalit në fundvitet:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Ekspozimet e përgjithshme të ponderuar me riskun	49,762,158	45,864,848
Kapitali rregullator	8,286,169	7,261,746
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	16.65%	15.83%

40. MENAXHIMI I KAPITALIT (VAZHDIM)

Politika e Bankës është që të mbajë një bazë optimale kapitali në mënyrë që të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit dhe të ruajë konfidencën e tregut. Ndikimi i nivelit të kapitalit në fitimin e ardhshëm aksionar njihet dhe pranohet dhe Banka njeh dhe pranon nevojën për të mbajtur një ekuilibër ndërmjet fitimit të lartë që mund të jetë i mundur me më shumë manovrim brenda limiteve rregullatore dhe prudenciale, si dhe avantazheve dhe sigurisë që përballohet me një pozicion të shëndoshë kapitali.

Banka vlerëson dhe monitoron kërkesat e kapitalit referuar Procesit të Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit (ICAAP), duke qenë në përputhje me udhëzimin përkatës të miratuar nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë përmes vendimit nr. 41, datë 5.6.2019. Sipas kërkesave të tilla, raporti i brendshëm i synuar për shkallën e mjaftueshmërisë së kapitalit është vendosur nga Bordi në 13.5%.

Për më tepër, Banka zbaton dhe është në përputhje me rregulloren për masat makroprudenciale, të miratuar me vendimin nr. 41 datë 5.6.2019 nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë. Bankat zbatojnë vendimin e komunikuar nga Guvernatori dhe kanë mbajtur raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit në përputhje me raportin e Shtesave të kërkuara nga tamponet aktual makroprudencial, i cili për vitin 2023 kishte qenë + 2% mbi nivelin e ICAAP.

Për sa i përket kërkesave për MREL, të miratuara nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë, Banka është kualifikuar për të mos zbatuar këto kërkesa, duke marrë parasysh pozicionin e saj në treg dhe produktet dhe shërbimet që ofron.

Banka monitoron të gjitha kërkesat e vendosura nga rregullatori për kapital gjatë gjithë periudhës dhe parashikon nevojat e ardhshme në mënyrë të vazhdueshme.

41. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Pas datës së raportimit, nuk kanë ndodhur ngjarje që do të kërkonin rregullime dhe shënime shtesë në pasqyrat financiare të veçanta.